

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים רבעוניים

ליום 30 ביוני 2020

תוכן העניינים הראשי

10	דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
50	סקירת הסיכונים
78	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
80	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
82	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
83	תמצית הדוחות הכספיים
183	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
190	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
197	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

בנק מזרחי טפחות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

10	פתח דבר
10	מידע צופה פני עתיד
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
16	סיכונים עיקריים
16	יעדים ואסטרטגיה עסקית
16	התפתחויות במבנה ההון
16	התפתחויות במקורות המימון
17	התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית
18	התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל
18	התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע
18	התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית
18	נושאים נוספים
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
19	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
19	אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק
21	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
23	סיכונים מובילים ומתפתחים
23	דוח סקירה של ראי החשבון המבקרים
23	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
24	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
24	ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
30	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
30	נכסים והתחייבויות
35	הון, הלימות הון ומינוף
38	פעילות חוץ מאזנית אחרת
39	מידע כספי לפי מגזרי פעילות
49	חברות מוחזקות עיקריות
50	סקירת הסיכונים
50	התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם
51	הערכת גורמי הסיכון
53	סיכון אשראי
71	סיכון תפעולי
73	סיכון שוק וריבית
75	סיכון נדילות ומימון
76	סיכונים אחרים
76	סיכון ציות ורגולציה
76	סיכון חוצה גבולות
77	סיכון הלבנת הון ומימון טרור
77	סיכון מוניטין
77	סיכון אסטרטגי-עסקי
78	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
78	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
79	בקרות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

11	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
12	מאזן - סעיפים עיקריים
14	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
21	פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם
22	השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים)
22	השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים)
23	השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים)
24	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
25	פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
25	היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
26	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות) על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים
26	לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
26	פירוט התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי
27	פירוט הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
28	נתוני Cost-Income Ratio
29	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף בתום הרבעון (באחוזים)
29	נתוני הרווח והדיבידנד למניה
30	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
30	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
30	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
30	פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון
31	אשראי והפרשה להפסדי אשראי
32	ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
32	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
33	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
33	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
34	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
34	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
34	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
35	הרכב ההון העצמי
36	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים
36	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
36	התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה
37	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
37	יחס המינוף של הבנק
38	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2018
38	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול
38	ו/או משמורת
39	תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים
40	תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית
42	תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית
43	תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים
44	תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים
45	תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים
46	תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים
47	תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי
48	תוצאות הפעילות בחוץ לארץ
51	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם
53	החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה
54	אשראי למטרת עסקאות הוניות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

54	אשראי לחברות ממונפות
55	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
55	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
55	נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה
56	ניתוח התנועה ביתרת חובות פגומים וחובות פגומים בארגון מחדש
57	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
57	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
58	פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים
59	פילוח לפי גודל חבות הלווה
59	התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון
59	התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון
60	פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי
60	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים
61	פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון
62	פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס
63	סיכון אשראי לפי ענפי משק
66	חשיפה למדינות זרות
67	נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
69	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
69	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור
71	פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור
73	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
73	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
74	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
74	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
74	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
75	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן,

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 17 באוגוסט 2020 (כ"ז באב התש"ף), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאחדות שלו ליום 30 ביוני 2020.

דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה).

בהתאם למבנה הדוחות שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrachi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים << מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל:

- דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).
- פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.
- קובץ של הדוחות הכספיים בפורמט XBRL.

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כוח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בקבוצת הבנק ותחומי פעילותה במחצית הראשונה של שנת 2020, בביצועים, בסיכונים אליהם חשוף הבנק, וכן ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2019.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

		2019				2020		
		רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	
		במיליוני שקלים חדשים						
דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים								
	הכנסות ריבית, נטו	1,231	1,543	1,214	1,352	1,347	1,323	
	הכנסות מימון שאינן מריבית	57	89	147	64	64	76	
	עמלות והכנסות אחרות	409	395	400	405	529	399	
	סך ההכנסות	1,697	2,027	1,761	1,821	1,940	1,798	
	הוצאות בגין הפסדי אשראי	76	99	70	119	345	270	
	הוצאות תפעוליות ואחרות	986	1,011	998	993	1,017	950	
	מזה: משכורות והוצאות נלוות	636	648	650	628	644	596	
	רווח לפני מיסים	635	917	693	709	578	578	
	הפרשה למיסים על הרווח	213	318	251	247	200	196	
	רווח נקי⁽¹⁾	404	576	422	440	357	360	

		שנת		מחצית ראשונה	
		2019	2019	2019	2020
		במיליוני שקלים חדשים			
דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים					
	הכנסות ריבית, נטו	5,340	2,774		2,670
	הכנסות מימון שאינן מריבית	357	146		140
	עמלות והכנסות אחרות	1,609	804		928
	סך ההכנסות	7,306	3,724		3,738
	הוצאות בגין הפסדי אשראי	364	175		615
	הוצאות תפעוליות ואחרות	3,988	1,997		1,967
	מזה: משכורות והוצאות נלוות	2,562	1,284		1,240
	רווח לפני מיסים	2,954	1,552		1,156
	הפרשה למיסים על הרווח	1,029	531		396
	רווח נקי⁽¹⁾	1,842	980		717

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-717 מיליוני שקלים חדשים לעומת 980 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, קיטון בשיעור של 26.8%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 9.0% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 13.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו-11.9% בשנת 2019 כולה.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2020 ב-360 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 576 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 37.5%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 9.0%, לעומת תשואה על ההון של 15.8% ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה במחצית הראשונה וברבעון השני של שנת 2020 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד:

- במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, בד בבד עם ההתמודדות עם משבר הקורונה והצעדים שננקטו במטרה לסייע ללקוחות הבנק לצלוח את התקופה, המשיך הבנק לפעול בהתאם ליעדי הצמיחה. היקף האשראי לציבור נטו גדל במחצית הראשונה בכ-9.7 מיליארדי שקלים חדשים (כ-4.8%), והיקף פיקדונות הציבור בכ-20.8 מיליארדי שקלים חדשים (כ-9.9%), ובסך הכל גדל מאזן הבנק ב-18.3 מיליארדי שקלים חדשים (כ-6.7%). תוצאות קבוצת הבנק בתקופה המדווחת הושפעו גם ממשבר הקורונה, כפי שיפורט להלן: גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וקיטון ברווח המימוני מפעילות שוטפת, וכן מהשפעת ירידת המדד על הכנסות המימון.
- ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2020 מסתכמות ב-615 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 175 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשות להפסדי אשראי שנערכו על בסיס קבוצתי על רקע משבר התפשטות נגיף הקורונה, הן בגין חובות שזוהה בהם סיכון לפגיעה ביכולת ההחזר של הלקוח, והן בגין רכיב הפרשה נוסף ("רכיב איכותי") המחושב באמצעות מתודולוגיה המתבססת על פרמטרים איכותיים (מדדי מאקרו, כגון שיעור האבטלה והצמיחה בהתאם לתחזית בנק ישראל, ומדדים פנימיים, כגון דירוגי הלקוחות), וחל על כלל חשיפות האשראי של הבנק. כתוצאה ממשבר הקורונה חלה ברבעון השני של 2020 חמרה נוספת במדדים המשמשים לחישוב הרכיב האיכותי, וכתוצאה מכך ובהתאמה לציפייה הפיקוחית, חל גידול נוסף בהפרשות להפסדי אשראי בגין הרכיב האיכותי. ההפרשה האיכותית מתבססת על שיקול דעת ואומדן שנערך בתנאי חוסר-ודאות, ותיבחן באופן שוטף בהתאם להתפתחות האינדיקטורים השונים. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה להלן בפרק ניתוח ההתפתחויות בהכנסות ובהוצאות, וכן בביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.
- מדד המחירים (הידוע) לצרכן, ירד במחצית הראשונה של שנת 2020 בשיעור של 0.7%, בהשוואה לעלייה של 1.2% בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של שנת 2020 ירד המדד ב-0.2%, בהשוואה לעלייה של 1.5% ברבעון המקביל אשתקד. הפער במדד בין התקופות המקבילות גרע סך של 316 מיליוני שקלים חדשים מהכנסות המימון של הבנק, בהשוואה בין שתי המחציות, ו-275 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה בין שני הרבעונים.
- סך הכנסות המימון מפעילות שוטפת גדלו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-2.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, וב-0.8% ברבעון השני של שנת 2020 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, על רקע השפעה השלילית של ירידת הריבית בארצות הברית ובישראל. לפרטים ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת להלן.
- ההכנסות האחרות כוללות הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים שנכללו ברבעון הראשון של שנת 2020, בגין הסדר מוסכם עם המבטחים לסיום הליכים נגזרים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק, להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ליום						
31.3.2019	30.6.2019	30.9.2019	31.12.2019	31.3.2020	30.6.2020	
במיליוני שקלים חדשים						
						מאזן - סעיפים עיקריים
260,011	264,223	267,001	273,244	284,731	291,560	סך כל המאזן
196,271	200,728	202,578	204,708	210,230	214,450	אשראי לציבור, נטו
48,396	48,700	47,125	51,672	56,385	61,532	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,130	8,816	10,566	10,113	8,709	8,440	ניירות ערך
1,387	1,375	1,384	1,457	1,437	1,433	בניינים וציוד
204,777	205,188	207,832	210,984	223,189	231,784	פיקדונות הציבור
27,721	31,596	30,442	33,460	30,237	29,689	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
619	554	673	714	924	946	פיקדונות מבנקים
15,121	15,740	15,755	16,033	16,371	16,653	הון עצמי ⁽¹⁾

ההתפתחות בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה עקבית בפעילות הבנק, כאשר:

- סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-291.6 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 27.3 מיליארדי שקלים חדשים (10.3%) בהשוואה ליום 30 ביוני 2019.
- האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-214.4 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 13.7 מיליארדי שקלים חדשים (6.8%) בהשוואה ליום 30 ביוני 2019. הגידול הושפע, בין היתר, מהלוואות בסך של כ-3.5 מיליארדי שקלים חדשים שהועמדו לעסקים במסגרת הקרנות בערבות המדינה, ומהצורך הגובר של לקוחות הבנק, בעיקר עסקיים, לאור משבר הקורונה, בניצול קווי אשראי קיימים שעמדו לרשותם וכן, מגידול בהיקף האשראי לדיוור. מנגד, האשראי למשקי הבית הצטמצם בכ-0.2 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה ליום 30 ביוני 2019.
- פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-231.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 26.6 מיליארדי שקלים חדשים (13.0%) בהשוואה ליום 30 ביוני 2019. הגידול נובע, בין היתר, מהסטה בהיקף משמעותי של נכסי לקוחות משוק ההון לפיקדונות בבנק וכן מפעילות הבנק לגיוס פיקדונות.
- ההון העצמי ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-16.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 0.9 מיליארדי שקלים חדשים (5.8%) בהשוואה ליום 30 ביוני 2019. ראה להלן גם פרק הלימות ההון.

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)

2019				2020		
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	
11.3	15.8	11.1	11.5	9.1	9.0	מדדי ביצוע עיקריים
1.06	1.48	1.06	1.09	0.86	0.85	תשואת הרווח הנקי ⁽²⁾⁽⁴⁾
0.63	0.88	0.64	0.65	0.51	0.50	תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽³⁾⁽²⁾⁽⁴⁾
104.3	102.2	102.6	103.1	106.2	108.1	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
10.12	10.23	10.13	10.14	9.89	9.96	פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
5.54	5.67	5.62	5.55	5.40	5.36	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
120	118	122	121	117	122	יחס המינוף ⁽⁴⁾
2.65	3.13	2.68	2.72	2.81	2.52	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני) ⁽⁵⁾
58.1	49.9	56.7	54.5	52.4	52.8	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
1.73	2.46	1.80	1.88	1.52	1.53	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
						(Cost Income Ratio) ⁽⁶⁾
						רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)
0.80	0.80	0.81	0.82	0.91	0.96	מדדי איכות אשראי עיקריים
1.25	1.28	1.29	1.36	1.41	1.34	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
0.15	0.20	0.14	0.23	0.66	0.50	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.14	0.13	0.07	0.12	0.16	0.15	הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
						שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
74.60	82.00	86.40	92.00	66.23	64.62	נתונים נוספים
-	-	⁽⁸⁾ 167	72	75	-	מחיר מניה (בשקלים חדשים) בתום הרבעון
1.92	2.38	1.84	2.02	1.95	1.85	דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
0.59	0.57	0.58	0.58	0.61	0.52	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
שנת			מחצית ראשונה			
2019			2019			2020
11.9			13.3			9.0
1.17			1.27			0.86
0.70			0.75			0.51
2.76			2.88			2.66
54.6			53.6			52.6
7.86			4.19			3.05
						מדדי ביצוע עיקריים
0.18			0.17			0.57
0.11			0.13			0.16
						הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
						שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
178			-			75
2.02			2.14			1.89
0.58			0.58			0.57
						דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
						יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2020 היא 9.0% לעומת 15.8% ברבעון המקביל אשתקד, ובמחצית הראשונה 9.0% לעומת 13.3% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בתשואה על ההון נובעת בעיקר מהגידול המשמעותי בהוצאות הפסדי האשראי לאור משבר הקורונה, מהשפעת מדד המחירים לצרכן, ומירידת הריבית בארצות הברית ובישראל, ומקודזת כנגד גידול בהיקף האשראי, הפיקדונות והעמלות.
- יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו הגיע ל-108.1% כתוצאה מגידול משמעותי בפיקדונות ולמרות הגידול באשראי. הגידול בפיקדונות נבע, בין היתר, מהסטה בהיקף משמעותי של נכסי לקוחות משוק ההון לפיקדונות בבנק ומפעילות הבנק לגיוס פיקדונות. הגידול באשראי הושפע, בין היתר, מהלוואות בסך של כ-3.5 מיליארדי שקלים חדשים במסגרת הקרנות בערבות המדינה לעסקים, ומהצורך הגובר של לקוחות הבנק, בעיקר עסקיים, לאור משבר הקורונה, בניצול קווי אשראי קיימים שעמדו לרשותם וכן, מגידול בהיקף האשראי לדיוור.
- יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2020 הינו 9.96%, בהשוואה ליחס המזערי לו מחויב הבנק, בשיעור של 8.79%. היחס הושפע מהירידה ברווח הנקי של המחצית הראשונה של השנה, כאמור לעיל, וכן מעלייה בהיקף האשראי שניתן ללקוחות, וזאת בהלימה לציפייה הפיקוחית בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250, מיום 31 במרץ 2020, בדבר פעילות הבנק בשעת המשבר ולהקלה שניתנה בעקבות המשבר, בדרישת ההון המינימאלית מהתאגידים הבנקאיים. לפרטים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק להלן.
- יחס היעילות במחצית הראשונה של שנת 2020 הגיע ל-52.6%, כתוצאה משמירה על רמת ההוצאות ולמרות ההשפעה השלילית של מדד המחירים לצרכן על ההכנסות.
- שיעור החובות הפגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 הגיע ל-1.34%, בהשוואה ל-1.28% בתום הרבעון המקביל אשתקד, ו-1.41% בתום הרבעון הראשון של 2020. השינוי ברבעון הנוכחי הושפע, בין היתר, מגידול בהיקף האשראי, ומדחיות תשלומים שאושרו ללקוחות. יצוין, כי הדוחות הכספיים כוללים הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתאם למודל איכותי, בין היתר בגין הסיכון הגלום בדחיות התשלומים שאושרו ללקוחות. לפרטים, ראה להלן בפרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר".
- סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.

(4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

(5) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

(6) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(7) שיעור הדיבידנד למניה מחושב לפי סכום הדיבידנד שחולק בפועל בתקופה המדווחת.

(8) ברבעון השני של שנת 2019 הוכרז דיבידנד בגין רווחי המחצית הראשונה של שנת 2019.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכונים עיקריים

במסגרת תהליך למיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכזות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (בפרט סיכון הריבית בתיק הבנקאי), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגי המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות והלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי-עסקי. הבנק בוחן באופן שוטף את מיפוי הסיכונים על מנת לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית, תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019. מידע על התפתחויות בסיכונים לרבות השפעת משבר הקורונה, מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן, וכן בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק. ראה להלן עדכונים להערכת פוטנציאל ההשפעה של גורמי הסיכון השונים על קבוצת הבנק, בפרק סקירת הסיכונים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

בהמשך להנחיית דירקטוריון הבנק את ההנהלה להיערך להכנת תוכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2021-2025, ולהבאתה לאישור הדירקטוריון ברבעון השלישי של שנת 2020, כל זאת לאור השגת יעדי התוכנית האסטרטגית הנוכחית כבר בדוחות הכספיים לשנת 2019, הרי שלאור משבר הקורונה, ואי הוודאות השוררת, ידון הדירקטוריון בתוכנית אסטרטגית חדשה לקראת סוף שנת 2020. מועד זה יכול שיתעדכן בהמשך, בהתאם להתפתחויות במשק, לפרטים בדבר יעדי הבנק והאסטרטגיה העסקית שלו לשנים 2021-2019, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019.

התפתחויות במבנה ההון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניות

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים ראה דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

גיוס מקורות הוניים

במסגרת תוכנית העבודה של הבנק, הנקבעת על ידי הדירקטוריון וכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק, וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך, נקבעת, במקביל ליעדים העסקיים וליעדי הרווחיות, תוכנית לגיוס מקורות הוניים לצורך שמירה על הלימות ההון, בהתאם להנחיות שקבע הדירקטוריון בדבר הלימות הון.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת תעודות התחייבות לסוגיהן והון עצמי. הקבוצה בוחרת את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, הלימות הון ומינוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

פיקדונות

הבנק מבחין בין סוגי המקורות השונים לפי תקופת הפיקדון וסוגי לקוחות. הבנק בוחן את מידת הרכיזות של המפקידים, ובמסגרת זו קבעו הדירקטוריון וההנהלה מגבלות וקווים מנחים בתחום סיכון הרכיזות בהתייחס למפקיד בודד, אמצעים נזילים ביחס למפקידים גדולים/מוסדיים ומבנה המקורות. כמו כן, הוגדרו אינדיקטורים איכותיים וכמותיים למעקב שוטף, האומדים את השינויים בסיכון הרכיזות, כל זאת כחלק ממערך ניהול סיכונים הנזילות. פיקדונות הציבור בקבוצה ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-231.8 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-211.0 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2019, גידול של 9.9%. פיקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד גדלו במחצית הראשונה של שנת 2020 בשיעור של 10.7%, הפיקדונות במגזר הצמוד למדד קטנו בשיעור של 0.1% והפיקדונות במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ גדלו בשיעור של 10.3%. לפרטים, ראה פרק ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

גיוס כתבי התחייבות ואגרות חוב מהציבור

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר, באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

לטפחות הנפקות קיים תשקיף מדף שפורסם ביום 4 באוגוסט 2019 (נושא תאריך 5 באוגוסט 2019), להנפקת תעודות התחייבות.

בנוסף לפעילות טפחות הנפקות, קיים לבנק עצמו תשקיף מדף שפורסם ביום 3 בדצמבר 2019 (נושא תאריך 4 בדצמבר 2019).

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, לא בוצעו הנפקות על ידי הבנק.

ביום 30 ביוני 2020 הנפיקה טפחות הנפקות אגרות חוב צמודות למדד מסדרה חדשה (סדרה 52), בערך נקוב של כ-413 מיליוני שקלים חדשים, תמורת כ-403 מיליוני שקלים חדשים, וכן אגרות חוב צמודות למדד באמצעות הרחבת סדרה קיימת (סדרה 46), בערך נקוב של כ-1,197 מיליוני שקלים חדשים, תמורת כ-1,300 מיליוני שקלים חדשים.

נכון למועד הדוחות הכספיים סך אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הסתכמו ב-29.7 מיליארדי שקלים חדשים, בהשוואה ל-33.5 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019.

מכשירי הון מורכבים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo

כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק), ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-3.6 מיליארדי שקלים חדשים, בדומה ליום 31 בדצמבר 2019.

מכשירי הון מורכבים אחרים

שטר הון אשר אינו כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III ומופחת בהדרגה, ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-2.1 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 2.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019.

כתבי התחייבויות אחרים

כתבי התחייבויות נדחים, אשר אינם נחשבים מכשירי הון מורכבים (נכללים בהון רובד 2 לעניין שמירת יחס הון מזערי ומופחתים בהדרגה בכפוף להוראות מעבר), ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-0.6 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 1.2 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019.

התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית

התפשטות נגיף הקורונה

משבר הקורונה הפוקד את העולם כולו, ובכלל זה את ישראל, מוביל להשלכות כלכליות, ריאליות ופיננסיות, המשפיעות על פעילות המערכת הבנקאית. לפרטים, לרבות בדבר פעילות הבנק, ראה פרק מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים להלן.

תוספת להסכם עם בעלי מניות בבנק אגוד

בהתאם להחלטת הדירקטוריון הבנק מיום 27 בנובמבר 2017, התקשר הבנק בהסכם עם בעלי השליטה של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "אגוד") המחזיקים יחדיו ב-47.63% מהון המניות המונפק והנפרע של אגוד, לרכישת מניות בנק אגוד ומיזוגו עם הבנק בדרך של החלפת מניות (להלן: "ההסכם"). כמו כן, עובר למועד ההתקשרות בהסכם, התקבלה הודעתו של בעל מניות נוסף של אגוד, המחזיק (באמצעות נאמנים) במניות אגוד המהוות כ-27.12% מהון המניות המונפק והנפרע של אגוד (להלן: "בעל המניות הנוסף"). על פי ההסכם, כפי שצוין בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017, בכפוף להתקיימות תנאים מתלים שעיקרם מפורט בהסכם, יפרסם הבנק הצעת רכש חליפין מלאה (להלן: "הצעת רכש") לרכישת מניות בנק אגוד ומנגד התחייב בעלי מניות השליטה וכן בעל מניות הנוסף להיענות להצעת הרכש, שתושלם בכפוף לתנאים המתלים שנקבעו בהסכם (להלן: "ההסכם המקורי").

ביום 30 במאי 2018 התקבלה החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים להתנגד למיזוג (להלן: "הממונה" ו-"ההחלטה", בהתאמה), ובחודש ספטמבר 2018 הוגש ערר. ביום 28 בנובמבר 2019 התקבל פסק הדין בערר, באופן שההחלטה של מ"מ הממונה להתנגד למיזוג בוטלה, והעניין הוחזר לממונה על מנת להשלים ההחלטה בנושא האפשרות להצבת תנאים להפגת חשש לפגיעה בתחרות. החלטת הממונה בעניין הצבת התנאים כאמור ניתנה ביום 8 בינואר 2020. לפרטים נוספים, לרבות בדבר החלטות הממונה על ההגבלים העסקיים, ותוספות שהוסכמו להסכם בין הצדדים, ראה בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2019.

ביום 27 בינואר 2020 התקשרו הצדדים להסכם המקורי בתוספת מספר 4 להסכם המקורי, לפיה, בין היתר, יוגש ערר על החלטת הממונה מיום 8 בינואר 2020 לעניין התנאים לאישור המיזוג. בנוסף, נקבע כי המועד האחרון להתקיימות התנאים לפרסום הצעת הרכש נדחה ל-31 במאי 2020, וכן "מועד קבלת הערר" (כהגדרתו בדיווח מיום 5 באוגוסט 2018 (מספר אסמכתא: 01-072859-2018)) יהא מועד שיוסכם בין הצדדים, אשר כנגזרת ממנו ייקבעו, בין היתר, "מועד פרסום הצעת הרכש" ו-"מועד הדוחות הקובעים" (להלן: "תוספת מספר 4"). עררים כאמור הוגשו על ידי הבנק, בנק אגוד לישראל בע"מ ועל ידי בעלי השליטה שלו במהלך חודש מאי 2020. הצדדים התקשרו ביום 31 במאי 2020 בתוספת מספר 5 להסכם המקורי (להלן: "תוספת מספר 5"), במסגרתה נקבע, בין היתר, כי המועד האחרון להתקיימות התנאים לפרסום הצעת הרכש נדחה ליום 31 באוגוסט 2020. בנוסף, נקבעו בתוספת מספר 5 הוראות דומות לאלו שנקבעו בתוספת מספר 4, כמפורט לעיל.

בהמשך להחלטת הממונה בדבר הפעילות הנמכרת, נחתם ביום 14 ביולי 2020, הסכם בין הבנק לבין קבוצת פנינסולה בע"מ (להלן: "פנינסולה" ו-"הסכם פנינסולה" או "עסקת פנינסולה"), לפיו, בכפוף להשלמת העסקה נשוא הסכם המיזוג ואישור הממונה ("התנאים המתלים בעסקת פנינסולה") ולאחר שהשליטה באגוד תעבור לבנק, יחתם בין אגוד לבין פנינסולה הסכם למכירת הפעילות הנמכרת. על פי ההסכם, התמורה שתשולם על ידי פנינסולה לאגוד תיגזר מסכום האשראי המנוצל בפועל בתיק האשראי במועד השלמת עסקת האשראי (למעט אשראי ללקוחות שסווג על ידי אגוד כחובות פגומים, אשר ייסכר לרוכש האשראי ללא תמורה) (שווי תיק האשראי בפעילות הנמכרת), ותבטא הנחה בשיעור שבין 30% לבין 45% משווי תיק האשראי בפעילות הנמכרת. כמו כן, פנינסולה תהיה רשאית להחזיר לאגוד חלק שולי מתיק האשראי שלא על 10% משווי תיק האשראי של הפעילות הנמכרת. עוד נקבע, כי אם לא יתקיימו התנאים המתלים בעסקת פנינסולה עד לתום 8 חודשים ממועד חתימת ההסכם בין הבנק לבין פנינסולה, יהיה הסכם זה בטל ומבוטל.

בהמשך להתקשרות הבנק עם פנינסולה, ביום 14 ביולי 2020, התקשרו הבנק והמוכרים בתוספת מספר 6 להסכם המיזוג (להלן: "תוספת מספר 6"), שעיקריה: (1) נקבע כי משמעות המונח "הדוחות הקובעים" לגבי הבנק או אגוד, לפי העניין, הוא הדוח הכספי ליום 30 ביוני 2020; (2) תוקנה הנוסחה המוסכמת בהסכם המיזוג, לקביעת כמות מניות הבנק שתהווה את מניות התמורה ("מניות התמורה"), כך שכמות מניות התמורה תשקף את היחס שבין סכום השווה ל-60% מסך כל ההון של אגוד בהתאם לדוחות הקובעים של אגוד (ליום 30 ביוני 2020) (ללא ניכוי וללא נטרול סכומים כלשהם) ("הון אגוד") לבין - מחיר מניית הבנק המתואם, דהיינו המנה (תוצאת החילוק) המתקבלת מחלוקת (1) סכום השווה ל-108% מסך כל ההון של הבנק המיוחס לבעלי המניות, בהתאם לדוחות הקובעים של הבנק (ליום 30 ביוני 2020), ב-(2) כלל מניות הבנק אשר מהוות את סך המניות הרגילות הכלולות בהון המונפק והנפרע שלו במועד ההתקשרות בתוספת מספר 6 (235,176,254 מניות). (הכל כמפורט בדוח המייד שפורסם ביום 14 ביולי 2020, מספר אסמכתא 01-067528-2020); (3) עודכנו מועדי הסכם המיזוג: המועד האחרון להתקיימות התנאים לפרסום הצעת הרכש יחול ביום 30 בספטמבר 2020 ("המועד האחרון לפרסום"). ככל שעד למועד האחרון לפרסום יינתן פסק דין לפיו הערר שהוגש לבית הדין לתחרות נדחה או היה ולא יינתן פסק דין בערר או לא יתקבל אישור הממונה על התחרות לעסקת פנינסולה, אזי יבוטל הסכם המיזוג (אלא אם הסכימו הצדדים בכתב לדחות איזה מן המועדים), כך שלמי מהצדדים, לא תהיינה התחייבויות כלשהן הנובעות מהסכם המיזוג ו/או טענות כנגד הצדדים האחרים להסכם המיזוג. הצעת הרכש תפורסם בתוך 60 ימים ממועד קבלת הערר או מהמועד בו יתקבל אישור הממונה לעסקת פנינסולה, לפי המוקדם מביניהם; (4) תבוטל זכות הביטול ההדדית הנתונה לצדדים בהסכם המיזוג, במקרה שהיחסים בין מכפלת מחיר המניה של הבנק, בכמות המניות בהון המונפק על פי הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הרלוונטיים של הבנק לבין ההון העצמי הקובע של הבנק (כהגדרתו בהסכם המיזוג טרם תוספת מספר 6), יפחתו או יעלו, בהתאמה, על שיעורים שנקבעו בין הצדדים (106% מההון העצמי הקובע של הבנק (זכות ביטול לבנק) - 124% מההון העצמי הקובע של הבנק (זכות ביטול למוכרים)), וזאת לאור עדכון הנוסחה לחישוב מניות התמורה כמפורט לעיל.

ביום 27 ביולי 2020 התקבלה החלטת הממונה המתוקנת (להלן: "ההחלטה המתוקנת של הממונה"), הכוללת תיקונים מסוימים להחלטה המקורית, אשר נדונו בין הצדדים לעסקת המיזוג לבין הממונה, על מנת שעסקת מכירת תיק האשראי תעמוד בתנאים שבהחלטת הממונה. בין היתר, תתאפשר על פי ההחלטה המתוקנת של הממונה השלמת עסקת מכירת תיק האשראי במקביל לביצוע המיזוג. כמו כן, התקבל במועד הנ"ל אישור הממונה לזוהותה של רוכשת תיק האשראי ולתוכן פעילות האשראי ליהלומים הנמכרת.

לפרטים נוספים בדבר הסכם עם בעלי המניות בבנק אגוד והתוספות להסכם, ראה פרק התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017, דיווח מידי מיום 30 במאי 2018 (מספר אסמכתא: 2018-01-053347), דיווח מידי מיום 25 ביוני 2018 (מספר אסמכתא: 2018-01-060643), דיווח מידי מיום 5 באוגוסט 2018 (מספר אסמכתא: 2018-01-072859), דיווח מידי מיום 8 ביולי 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-070000), דיווח מידי מיום 25 בנובמבר 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-101892), דיווח מידי מיום 28 בנובמבר 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-103980), דיווח מידי מיום 8 בינואר 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-003750), דיווח מידי מיום 27 בינואר 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-000351), דיווח מידי מיום 14 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-067528), ודיווח מידי מיום 27 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-079680). מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים העומדים בבסיס התוכנית האסטרטגית והמפורטים בה, עלולים שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל

התפתחויות ביחסי עבודה

הסכמי עבודה ושכר בחטיבת הטכנולוגיה

ביום 4 בפברואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה של חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, שבמסגרתו סוכם על החלה בחברה, בהתאם להסכמות שגובשו, של הסכם המנהלים שנחתם בבנק בתאריך 20 בדצמבר 2018 ופסק הבוררות שהתקבל בבנק בתאריך 28 בינואר 2019, וזאת על פי המחויב בהסכמים הקיבוציים של החברה. בכך ניתן מענה לכלל התביעות של ההסתדרות והועד של חברת הטכנולוגיה בנושאים אלו. להסכם שנחתם אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע

לאור ההתפתחויות הקיימות בשוק הפיננסי, גילן של המערכות הקיימות בבנק ומעבר בנק יהב לפלטפורמה חדשה, החל הבנק ברבעון הראשון של שנת 2019 בפריקט להחלפת מערכת הליבה של שוק ההון של הבנק על בסיס פלטפורמה חדשה. הפריקט מתקדם ומצוי בשלב האפיון המפורט. כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2019 החל פרויקט משמעותי נוסף שעניינו החלפת מערכת ה-CRM במטרה להעצים את השירות האישי לכל לקוח.

התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית

לאור משבר הקורונה, פועלות שלוחות חוץ לארץ במתכונת עבודה בהיקף מצומצם, וזאת על מנת להמשיך ולספק את השירותים הנדרשים ללקוחות. הסניפים מנטרים בצורה הדוקה את הלקוחות בסיכון.

השלוחות נמצאות בקשר עם הרגולטורים המקומיים ופועלות על פי ההנחיות המתקבלות מהם.

כחלק מבחינת הפריסה הבינלאומית הכוללת של הבנק, נבחנת אפשרות למכירה של יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד.

נושאים נוספים

מיני מנהל כללי

ביום 19 בפברואר 2020 הודיע המנהל הכללי של הבנק, מר אלדד פרשר, לדירקטוריון, כי בכוונתו לסיים בחודשים בקרובים את כהונתו. ביום 24 בפברואר 2020 מינה דירקטוריון הבנק ועדת דירקטוריון לאיתור מועמדים לתפקיד המנהל הכללי של הבנק, בראשות יושב ראש הדירקטוריון, מר משה וידמן. ביום 8 ביולי 2020, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ את המלצתה של ועדת האיתור ולמנות את מר משה לארי לתפקיד המנהל הכללי הבא של הבנק, בתוקף החל מיום 16 בספטמבר 2020. ביום 2 ביולי 2020, התקבלה בבנק הודעת המפקח על הבנקים כי אין לו התנגדות למינויו של מר משה לארי למנהל הכללי של הבנק.

לפרטים נוספים ראה דיווחים מיום 19 בפברואר 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-017268), מיום 24 בפברואר 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-018846), מיום 8 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-058554), מיום 8 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-058935), מיום 8 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-058938), מיום 8 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-058941) ומיום 2 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-062650).

מיני מנהל חטיבה פיננסית

ביום 20 ביולי 2020, החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר עדי שחף לתפקיד מנהל החטיבה הפיננסית, בתוקף החל מיום 16 בספטמבר 2020 במקום מר משה לארי, אשר יחל את כהונתו כמנהל הכללי באותו מועד.

לפרטים נוספים ראה דיווח מיום 20 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-070051).

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה בראיון 10 ב(4-2) לדוחות הכספיים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

תוספת להסכם עם בעלי מניות בבנק אגוד

לפרטים בדבר תוספת להסכם עם בעלי מניות בבנק אגוד ראה התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית, לעיל.

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

משבר הקורונה הפוקד את העולם כולו וישראל בתוכו מוביל להשלכות כלכליות, ריאליות ופיננסיות, תוך ירידה חדה בהיקף הפעילות המשקית, עלייה משמעותית בשיעור הבלתי מועסקים ותנודתיות חריפה בשווקים הפיננסיים. כתוצאה מאירועים אלו חלה עלייה בסיכון האשראי במשק הישראלי ובעולם כולו. העלייה ברמת סיכון האשראי, נבעה בעיקרה מהמגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים, בעקבות הירידה בפעילות המשקית.

החל מחודש מאי, חזר הבנק באופן מדורג לשגרת עבודה, לאחר שפעל במתכונת מצומצמת בחודשים מרץ ואפריל. נכון להיום, פועלים סניפי הבנק ויחידותיו במתכונת מלאה, תוך שמירה על כללי הריחוק החברתי וההיגיינה בהתאם להוראות משרד הבריאות, ותוך שימוש, במידת הצורך בתשתית עבודה מרוחק. הבנק מעביר באופן שוטף הנחיות עבודה מפורטות לשמירה על ריחוק חברתי והיגיינה ומחלק אמצעים במטרה לשפר את המיגון, הן ציוד אישי (מסכות, אמצעי חיסוי), והן מחיצות ואמצעי הפרדה לצורך צמצום החשיפה בין העובדים ועם הלקוחות. דירקטוריון הבנק, ועדותיו והנהלת הבנק, מקיימים דיונים תקופיים מהרגיל, על מנת לתת מענה לנושאים הקשורים במשבר, ולבחון באופן רציף את השלכותיו.

יחידות העסקיות נמצאות בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, כדי לאמוד את מצבם העסקי ואת השלכות המשבר עליהם, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר, תוך שמירה על איזונים ומזעור סיכונים האשראי. במהלך המחצית הראשונה של השנה פרסם בנק ישראל שורה של הנחיות, הקלות, והתאמות להוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה). הבנק מיישם הקלות והנחיות אלו, ופועל למתן מענה עסקי הולם ללקוחותיו בתחומים שונים בעת הזו, תוך בחינה שוטפת של השלכות הפעילויות על ניהול הסיכונים.

בנוסף, פרסמה המדינה קווים מנחים של תוכנית כלכלית לסייע למשק, ואף השיקה קרנות הלוואות לעסקים שיעודן סיוע לעסקים קטנים וגדולים שנפגעו ממשבר הקורונה.

הבנק נקט בשורה ארוכה של צעדים על מנת לתת מענה מידי לצרכים שנוצרו כתוצאה מהמצב החל במענה תפעולי ללקוחות וכלה בהתאמות במדיניות חיתום האשראי וסיכונים האשראי, ובהמשך לפניית הפיקוח על הבנקים מיום 2 באפריל 2020, פעל הבנק, יחד עם כלל המערכת הבנקאית, במטרה לתמוך ביכולת של העסקים ומשקי הבית לצלוח את המשבר, ולהמשיך לספק אשראי ללווים בכלל המגזרים במשק, תוך קיום תהליך חיתום אשראי אחראי, אך ללא הקשחה מיותרת של תנאי החיתום. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרה דחייה של עד 4 חודשים בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, לרבות הארכות נוספות בדחייה במקרי הצורך: הארכה נוספת עד לסוף שנת 2020 ללקוחות שכבר דחו תשלומים, ודחייה של עד 6 חודשים גם ללקוחות שטרם דחו תשלומים. אושרו דחיות ועדכונים למועדי התשלום גם ללקוחות פרטיים ומסחריים שנקלעו לקושי זמני, והועמדו הלוואות בערבות מדינה במסגרת התוכנית הממשלתית.

היקף האשראי לזרוע שניתנה בגין דחיית תשלומים הגיע ביום 30 ביוני 2020 לכ-36.7 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק מאפשר ללווים, כאמור, להאריך את תקופת הדחייה עד סוף שנת 2020 או לפנות ולקבל דחייה של עד 6 חודשים אם זו פנייתם הראשונה, בהתאם למתווה בנק ישראל. מתוך סך האשראי שהיה בדחייה, נכון ליום 10 באוגוסט 2020, לכ-7 מיליארדי שקלים חדשים ניתנה דחייה נוספת (מרביתם עד תום שנת 2020). לווים שהיקף חובם מסתכם בכ-14 מיליארדי שקלים חדשים ויתרו על הצעת הבנק לדחייה נוספת של התשלומים, ואמורים לחזור ולפרוע את ההלוואות כסדרן החל מחודש אוגוסט 2020, וללווים שהיקף חובם כ-16 מיליארדי שקלים חדשים צפויה הדחייה להסתיים במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2020, אם לא יבקשו דחייה נוספת עד למועד התשלום. נציין, כי בכ-60% מיתרת ההלוואות שמועד התשלום בהן חל בימים אלה, לא התבקשה דחייה נוספת והלקוחות חוזרים לשלם. מאינדיקציות ראשונות שהתקבלו בגין לווים שחזרו לשלם, שמועד פירעון ההלוואות שלהם חל בתחילת חודש אוגוסט 2020, לא ניתן להצביע על בעיות חריגות בכיבוד התשלומים.

באשראי המסחרי, אושרה נכון ל-30 ביוני 2020 דחיית תשלומים ללקוחות עם היקף אשראי של כ-4.3 מיליארדי שקלים חדשים, מהם חזרו לשלם לקוחות עם יתרת אשראי של כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים, ונכון ליום 10 באוגוסט 2020 נותרה דחייה לסך של כ-2.8 מיליארדי שקלים חדשים. היקף האשראי שניתנו בגין הארכות לתקופה העולה על 6 חודשים מגיע ליום 10 באוגוסט 2020 לכ-445 מיליון שקלים חדשים בלבד.

האשראי שמעמיד הבנק במסגרת הקרן בערבות המדינה, כולל ערבות מדינה בשיעור של 85% לכל הלוואה, אך במצטבר עד 15% על התיק כולו, וזאת כנגד פיקדון מהלקוח בשיעור של 5% מסכום ההלוואה. ההלוואות ניתנות בריבית פריים פלוס 1.5%. במהלך השנה הראשונה אין תשלומים לפירעון קרן ההלוואה, והריבית משולמת על ידי המדינה. בנוסף, הושק בקרן זו מסלול ייעודי לעסקים ברמת סיכון גבוהה ("מסלול מוגבר") ובו ערבות המדינה על התיק הינה 60%, כאשר תנאי ההלוואות זהים למסלול הכללי בקרן. במקביל, הושקה ב-30 באפריל 2020 קרן לעסקים גדולים, בה ערבות המדינה הינה בשיעור של 75% מגובה כל הלוואה, וסך הערבות מוגבלת ל-12%.

נכון ליום 10 באוגוסט 2020 העמיד הבנק אשראי בסך של כ-4.1 מיליארדי שקלים חדשים במסגרת הקרנות בערבות המדינה (ליום 30 ביוני 2020 - כ-3.5 מיליארדי שקלים חדשים).

לפרטים בדבר הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי שנערכה בגין הלוואות שקיבלו דחיית תשלומים, בהתאם למאפייני הסיכון שלהן, ראה להלן.

לפירוט נוסף של ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה להלן בפרק סקירת הסיכונים - סיכון אשראי. לפרטים נוספים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה ראה להלן.

במקביל לפעולות שנקט הבנק במטרה להמשיך במתן שירות ללקוחותיו, ניתן דגש מיוחד להשלכות אפשריות של המשבר על ניהול הסיכונים של הבנק. סיכון האשראי מנוטר באופן הדוק, באמצעות פורומים בראשות המנהל הכללי ובראשות מנהל סיכון האשראי, ותוך קיום הערכות מצב חטיבתיות דו שבועיות, ניטור פרטני של ענפי משק בעלי חשיפה גבוהה למשבר, וניטור שוטף של מדדים מרכזיים ולקוחות ספציפיים בעלי רגישות מיוחדת להשלכות המשבר. ביתר הסיכונים נמשך ניהול השוטף, תוך שימת דגש לאפשרות של השלכות נוספות למשבר, אם תהיינה. כמו כן, נמשכה כסדרה

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

פעילות היחידות והמערכות הקשורות בדיווח הכספי, וכן הבקורות על גילוי ועל הבקרה הפנימית על דיווח כספי. לפרטים בדבר הצעדים וההתליכים שנוקט הבנק לניטור וניהול הסיכונים השונים לאור השפעות המשבר, ראה פרק ניהול הסיכונים להלן.

התמודדות הבנק עם אירוע הקורונה תוך מתן מענה שוטף לצרכים תפעוליים, כללו עלויות בגין רכש טכנולוגי, שדרוג מערכת גישה מרחוק, אבטחה, פיצול יחידות, וכן עלויות לוגיסטיות עבור רכש אמצעי חטיי ומיגון, אשר לא השפיעו באופן משמעותי על הוצאות הבנק.

הלימות הון וחלוקת דיבידנד

ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרת אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור, לא תחול על הלוואות לדיוור אשר יועמדו בתקופת המשבר. כפועל יוצא מכך, יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק לנכסי הסיכון, בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיוור, ליום 30 ביוני 2020, לא יפחת משיעור של 8.79% ויחס ההון הכולל לא יפחת משיעור של 12.29% (אלהים יתווספו שולי ביטחון נאותים), עוד צוין, כי הבנקים מתבקשים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד והתוכנית לרכישה עצמית של מניות, על רקע משבר הקורונה ואי הודאות הנובעת מהתפתחות המשבר (ובכלל זה, לאור התחזיות המאקרו כלכליות שעודכנו בחדות כלפי מטה והירידות החדות בשווקים הפיננסיים), וכי נכון להימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות) כל עוד הוראת השעה בתוקף.

בהמשך לכך, ביום 13 באפריל 2020, החליט הדירקטוריון כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף; זאת, בין היתר, לאור עמדת הפיקוח על הבנקים, כאמור לעיל, ובשים לב לאמור לעיל ובכלל זאת לאי הודאות בדבר השלכות משבר הקורונה על הבנק כמפורט לעיל.

הפרשה להפסדי אשראי

ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה כוללת אומדן בגין השפעת משבר הקורונה, שבא לידי ביטוי בעיקר בגידול בהפרשה הקבוצתית. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, מיישם הבנק שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר, החל משנת 2011, והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלבנטיים. גורמים אלה כוללים בין היתר: מגמות בהיקפי אשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מאקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענפי משק, שינויים בנפח ומגמה של יתרות בפיגור, שינויים במדיניות הבנק למתן אשראי ועוד.

ביום 21 באפריל 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל דגשים לדוחות הכספיים. בחוזר הודגש, בין היתר, כי על התאגידים הבנקאיים לוודא כי דוחותיהם משקפים את ההשפעות העיקריות של אירוע נגיף הקורונה, וכי ההפרשות להפסדי אשראי נערכו באופן שמרני וזהיר. החוזר מצוין כי הפיקוח על הבנקים ער לכך שבנסיבות הקיימות קיימת רמה גבוהה של אי ודאות, אשר מחייבת תאגיד בנקאי להפעיל שיקול דעת משמעותי, וקובע כי יש לעדכן את ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, ולהגדיל את הסכומים שנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף, יעודכן אומדני ההשפעה בהתאם. בהתאם לפרסום של בנק ישראל, מתוך דוח היציבות הפיננסית למחצית הראשונה של 2020, לצורך חישוב ההפרשות להפסדי אשראי נדרש הבנק להשתמש במקורות חישוביים אמנים, וכן בתחזיות המקרו-כלכליות העדכניות ביותר כנקודות עיגון.

לאור זאת, במסגרת חישוב ההתאמות האיכותיות שתוצאותיו נכללות בדוחות כספיים אלה, הובאו בחשבון אינדיקטורים שונים, שהשפיעו על רכיבי המודל בהתאם לשיעור הגידול באינדיקטור. האינדיקטורים כוללים בין היתר את שיעור ירידת דירוגי הלווים בענפים השונים, שיעור הגידול בהיקף ההלוואות בתנאים ייחודיים למשבר הקורונה (דחיית תשלומים, הלוואות בערבות מדינה), וכן הגידול בשיעורי האבטלה והירידה בצמיחה בהתאם לתחזית בנק ישראל. בנוסף, דורגו ענפי המשק בהתאם לחומרת הפגיעה בגין משבר הקורונה, ובכל ענף נכללה בהתאם תוספת בגין הסיכון הענפי.

לאור התמשכות המשבר חלה ברבעון השני של 2020 החמרה נוספת במדדים המשמשים לחישוב הרכיב האיכותי, ביניהם שיעור אבטלה וצמיחה אשר נלקחו בהתאם לתחזית בנק ישראל לתרחיש גל שני לשנת 2020 (שיעור אבטלה 11.5% ושיעור צמיחה שלילי של 9%). כתוצאה מכך, ובהתאמה לציפייה הפיקוחית, חל גידול נוסף בהפרשות להפסדי אשראי בגין הרכיב האיכותי. ההפרשה האיכותית מתבססת על שיקול דעת ואומדן שנערך בתנאי חוסר-ודאות, ותיבחן באופן שוטף בהתאם להתפתחות האינדיקטורים השונים. שיעור ההפרשה על פי המודל ימשיך להתעדכן באופן שוטף בהתאם לאינדיקטורים השונים: במקרה של החמרה נוספת השיעור צפוי לגדול, ובמקרה של שיפור, יקטן שיעור ההפרשה בהתאם.

בענף הדיוור מחושבת ההפרשה לפי נוסחת "עומק הפיגור" שקבע הפיקוח על הבנקים, וכוללת בנוסף הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי, שבהתאם להוראות יתרתה לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח. מטעמי שמרנות, ולאור היקף ההלוואות שאושרה להם דחייה בתשלומים השוטפים, ההפרשה כוללת רכיב איכותי נוסף, שחושב בהתאם לתחשיב $U-S$ על יתרת ההלוואות שאושרה בהן דחיית תשלומים, הנמצאות בקבוצות הדיוור הנמוכות בתיק האשראי לדיוור של הבנק. לאור התמשכות המשבר והארכת תקופות הדחייה לחלק מהלקוחות, ובהתאמה לציפייה הפיקוחית, הוחמר ברבעון השני של 2020 הניתוח שבבסיס חישוב הרכיב האיכותי, וכתוצאה מכך חל גידול נוסף בהפרשות להפסדי אשראי בגין הרכיב האיכותי. נציין כי רכיב זה יותאם בעתיד בהתאם להתפתחויות.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי למחצית הראשונה ולרבעון השני של שנת 2020 מסתכמות ב-615 ו-270 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, לעומת 175 ו-99 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד, גידול של 440 ו-171 מיליוני שקלים חדשים. עיקר הגידול נובע מהסיבות שתוארו לעיל. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה להלן בניתוח ההתפתחויות בהכנסות ובהוצאות, וכן בביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

ההפרשה האיכותית מתבססת על שיקול דעת ואומדן שנערך בתנאי חוסר-ודאות, והיא תיבחן באופן שוטף בהתאם להתפתחות האינדיקטורים השונים. מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

אימוץ המלצות ועדת התייעה הבלתי תלויה לבחינת התנהלות קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים בענייני מיסוי

ביום 27 במרץ 2019 החליט דירקטוריון הבנק על הקמת ועדה בלתי תלויה (להלן: "הוועדה"), לבחינת היבטים מסוימים העולים מהסדר ה- PSA (להלן: "ההסדר"), עליו חתם הבנק עם משרד המשפטים בארצות הברית בקשר עם עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים בשנים 2012-2002.

ביום 31 במרץ 2020 אימץ דירקטוריון הבנק את המלצות הוועדה בדבר אי נקיטת הליכים משפטיים כנגד נושאי משרה וגורמים אחרים בבנק ובדבר אי הסקת מסקנות אישיות בקשר לאירועים נושא ההסדר, וכן להתקשר עם חברות הביטוח, שהנפיקו פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק, בהסכם פשרה לתשלום סכום של 23 מיליון דולר, בכפוף לאישורו של בית המשפט המחוזי תל אביב יפו. סכום זה הוכר כהכנסה ברבעון הראשון של שנת 2020.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ביום 18 במאי 2020 דן דירקטוריון הבנק בדוח משלים שהוגש לו על ידי הוועדה שעניינה בחינת התהליכים הניהוליים והבקורות, לרבות בהיבט הממשל התאגידי, הקשורים באירועים נשוא ההסדר. בדוח זה נקבע כי ברוב התחומים והתהליכים שנבחנו על ידי הוועדה לגבי התקופה הרלוונטית, נעשו שיפורים משמעותיים על ידי הבנק ולוועדה לא היו הערות לשיפורים אלה. ביחס לחלקם, מצאה הוועדה לנכון להמליץ לבנק ליישם תהליכים נוספים מעבר לאלו הקיימים, והדירקטוריון אימץ את מרבית המלצות הוועדה הבלתי תלויה, תוך שינויים קלים. לפרטים נוספים ראה ביאור 4.ב.1 לדוחות הכספיים.

אופציות למנהל הכללי של הבנק, לנושאי משרה ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות

ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול של הבנק, הקצאת כתבי אופציה למנהל הכללי של הבנק, לנושאי משרה בבנק, וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק. לפרטים נוספים ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים.

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית ברבעון השני ובמחצית הראשונה של שנת 2020

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

התפשטות מגפת הקורונה בעולם החל מתחילת שנת 2020 הובילה ממשלות ברחבי העולם ובישראל לנקוט בצעדי סגר וריחוק חברתי במאמץ לבלום את התפשטות הנגיף. כתוצאה מכך, נוצר משבר כלכלי גלובלי שבא לידי ביטוי בשינוק של מגזרים נרחבים בכלכלה העולמית והישראלית, תוך נסיקה של מספר העובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום. בשוקי ההון חלה ירידה חדה בשערי המניות ובמחירי איגרות החוב הקונצרניות, אם כי מסוף חודש מרץ חלה התאוששות מסוימת.

המשבר פגע בצד ההיצע בעקבות הפגיעה בשרשרת הייצור של מוצרים ושירותים רבים ומפגיעה בסחר העולמי, אך הביא גם לירידה בצד הביקוש בעקבות הטלת מגבלות על הפעילות העסקית. בניסיון לשכך את עוצמת המשבר ממשלות ברחבי העולם נקטו בצעדים פיסקליים, תוך התמקדות בפיצוי עסקים ועובדים שנפגעו מהמשבר והעמדת אשראי למגזר העסקי. מרבית הבנקים המרכזיים הפחיתו את הריביות המוניטריות בחדות ונקטו בצעדי הרחבה מוניטריים ואספקת נזילות לשווקים.

בישראל, התוצר התכווץ ברבעון הראשון של שנת 2020 בשיעור שנתי של 6.9%, לעומת צמיחה בשיעור של 4.6% ברבעון הרביעי של שנת 2019, ושל 3.5% בשנת 2019 כולה. התוצר הושפע ברבעון הראשון בעיקר מהסעיפים הבאים: ירידה חדה בצריכה הפרטית (למעט בסעיפי הדיור ומוצרי המזון), ירידה בהשקעה בנכסים קבועים, וירידה ביצוא השירותים בשל התכווצות ביצוא שירותי תיירות. מנגד, חל גידול חד ביצוא הסחורות. היבוא התכווץ במידה רבה, ומיתן את ההתכווצות בתוצר. התמ"ג למעט שינויים במלאי התכווץ בשיעור חד אף יותר של 11.9%, לעומת התרחבות בשיעור של 5.9% ברבעון הרביעי של שנת 2019, ושל 3.4% בשנת 2019 כולה.

החל מסוף חודש אפריל הכריזה ממשלת ישראל על הקלה במגבלות על הפעילות העסקית. במהלך חודש יוני החלה מגמה של עלייה בנתוני התחלואה, שהובילה את הממשלה, בתחילת חודש יולי, לחדש את הטלת המגבלות. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל התכווץ מתחילת השנה ועד לחודש יוני בשיעור שנתי של 5.5% לעומת עלייה של 3.4% בשנת 2019, ו-3.6% בשנת 2018. מספר הבלתי מועסקים, המועסקים שנעדרו מעבודתם בגלל נגיף הקורונה ואלו שיצאו מכוח העבודה בשל פיטורים או סגירת מקום העבודה זינק בחדות והגיע בתחילת חודש מאי לרמה של כ-1.1 מיליון, שהם כ-26.6% מכוח העבודה. מאז נרשמה חזרה חלקית לעבודה, ונכון לתחילת חודש יולי עמד מספר דורשי העבודה על כ-511 אלף, שהם כ-12.3% מכוח העבודה.

על פי תחזית חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש יוני, ערב העלייה המחודשת בתחלואה, התוצר בישראל צפוי להתכווץ בשיעור של 6.0% בשנת 2020 ולהתאושש בשנת 2021 עם צמיחה בשיעור של 7.5%, ואילו שיעור האבטלה צפוי לעמוד על 9% ברבעון האחרון של שנת 2020, ולרדת עד לשיעור של 6% בסוף שנת 2021. יחד עם זאת, צוין כי שיעורים אלה צפויים להשתנות בהנחה של גל שני בתחלואה, כפי שאכן אירע.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ירד מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.8% לעומת עלייה בשיעור של 0.9% בתקופה המקבילה אשתקד. המדד הושפע בעיקר מהוזלה בסעיפי התחבורה והתקשורת, ההלבשה וההנעלה, החינוך, התרבות והבידור והמזון אשר מיתנו את המדד הכללי בשיעור של 0.8%. מנגד, חלה התייקרות בסעיף הפירות והירקות, אשר תרם 0.1% למדד הכללי.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שיעור השינוי (באחוזים)	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020
0.3	3.456	3.466
0.1	3.878	3.883

שער החליפין של:

דולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)

אירו (בשקלים חדשים)

ביום 7 באוגוסט 2020 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.402 - ייסוף של 1.8% מיום 30 ביוני 2020. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 4.013 - פיחות של 3.4% מיום 30 ביוני 2020.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מדיניות מוניטרית

על מנת לתמוך בנזילות בשווקים ולהקל על תנאי האשראי במשק, הפחית בנק ישראל בחודש אפריל את הריבית המוניטרית מרמה של 0.25% לרמה של 0.1%. בנוסף, הפעיל בנק ישראל כלים מוניטריים רבים, ביניהם: תוכנית לרכישת איגרות חוב ממשלתיות בסך 50 מיליארדי שקלים חדשים, והזרמת נזילות לשוק ההון באמצעות מכרזי החלף שקל-דולר, ונקיטת צעדים להגדלת היצע האשראי, בין היתר, באמצעות הפחתה של דרישות ההון מהבנקים. בנוסף השיק בנק ישראל כלי מוניטרי למתן הלוואות לטווח ארוך למערכת הבנקאית, בתנאי שהלוואות אלו יתגלגלו לעסקים קטנים וזעירים, ותוכנית לרכישת איגרות חוב קונצרניות בשוק המשני בהיקף של 15 מיליארדי שקלים חדשים.

מדיניות פיסקלית

במחצית הראשונה של שנת 2020 נרשם בתקציב הממשלה גירעון מצטבר בסך של 58.2 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת גירעון תקציבי מצטבר בסך של 22.0 מיליארדי שקלים חדשים אשתקד. שיעור הגירעון ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני, ביחס לתוצר המקומי הגולמי בשנת 2019 עמד על 6.4%, לעומת שיעור של 3.7% בשנת 2019, ושיעור של 2.9% בשנת 2018. במחצית הראשונה של שנת 2020 נרשם גידול של 7.4% בהוצאות משרדי הממשלה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, וירדה גביית המסים בשיעור נומינלי של 6.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. משרד האוצר הכריז על תוכנית כלכלית לתמיכה במשק שנועדה להבטיח מתן מענה בריאותי ואזרחי הולם, תמיכה בפיתוח המשק, שמירה על המשכיות עסקית ואספקת ביטחון סוציאלי למשקי הבית. נכון לחודש יוני, מתוך סך התוכנית בגובה של כ-100 מיליארדי שקלים חדשים בוצעו כ-47%. בחודש יולי הוכרז על מהלך נוסף של חלוקת מענקים לכל משפחה, בעלות כוללת של 6.5 מיליארדי שקלים חדשים.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה, נתונים מקוריים) במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ-18.1 אלף דירות, ירידה של 15.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ועלייה של 13.3% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2018. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ניתנו לציבור הלוואות לדירור בסך של 37.5 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 32.6 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ו-29.2 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה בשנת 2018, עלייה של 15% ו-28%, בהתאמה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדירור בבעלות עלו, במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש מאי 2020, בשיעור של 2.0%, בהמשך לעלייה בשיעור של 3.4% בשנת 2019 ועלייה של 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

שוק ההון

המסחר בשווקי המניות בעולם, ברבעון השני של שנת 2020, התנהל במגמה חיובית בהובלת הבורסות בארצות הברית, אירופה ושוק המניות בארץ במדדים המרכזיים וזאת בניגוד למגמה השלילית ברבעון הראשון של השנה.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2020				2019	
	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
תל-אביב 35	1.0	(21.0)	4.2	1.1	3.6	5.4
תל-אביב 125	3.8	(21.0)	5.5	3.2	4.7	6.4
תל-אביב 90	8.6	(21.6)	8.9	9.2	7.1	10.2

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון השני ובמחצית הראשונה של השנה ב-1.9 ו-2.1 מיליארדי שקלים חדשים, בהתאמה, לעומת מחזור ממוצע של 1.3 ו-1.2 מיליארדי שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד, ומחזור יומי ממוצע של 1.3 מיליארדי שקלים חדשים בשנת 2019.

להלן השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2020				2019	
	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
אג"ח כללי	2.9	(4.5)	1.0	2.6	1.7	3.2
אג"ח ממשלתי צמוד מדד	4.0	(3.0)	0.9	3.5	2.1	3.5
אג"ח ממשלתי לא צמודות	3.0	(1.1)	0.9	3.5	1.4	2.3
תל בונד 20	0.5	(7.1)	(0.1)	2.0	1.9	4.3
תל בונד 40	2.3	(6.5)	2.1	1.1	2.1	3.2

כלכלה עולמית

כלכלת ארצות הברית התכווצה ברבעון השני של שנת 2020 בשיעור שנתי של 32.9%, בהמשך להתכווצות בשיעור של 5.0% ברבעון הראשון, ולעומת צמיחה בשיעור של 2.1% ברבעון הרביעי של שנת 2019, ושל 2.3% בשנת 2019 כולה. זאת, בעקבות התפשטות נגיף הקורונה והטלת מגבלות על הפעילות העסקית. מדדי מנהלי הרכש רשמו ירידות לערכי שפל היסטוריים בחודש אפריל, הן בענפי השירותים והן בענפי התעשייה, אך התאוששו מאוד וחזרו להצביע על התרחבות בפעילות. המשק האמריקאי איבד משרות רבות בחודש אפריל, אולם בחודשים העוקבים נרשמה התאוששות מסוימת, כאשר שיעור האבטלה נכון לחודש יוני עמד על שיעור של 11.1%. במטרה לתמוך בכלכלה האמריקאית, הוריד ה-FED בחודש מרץ את הריבית בשתי פעימות חירום מרמה של 1.75%-1.5% עד לרמה של 0.0%-0.25%. בנוסף, הכריז ה-FED כי יפעל בכל הכלים העומדים לרשותו וימשיך לרכוש איגרות חוב "בכל סכום שיידרש" לשמירה על תפקוד השוק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

התוצר בגוש האירו התכווץ ברבעון השני של שנת 2020 בשיעור שנתי של 40.3% בהמשך להתכווצות בשיעור שנתי של 13.6% ברבעון הראשון ולעומת צמיחה של 1.2% בשנת 2019 כולה. מדדי מנהלי הרכש בענפי השירותים ובענפי התעשייה ירדו לרמת שפל בחודש אפריל, על רקע התפשטות נגיף הקורונה ברחבי היבשת, אך התאוששו מאז במידה ניכרת, ובחודש יולי חזרו להצביע על התרחבות בפעילות. ה-ECB הותיר את הריבית ברמתה (-0.5%), אך הפעיל תוכנית חירום לרכישת איגרות חוב בהיקף 1.35 טריליון אירו, הרחיב את תוכנית ההלוואות לבנקים, והפחית את דרישות ההון מהבנקים. בצד הפיסקאלי מדינות האיחוד האירופי הודיעו על הקמת קרן חילוץ בהיקף של 750 מיליארדי אירו. בחודש ינואר 2020 פרשה בריטניה מהאיחוד האירופי לאחר 47 שנים. מהלך זה מכניס את בריטניה לתקופת מעבר בה היא תיוותר חברה באיחוד הסחר, תוך כדי משא ומתן על הסכמי סחר חדשים. הכלכלה הסינית צמחה ברבעון השני של שנת 2020 בשיעור שנתי של 3.2%, לאחר התכווצות בשיעור שנתי של 6.8% ברבעון הראשון, וצמיחה של 6.1% בשנת 2019 כולה. מדד הייצור התעשייתי התכווץ ברבעון הראשון של השנה, אך חזר לצמוח ברבעון השני, עם הסרת המגבלות על הפעילות. מדד המסחר הקמעונאי התכווץ גם הוא במהלך הרבעון הראשון, אולם מאז חל שיפור מסוים. מדדי מנהלי הרכש ירדו בחדות בחודש פברואר השנה עם החלת הסגר על מחוז חובי, אך התאוששו במידה ניכרת כבר בחודש מרץ, והצביעו על חזרה מהירה של הפעילות לתוואי של צמיחה.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים):

מדד	2019				2020	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
דאו ג'ונס	11.2	2.6	1.2	6.0	(23.2)	23.3
S&P 500	13.1	3.8	1.2	8.5	(20.0)	25.5
נאסד"ק 100	16.6	4.0	1.0	12.7	(10.5)	35.7
DAX	9.2	7.6	0.2	9.6	(25.0)	29.0
FTSE 100	8.2	2.0	(0.2)	6.7	(24.8)	13.9
CAC	13.1	3.5	2.5	0.5	(26.5)	17.3
Nikkei	6.0	0.3	2.3	5.0	(20.0)	22.8

סיכונים מובילים ומתפתחים

במסגרת פעילותו נחשף הבנק לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. במסגרת תהליך למיפוי וזיהוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים (או חדשים) העשויים להתמשך בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות ויציבותו של הבנק, סיכונים כגון: סיכונים ארצי, ריבית ונדיליות. כמו כן, מזוהים הסיכונים המתעוררים, סיכונים העשויים להתמשך בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע ומוניטין. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק, תנאי השוק ודרישות הרגולציה. לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת לרבות השפעת משבר הקורונה, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים לרבעון השני של שנת 2020 ולשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק: www.mizrahi-tefahot.co.il < אודות בנק > קשרי משקיעים < מידע כספי.

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה לאמור בביאור 3.ב10. ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו, לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

כמפורט בביאור 1 ב. לדוחות כספיים אלה, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מתבססת, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 10 שנים שהסתיימו במועד הדיווח, ומביאה בחשבון את השפעת ההרעה בתנאים המאקרו-כלכליים והפעילות במשק עקב משבר הקורונה, על הלוחים בבנק. לפרטים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-717 מיליוני שקלים חדשים לעומת 980 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, קיטון בשיעור של 26.8%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 9.0% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 13.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו-11.9% בשנת 2019 כולה.

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון השני של שנת 2020 ב-360 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 576 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 37.5%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 9.0%, לעומת תשואה על ההון של 15.8% ברבעון המקביל אשתקד.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ במחצית הראשונה של שנת 2020, כפי שיפורט להלן הסתכמו ב-2,810 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,920 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3.8%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ ברבעון השני של שנת 2020, כפי שיפורט להלן, הסתכמו ב-1,399 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,632 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 14.3%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2020, כפי שיפורט להלן הסתכמו ב-2,784 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2,706 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2.9%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ מפעילות שוטפת ברבעון השני של שנת 2020, כפי שיפורט להלן הסתכמו ב-1,368 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,357 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 0.8%.

להלן ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	2019			2020			
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
	1,231	1,543	1,214	1,352	1,347	1,323	הכנסות ריבית, נטו
	57	89	147	64	64	76	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽¹⁾
	(14.3)	1,288	1,632	1,416	1,411	1,399	סך הכנסות מימון
							בניכוי:
	(42)	235	(81)	(36)	(83)	(40)	השפעת מדד המחירים לצרכן
	12	9	6	17	7	9	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
							רווחים ממכירת חוב וניירות חוב זמינים
							למכירה ורווחים מאיגרות חוב למסחר, נטו
							השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾
	(43)	30	34	44	43	8	
	(61)	275	(11)	28	(5)	31	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
	0.8	1,349	1,357	1,372	1,416	1,368	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

שיעור השינוי (באחוזים)	שישה חודשים		
	2019	2020	
	2,920	2,810	סך הכנסות מימון
(3.8)	214	26	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
	2,706	2,784	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

הכנסות המימון מפעילות שוטפת ירדו ברבעון השני של שנת 2020 לעומת הרבעון הראשון של השנה, וזאת על רקע ירידת ריבית בנק ישראל משיעור של 0.25% בסוף חודש מרץ לשיעור של 0.1% בתחילת חודש אפריל, וירידת ריבית הבנק המרכזי בארצות הברית, בשתי פעימות במהלך חודש מרץ מרמה של 1.75%-1.50% לרמה של 0.25%-0.00%.

הכנסות המימון מפעילות שוטפת גדלו במחצית הראשונה של השנה בשיעור של 2.9% בלבד, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, זאת למרות ההשפעה השלילית של ירידת הריבית בארצות הברית ובישראל, כאמור.

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוגן ואחרות, וכן הוצאה בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שהכנסה המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסת ריבית.

(2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית), הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד, לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן. השפעות אחרות כוללות גם את השפעת החיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	מחצית ראשונה		שיעור השינוי (באחוזים)
	2019	2020	
אנשים פרטיים:			
משקי בית- הלוואות לדיור	818	923	12.8
משקי בית- אחר	672	654	(2.7)
בנקאות פרטית	44	41	(6.8)
סך הכל אנשים פרטיים	1,534	1,618	5.5
פעילות עסקית:			
עסקים קטנים וזעירים	567	575	1.4
עסקים בינוניים	143	147	2.8
עסקים גדולים	263	266	1.1
גופים מוסדיים	62	55	(11.3)
סך הכל פעילות עסקית	1,035	1,043	0.8
ניהול פיננסי	237	54	(77.2)
סך הכל פעילות בישראל	2,806	2,715	(3.2)
פעילות חוץ לארץ	114	95	(16.7)
סך הכל	2,920	2,810	(3.8)

מגזר פעילות	רבעון שני		שיעור השינוי (באחוזים)
	2019	2020	
אנשים פרטיים:			
משקי בית- הלוואות לדיור	415	464	11.8
משקי בית- אחר	337	317	(5.9)
בנקאות פרטית	22	19	(13.6)
סך הכל אנשים פרטיים	774	800	3.4
פעילות עסקית:			
עסקים קטנים וזעירים	287	277	(3.5)
עסקים בינוניים	75	71	(5.3)
עסקים גדולים	131	132	0.8
גופים מוסדיים	30	26	(13.3)
סך הכל פעילות עסקית	523	506	(3.3)
ניהול פיננסי	278	43	(235)
סך הכל פעילות בישראל	1,575	1,349	(14.3)
פעילות חוץ לארץ	57	50	(12.3)
סך הכל	1,632	1,399	(14.3)

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי הצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר הצמדה	רבעון שני		שיעור השינוי (באחוזים)	מחצית ראשונה		שיעור השינוי (באחוזים)
	2019	2020		2019	2020	
מטבע ישראלי לא צמוד	169,728	189,717	11.8	167,751	186,679	11.3
מטבע ישראלי צמוד למדד	55,665	59,528	6.9	55,701	59,543	6.9
מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	12,645	10,387	(17.9)	13,582	11,028	(18.8)
סך הכל	238,038	259,632	9.1	237,034	257,250	8.5

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית במגזר השקלי נובעים מצמיחת האשראי לציבור. היתרות הממוצעות במטבע חוץ קטנו, בין היתר, על רקע צמצום בהיקף תיק ניירות הערך של הבנק במטבע חוץ.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽⁴⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

מגזרי הצמדה	רבעון שני		מחצית ראשונה	
	2020	2019	2020	2019
מטבע ישראלי לא צמוד	1.98	2.10	2.08	2.11
מטבע ישראלי צמוד למדד	1.41	1.00	1.48	1.04
מטבע חוץ	1.33	0.68	1.13	0.73
סך הכל	1.77	1.86	1.80	1.79

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.

(2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

שינויים בפערי הריבית:

במגזר השקלי הלא צמוד הושפע פער הריבית מירידת ריבית בנק ישראל, אשר השפיעה בעיקר על צד הנכסים, בעוד שהיכולת לגלם את ירידת הריבית במרווחי הפיקודנות מוגבלת.

במגזר השקלי הצמוד למדד חלה עלייה במרווחי המימון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר מטבע חוץ, הושפע פער הריבית מהירידה בריבית ה-FED ובריבית הליבור אשר השפיעה בעיקר על עלות המקורות, בעוד שההוצאות מהפעילות בנגזרים שכנגד, לא נכללות במסגרת פערי הריבית המוצגים לעיל. בתוספת השפעת הנגזרים ניתן לראות במחצית הראשונה של שנת 2020 ירידה של כ-0.1% בפער הריבית במטבע חוץ לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וירידה של כ-0.06% בפער הריבית הכולל.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכללים במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-615 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.57% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת 175 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור של 0.17% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-270 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.50% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת 99 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.20% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו.

עיקר הגידול נובע מהפרשות להפסדי אשראי שנערכו על בסיס קבוצתי על רקע משבר התפשטות נגיף הקורונה, הן בגין חובות שזוהה בהם סיכון לפגיעה ביכולת ההחזר של הלקוח, והן בגין רכיב הפרשה נוסף ("רכיב איכותי") המחושב באמצעות מתודולוגיה המתבססת על פרמטרים איכותיים (מדדי מאקרו, כגון שיעור האבטלה והצמיחה בהתאם לתחזית בנק ישראל, ומדדים פנימיים, כגון דירוגי הלקוחות), וחל על כלל חשיפות האשראי של הבנק. כתוצאה ממשבר הקורונה חלה ברבעון השני של 2020 החמרה נוספת במדדים המשמשים לחישוב הרכיב האיכותי, וכתוצאה מכך ובהתאמה לציפייה הפיקוחית, חל גידול נוסף בהפרשות להפסדי אשראי בגין הרכיב האיכותי. ההפרשה האיכותית מתבססת על שיקול דעת ואומדן שנערך בתנאי חוסר-ודאות, ותיבחן באופן שוטף בהתאם להתפתחות האינדיקטורים השונים. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה להלן בפרק ניתוח ההתפתחויות בהכנסות והוצאות, וכן בביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן פירוט התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

	רבעון שני		מחצית ראשונה	
	2020	2019	2020	2019
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות):	135	122	288	226
הגדלת הוצאות	(36)	(42)	(74)	(97)
הקטנת הוצאות	99	80	214	129
סך הכל הפרשה פרטנית	99	80	214	129
הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:	13	2	16	5
לפי עומק הפיגור	158	17	385	41
אחרת	270	99	615	175
סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי	270	99	615	175
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):	0.50%	0.20%	0.57%	0.17%
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיוור	1.17%	0.50%	1.34%	0.44%
מזה: בגין הלוואות לדיוור	0.15%	0.03%	0.17%	0.03%

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פירוט ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות	רבעון שני		מחצית ראשונה		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ ברבעון השני		שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾ במחצית הראשונה	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
אנשים פרטיים:								
משקי בית- הלוואות לדיור	53	11	118	19	0.15	0.03	0.17	0.03
משקי בית- אחר	44	24	84	51	0.85	0.46	0.81	0.48
בנקאות פרטית	1	-	-	-	3.19	-	-	-
סך הכל אנשים פרטיים	98	35	202	70	0.24	0.09	0.25	0.09
פעילות עסקית:								
עסקים קטנים וזעירים	83	29	155	66	1.48	0.58	1.38	0.66
עסקים בינוניים	7 ⁽²⁾	15	79	16	0.39	0.84	2.20	0.45
עסקים גדולים	74	23	161	28	1.64	0.54	1.79	0.33
גופים מוסדיים	4	(2)	6	(3)	0.72	(0.73)	0.54	(0.55)
סך הכל פעילות עסקית	168	65	401	107	1.35	0.57	1.60	0.47
ניהול פיננסי	(1)	(1)	1	(3)	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	265	99	604	174	0.50	0.20	0.57	0.18
פעילות חוץ לארץ	5	-	11	1	0.53	-	0.58	0.05
סך הכל	270	99	615	175	0.50	0.20	0.57	0.17

(1) שיעור ההוצאות בין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים) (באחוזים).
 (2) כולל הקטנת הפרשה בסך כ-11 מיליון שקלים חדשים בגין חובות מסוגים ספציפיים שנגבו במהלך הרבעון השני של 2020.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי כוללות אומדן בגין השפעת משבר הקורונה, שבא לידי ביטוי בעיקר בהפרשה הקבוצתית. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1,068 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 950 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 118 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר להלן.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-475 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 484 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 9 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר להלן.

הכנסות מימון מריבית הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-140 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 146 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מימון מריבית הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-76 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 89 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב וניירות ערך, וכן הפרשי הצמדה על נגזרי מדד והשפעת צבירת הריבית (ערך הזמן) הגלומה במכשירים נגזרים, שההכנסה (הוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים בסעיף הכנסות מריבית. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

ההכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-800 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 756 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.8%.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-376 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 373 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 0.8%.

ההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-128 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 80 מיליוני שקלים חדשים.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-23 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 22 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההכנסות האחרות כוללות הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים שנכללו ברבעון הראשון של שנת 2020, בגין הסדר מוסכם עם המבטחים לסיום הליכים נגזרים. לפרטים נוספים ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

במחצית הראשונה וברבעון השני של שנת 2020 נכללו רווחי הון של 17 ו-4 מיליוני שקלים חדשים, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף, לעומת 26 ו-10 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד, בהתאמה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1,967 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,997 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.5%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-950 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,011 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 6.0%.

ראה פירוט לפי רכיבי ההוצאות התפעוליות השונים להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1,240 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,284 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.4%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-596 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 648 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 8.0%.

הקיטון בהוצאות השכר נובע בעיקר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק ומהשפעת תוכנית פרישה מרצון.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-413 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 385 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.3%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-208 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 194 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 7.2%.

הגידול בהוצאות האחזקה נובע בעיקר מעלייה בהוצאות שכר דירה, בהמשך ליישום התקן החדש בנושא חכירות, מעלייה בהוצאות אבטחה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, ומגידול בהוצאות הפחת על השקעות טכנולוגיות שבוצעו ברבעון הרביעי של שנת 2019. לפרטים בדבר יישום תקן החכירות ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-314 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 328 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.3%.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2020 ב-146 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 169 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 13.6%.

הקיטון בהוצאות האחרות נובע בעיקר מקיטון בהוצאות הפרסום וברכיבים אקסטרניים הנזקפים בהתאם לכללים החשבונאיים לסעיף הוצאות אחרות כתוצאה מהשינויים בעקומי הריבית.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽⁴⁾ (באחוזים):

2020			2019		
רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון (2) 52.4	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון ראשון
52.8	52.4	52.4	54.5	56.7	58.1
Cost Income Ratio					
מחצית ראשונה			שנת		
2020	2019	2019			
52.6	53.6	54.6			
Cost Income Ratio					

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(2) יחס היעילות בנסרול הכנסות מהסדר מוסכם עם המבטחים - 54.7%.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1,156 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,552 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 396 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר מפורט לעיל.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם ברבעון השני של שנת 2020 ב-578 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 917 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 339 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר מפורט לעיל.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-34.3%, לעומת 34.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח ברבעון השני של שנת 2020 הסתכם ב-33.9%, לעומת 34.7% ברבעון המקביל אשתקד. שיעור ההפרשה למיסים מהרווח, ברבעון המקביל אשתקד, הושפע, בין היתר, מהוצאות שאינן מוכרות לצרכי מס בגין תוכנית האופציות לעובדים של הבנק.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - במחצית הראשונה וברבעון השני של שנת 2020 לא נרשמו רווחים בגין חברות כלולות, בדומה לתקופות המקבילות אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-43 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 41 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון השני של שנת 2020 ב-23 מיליוני שקלים חדשים, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-717 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 980 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2020 ב-360 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 576 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ההון העצמי של הבנק כולל גם גידול של 26 מיליוני שקלים חדשים וקישון של 80 מיליוני שקלים חדשים במחצית הראשונה וברבעון השני של השנה, בהתאמה, מהתאמות בגין הטבות לעובדים ומהתאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ("הרווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק"), זאת, בהשוואה לגידול של 62 ו-26 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת⁽⁴⁾ רווחי הקבוצה על ההון⁽²⁾, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות⁽³⁾ ויחס המינוף⁽⁴⁾ בתום הרבעון (באחוזים):

		2019			2020		
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
תשואת רווח נקי על ההון	11.3	15.8	11.1	11.5	9.1 ⁽⁵⁾	9.0	
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון	10.12	10.23	10.13	10.14	9.89	9.96	
יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)	120	118	122	121	117	122	
יחס המינוף בתום הרבעון	5.54	5.67	5.62	5.55	5.40	5.36	
		שנת			מחצית ראשונה		
	2019	2019	2019	2019	2020	2020	
תשואת רווח נקי על ההון	11.9		13.3		9.0		

- (1) תשואה בחישוב שנתי.
- (2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/בתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר חוב זמינות למכירה.
- (3) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - הון רובד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
- (5) תשואת הרווח הנקי על ההון בנטרול הכנסות מהסדר מוסכם עם המבטחים - 7.7%.

להלן נתוני הרווח והדיבידנד למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

		מחצית ראשונה			רבעון שני		
	שנת	2019	2020	2019	2020		
רווח בסיסי למניה	2019	4.19	3.05	2.46	1.53	7.86	
רווח מדולל למניה	2019	4.17	3.04	2.45	1.53	7.83	
דיבידנד למניה		-	75	-	-	178	

לפרטים בדבר החלטת דירקטוריון הבנק להימנע מחלוקת דיבידנד, כל עוד הוראת השעה במסגרתה הופחתו יחסי הון המזעריים שהבנק נדרש לעמוד בהם בתוקף, ראה פרק דיבידנד להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2019	2019	2020	
6.7	10.3	273,244	264,223	291,560	סך כל המאזן
19.1	26.3	51,672	48,700	61,532	מזומנים ופיקדונות בבנקים
4.8	6.8	204,708	200,728	214,450	אשראי לציבור, נטו
(16.5)	(4.3)	10,113	8,816	8,440	ניירות ערך
(1.6)	4.2	1,457	1,375	1,433	בניינים וציוד
9.9	13.0	210,984	205,188	231,784	פיקדונות הציבור
32.5	70.8	714	554	946	פיקדונות מבנקים
(11.3)	(6.0)	33,460	31,596	29,689	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3.9	5.8	16,033	15,740	16,653	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים גדלה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ב-9.9 מיליארדי שקלים חדשים. הגידול ביתרה הינו במסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 30 ביוני 2020 ל-74%, לעומת 75% בסוף שנת 2019. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ב-9.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 4.8%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2019	2019	2020	
6.1	8.8	137,223	133,792	145,586	מטבע ישראלי
1.7	4.1	57,272	55,937	58,233	לא צמוד
4.1	(3.3)	10,213	10,999	10,631	צמוד מדד
4.8	6.8	204,708	200,728	214,450	מט"ח כולל צמוד מט"ח
					סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2019	2019	2020	
3.7	7.3	134,637	130,140	139,605	אנשים פרטיים:
(4.0)	(1.4)	21,632	21,061	20,766	משקי בית- הלוואות לדיור
(43.3)	22.1	224	104	127	משקי בית- אחר
2.6	6.1	156,493	151,305	160,498	בנקאות פרטית
					סך הכל אנשים פרטיים
8.4	12.7	20,857	20,059	22,613	פעילות עסקית:
2.2	0.3	7,063	7,196	7,219	עסקים קטנים וזעירים
19.6	5.9	15,152	17,107	18,116	עסקים בינוניים
42.5	-	1,563	1,098	2,228	עסקים גדולים
12.4	10.4	44,635	45,460	50,176	גופים מוסדיים
5.5	(4.7)	3,580	3,963	3,776	סך הכל פעילות עסקית
4.8	6.8	204,708	200,728	214,450	פעילות חוץ לארץ
					סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2019				ליום 31 בדצמבר 2019				סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)	
סיכון אשראי ⁽⁴⁾		סיכון אשראי ⁽⁴⁾				סיכון אשראי ⁽⁴⁾					
מסחרי	דירור	פרטי	סה"כ	מסחרי	דירור	פרטי	סה"כ	מסחרי	דירור		פרטי
1. סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽²⁾											
53,375	138,288	18,988	210,651	49,131	128,859	19,429	197,419	48,582	133,145	19,993	201,720
41,598	13,647	12,194	67,439	34,320	10,712	11,179	56,211	38,035	13,348	11,301	62,684
94,973	151,935	31,182	278,090	83,451	139,571	30,608	253,630	86,617	146,493	31,294	264,404
2. סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי											
א. לא בעייתי ⁽⁴⁾											
3,173	827	374	4,374	2,387	763	425	3,575	1,520	899	403	2,822
2,326	1,500	233	4,059	1,785	1,453	229	3,467	2,113	1,532	234	3,879
728	1,432	101	2,261	609	1,407	117	2,133	716	1,476	117	2,309
290	-	42	332	125	-	26	151	212	-	30	242
1,308	68	90	1,466	1,051	46	86	1,183	1,185	56	87	1,328
5,499	2,327	607	8,433	4,172	2,216	654	7,042	3,633	2,431	637	6,701
ב. סה"כ בעייתי											
1,397	-	26	1,423	1,068	-	4	1,072	788	-	4	792
42	1,432	27	1,501	36	1,407	20	1,463	37	1,476	24	1,537
100,472	154,262	31,789	286,523	87,623	141,787	31,262	260,672	90,250	148,924	31,931	271,105
1,223	68	57	1,348	969	46	58	1,073	1,119	56	55	1,230
סך הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי											
4,102	2,327	581	7,010	3,104	2,216	650	5,970	2,845	2,431	633	5,909
1,397	-	26	1,423	1,068	-	4	1,072	788	-	4	792
42	1,432	27	1,501	36	1,407	20	1,463	37	1,476	24	1,537
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁶⁾											
נכסים שאינם מבצעים⁽⁷⁾											

- אשראי מאזני וחוזי מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.
- לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חבות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- נכסים שאינם צוברים ריבית.

סיכון האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באיגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל לציבור בקבוצת הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2020 ב-287 מיליארדי שקלים חדשים לעומת 271 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 5.7%.

לפרטים בדבר סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור), סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל וסיכון האשראי לדירור ראה פרק סיכון אשראי.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת						
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	2020		
2019	2019	2019	2019	2020		
19,292	16,324	14,734	18.2	30.9	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽¹⁾: מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו ערבויות לרוכשי דירות התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו התחייבויות להוצאת ערבויות ערבויות והתחייבויות אחרות ערבויות להבטחת אשראי אשראי תעודות	
10,794	11,142	10,672	(3.1)	1.1		
22,950	17,228	22,466	33.2	2.2		
8,873	7,948	8,160	11.6	8.7		
9,354	7,807	9,993	19.8	(6.4)		
8,879	7,882	8,613	12.6	3.1		
2,923	2,442	2,898	19.7	0.9		
171	166	206	3.0	(17.0)		
237,307	231,735	265,277	2.4	(10.5)		מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾: סך הכל ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים נכסים (מאזניים) בגין מכשירים נגזרים התחייבויות (מאזניות) בגין מכשירים נגזרים
2,200	2,117	2,578	3.9	(14.7)		
2,898	2,276	2,686	27.3	7.9		

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסיק התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.

(2) כולל עסקאות פרוורד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך קטנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1.7 מיליארדי שקלים חדשים וקטנה ב-0.4 מיליארדי שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות -עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
30 ביוני 2020					
3,985	3,985	73	-	4,058	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
3,989	3,961	(2)40	(2)12	3,989	איגרות חוב זמינות למכירה
133	106	(3)27	-	133	השקעה במניות שאינן למסחר
333	329	(3)4	-	333	איגרות חוב למסחר
8,440	8,381	144	(12)	8,513	סך כל ניירות הערך
30 ביוני 2019					
2,701	2,701	42	-	2,743	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
5,576	5,537	(2)53	(2)14	5,576	איגרות חוב זמינות למכירה
126	110	(3)16	-	126	השקעה במניות שאינן למסחר
413	412	(3)1	-	413	איגרות חוב למסחר
8,816	8,760	112	(14)	8,858	סך כל ניירות הערך
31 בדצמבר 2019					
4,032	4,032	61	-	4,093	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
5,164	5,109	(2)59	(2)4	5,164	איגרות חוב זמינות למכירה
149	104	(3)45	-	149	השקעה במניות שאינן למסחר
768	770	-	(3)2	768	איגרות חוב למסחר
10,113	10,015	165	(6)	10,174	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד, אך טרם מומשו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר		30 ביוני		30 ביוני
2019	2019	2019	2019	2020
(12.8)	53.0	5,038	2,872	4,393
66.4	34.0	607	754	1,010
(32.8)	(42.7)	4,319	5,064	2,904
(10.7)	5.6	149	126	133
(16.5)	(4.3)	10,113	8,816	8,440

מטבע ישראלי

לא צמוד

צמוד מדד

מטבע חוץ (כולל צמוד מטבע חוץ)

פריטים לא כספיים

סך הכל

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן ליום		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020
7,821	6,355	6,607
1,781	2,028	1,169
9,602	8,383	7,776
-	-	388
70	72	-
44	91	-
108	-	110
140	144	-
362	307	110
-	-	1
-	-	32
-	-	33
149	126	133
49	57	51
10,113	8,816	8,440

איגרות חוב ממשלתיות:

ממשלת ישראל

ממשלת ארצות הברית

סך הכל איגרות חוב ממשלתיות

איגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל

איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות:

ארצות הברית⁽¹⁾

גרמניה

דרום קוריאה

אחר⁽¹⁾

סך הכל איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות

איגרות חוב של חברות (פילוח לפי ענפי משק):

שירותים ציבוריים וקהילתיים

חשמל

סך הכל איגרות חוב של חברות

השקעה במניות שאינן למסחר

מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽²⁾

סך הכל ניירות ערך

(1) כולל חשיפה לבנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB).

(2) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך ובדבר ירידת ערך בעלת אופי זמני של ניירות ערך זמינים למכירה ופירוט משך הזמן בו קיימת ירידת ערך ושיעורה מהעלות המופחתת, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

בניינים וציוד - יתרת בניינים וציוד קטנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ב-24 מיליוני שקלים חדשים. הקיטון ביתרת בניינים וציוד נובע משינוי שוטף בגין פחת ומנגד מהשקעות חדשות, בעיקר במסגרת ההשקעות הטכנולוגיות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ביום 30 ביוני 2020 ל-79%, לעומת 77% ביום 31 בדצמבר 2019. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 גדל היקף פיקדונות הציבור בקבוצת הבנק, ב-20.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 9.9% (גידול בשיעור של 13.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד).

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר		30 ביוני		30 ביוני	
2019	2019	2019	2019	2020	
					מטבע ישראלי
10.7	18.2	158,980	148,820	175,923	לא צמוד
(0.1)	(7.6)	14,345	15,520	14,333	צמוד מדד
10.3	1.7	37,659	40,848	41,528	מט"ח כולל צמוד מט"ח
9.9	13.0	210,984	205,188	231,784	סך הכל

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר		30 ביוני		30 ביוני	
2019	2019	2019	2019	2020	
					אנשים פרטיים:
11.9	13.4	86,076	84,917	96,329	משקי בית- אחר
7.8	12.9	14,839	14,179	16,002	בנקאות פרטית
11.3	13.4	100,915	99,096	112,331	סך הכל אנשים פרטיים
					פעילות עסקית:
25.5	32.3	26,725	25,357	33,539	עסקים קטנים וזעירים
14.1	22.8	8,935	8,301	10,193	עסקים בינוניים
14.1	10.6	25,155	25,943	28,695	עסקים גדולים
(7.0)	1.1	45,330	41,731	42,179	גופים מוסדיים
8.0	13.1	106,145	101,332	114,606	סך הכל פעילות עסקית
23.5	1.8	3,924	4,760	4,847	פעילות חוץ לארץ
9.9	13.0	210,984	205,188	231,784	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר			30 ביוני		
2019	2019	2020	2019	2020	
72,152	72,114	78,419			תקרת הפיקדון
50,875	48,962	57,925			עד 1 טד
29,582	28,735	33,201			מעל 1 עד 10
22,193	20,297	26,333			מעל 10 עד 100
36,182	35,080	35,906			מעל 100 עד 500
210,984	205,188	231,784			סך הכל

לפרטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-0.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 0.7 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2019.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-29.7 מיליארדי שקלים חדשים, קיטון של 3.8 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2019. ראה גם פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הון הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-16.7 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 16.0 ו-15.7 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 30 ביוני 2019, גידול של 3.9%- ו-5.8%, בהתאמה.

להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר		30 ביוני	
2019	2019	2019	2020
2,232	2,218		2,238
70	44		66
(332)	(284)		(306)
14,063	13,762		14,655
16,033	15,740		16,653

הון מניות ופרמיה⁽⁴⁾

קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות

הפסד כולל אחר מצטבר⁽²⁾⁽³⁾

עודפים⁽⁴⁾

סך הכל

(1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי.

(2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

(3) כולל התחייבות אקטוארית בגין תוכנית התייעלות לפרישת עובדים, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2019.

(4) לפרטים בדבר התפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר לעיל.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 30 ביוני 2020 הגיע ל-5.71%, לעומת 5.87% ליום 31 בדצמבר 2019 ו-5.96% ליום 30 ביוני 2019.

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק.

ההון הכולל מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2.

הון רובד 1 כולל בעיקר את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק (ההון החשבוני בספרים) ואת זכויות המיעוט, ומהווה את המרכיב העיקרי בספיגת הפסדים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 30 ביוני 2020 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון מסוג CoCo (Contingent convertible capital instrument), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מתחת לטריגר כמותי שנקבע, או כאשר נמסרה הודעת הפיקוח על הבנקים, לפיה הפעלת המנגנון לספיגת הפסדי קרן הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי (אירוע "אי קיימות" של הבנק).

כתבי התחייבויות נדחים, שהוכרו כמכשירי הון רובד 2 על פי ההוראות הקודמות, אינם כשירים כהון פיקוחי על פי ההוראות הנוכחיות (בעיקר עקב היעדר מנגנון ספיגת הפסדים) ומופחתים על פני תקופת הוראות מעבר עד ליום 1 בינואר 2022.

תכנון ההון של הבנק

תכנון ההון במהלך עסקים רגילי - הבנק עורך תחזית מפורטת רב שנתית לתכנון ההון תוך הבאה בחשבון של: שיעורי הגידול הצפויים בנכסי סיכון והרווחיות, התוכנית האסטרטגית, מדיניות חלוקת הדיבידנד, יעדי ההון והמינוף, שולי ביטחון נאותים וגורמים נוספים.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התחזית ובהתאם לצורך מעדכן את התחזית ובוחן פעולות נדרשות, וזאת לצורך עמידה ביעדי ההון שנקבעו.

רגישות יחס הלימות ההון של הבנק לשינויים בהון עצמי רובד 1 ונכסי סיכון הינה:

שינוי בהון עצמי רובד 1 בסכום של 100 מיליוני שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.06%. שינוי בנכסי הסיכון בסכום של 1 מיליארדי שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.06%.

תהליך פנימי להערכת ההון - במסגרת התהליך בוחן הבנק כי קיימת כרית ספיגה הונית מספקת להתמודדות עם מגוון סיכונים הכרוכים בפעילות הבנק לרבות תרחישי קיצון.

אופק התכנון הינו לשלוש שנים ובו מאתגר הבנק את התוכנית האסטרטגית בשורה של תרחישי קיצון הפוגעים באופן משמעותי ברווחיות הבנק ושוחקים את ההון שלו. תוצאות תכנון ההון האחרון של הבנק מראות כי כרית הספיגה הונית מספקת.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יחס הון לרכיבי סיכון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל

סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה התווספו דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרות אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור, לא תחול על הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר. כפועל יוצא מכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי של הבנק לנכסי הסיכון, בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיור, ליום 30 ביוני 2020, לא יפחת משיעור של 8.79%, ויחס ההון הכולל לא יפחת משיעור של 12.29% (אליהם יתווספו שולי ביטחון נאותים).

להלן נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	
2020	2019	2019	2019
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1			
17,033	16,220	16,520	16,520
הון רובד 1			
17,033	16,220	16,520	16,520
הון רובד 2			
5,966	5,783	6,090	6,090
22,999	22,003	22,610	22,610
סך הכל הון כולל			
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי			
158,555	146,566	150,878	150,878
סיכונים שוק			
1,616	2,214	1,791	1,791
סיכון תפעולי			
10,821	9,846	10,189	10,189
170,992	158,626	162,858	162,858
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון			

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

30 ביוני 2020	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019
9.96	10.23	10.14
13.45	13.87	13.88
8.79	9.83	9.83
12.29	13.33	13.33

לפרטים נוספים על החלטות הדירקטוריון הנוגעות ליחס הון לרכיבי סיכון ולמדיניות חלוקת דיבידנד, ראה ביאורים 24 ו-25 לדוחות הכספיים לשנת 2019 ופרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון (מדיניות חלוקת דיבידנד), להלן בהתייחס למדיניות דיבידנד.

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2019		ליום 31 בדצמבר 2019	
קבוצת חשיפה	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾	דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾	דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון
חובות של ריבוניות	131	16	218	29	90
חובות של ישויות סקטור ציבורי	227	28	205	27	208
חובות של תאגידים בנקאיים	972	119	677	90	517
חובות של תאגידים	47,515	5,840	43,829	5,842	44,210
חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	4,288	527	3,279	437	4,101
חשיפות קמעונאיות ליחידים	14,638	1,799	15,067 ⁽⁴⁾	2,009 ⁽²⁾	15,372
הלוואות לעסקים קטנים	9,067	1,114	7,954 ⁽⁴⁾	1,060 ⁽⁴⁾	8,309
משכנתאות לדיור	75,609	9,292	69,613	9,279	72,671
נכסים אחרים	5,681	698	5,333	711	5,016
סך הכל	158,128	19,433	146,175	19,484	150,494
					20,062

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.29% מיתרות נכסי הסיכון. לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה פרק "אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק".

(2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.33% מיתרות נכסי הסיכון.

(3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.33% מיתרות נכסי הסיכון.

(4) סוג מחדש

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 30 ביוני 2019		ליום 30 ביוני 2020		
יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽⁴⁾	
239	1,791	294	2,214	199	1,616	סיכון שוק
51	384	52	391	52	427	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
1,358	10,189	1,312	9,846	1,330	10,821	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
1,648	12,364	1,658	12,451	1,581	12,864	סך הכל
21,710	162,858	21,142	158,626	21,014	170,992	סך נכסי הסיכון

- (1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.29% מיתרות נכסי הסיכון. לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה פרק "אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק".
- (2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.33% מיתרות נכסי הסיכון.
- (3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.33% מיתרות נכסי הסיכון.
- (4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.
- (5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף אשר אימצה את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף. יחס המינוף מבוטא באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון נירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

להלן יחס המינוף של הבנק:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
	2019	2020
16,520	16,220	17,033
297,779	285,858	317,759
באחוזים		
5.55	5.67	5.36
5.00	5.00	5.00

1. בנתוני המאוחד

הון רובד 1
סך החשיפות

יחס מינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס מינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

לפרטים בדבר מדיניות הדיבידנד המועדכנת של הבנק, לשנים 2018 עד 2021, ראה פרק דיבידנד בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019.

לפרטים בדבר הוראת שעה שפרסם הפיקוח על הבנקים בדבר הקלה ביחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם, ובדבר הציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרות אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

בהמשך לכך, ביום 13 באפריל 2020, החליט הדירקטוריון כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף; זאת, בין היתר, לאור עמדת הפיקוח על הבנקים, כאמור לעיל, ובשים לב לאמור לעיל ובכלל זאת לאי הוודאות בדבר השלכות משבר הקורונה על הבנק כמפורט לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2018 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה (אגורות)	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
12 באוגוסט 2019	27 באוגוסט 2019	167.21	⁽³⁾ 0.40	392.0
18 בנובמבר 2019	3 בדצמבר 2019	71.89	0.40	168.8
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2019⁽²⁾				
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0

(1) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2018 - 137.2 מיליוני שקלים חדשים.

(2) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2019 - 736.8 מיליוני שקלים חדשים.

(3) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של המחצית הראשונה של שנת 2019

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
30 ביוני		31 בדצמבר		
2020	2019	2019	2019	2019
412,322	416,893	452,549	(1.1)	(8.9)
91,595	89,914	93,336	1.9	(1.9)
57,392	70,327	68,308	(18.4)	(16.0)
11,230	12,394	13,546	(9.4)	(17.1)
15,132	15,438	15,519	(2.0)	(2.5)

ניירות ערך⁽¹⁾⁽³⁾

נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול

נכסים בנאמנות קבוצת הבנק

נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול

נכסים אחרים בניהול⁽²⁾

(1) שווי תיקי ניירות ערך במשמורת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יצוין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת ניירות הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק.

(2) לרבות:

- יתרות אשראי המגובות בפקידונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה ממרווח או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

(3) במהלך חודש יולי 2020, לאחר תאריך המאזן, גדל היקף הנכסים במשמורת בכ-20 מיליארדי שקלים חדשים. עיקר הגידול מיוחס ללקוחות מוסדיים גדולים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראה הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיר" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה.

לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 12 לדוחות הכספיים.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות.

יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השייך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשייך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת הפיקוח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

- הגדרה פיקוחית של המגזר.
- הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל (ב"גישת ההנהלה").
- תוצאות כספיות של המגזר (ב"גישת הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות ראה בביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות לשנת 2019.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		חלק מסך רווח נקי (באחוזים)	
מחצית ראשונה	2019	מחצית ראשונה	2020
368	363	49.7	37.0
12	20	1.6	2.0
59 ⁽¹⁾	1	8.0	0.1
439	384	59.3	39.1
פעילות עסקית:			
170	210	22.9	21.4
34	71	4.6	7.2
50	136	6.7	13.9
9	16	1.2	1.6
263	433	35.4	44.1
ניהול פיננסי	(24)	-	10.8
678	923	94.7	94.0
פעילות חוץ לארץ			
39	57	5.3	6.0
717	980	100.0	100.0

(1) כולל הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים (54 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין שיפוי מחברות הביטוח. לפרטים נוספים ראה פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה.

לפרטים בדבר תוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה בביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליוני שקלים חדשים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדירור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2020			2019			
במיליוני שקלים חדשים						
אחר	הלוואות לדירור	סך הכל	אחר	הלוואות לדירור	סך הכל	
רווח ורווחיות						
654	923	1,577	672	818	1,490	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
282	75	357	255	77	332	עמלות והכנסות אחרות
936	998	1,934	927	895	1,822	סך ההכנסות
84	118	202	51	19	70	הוצאות בגין הפסדי אשראי
798	320	1,118	813	324	1,137	הוצאות תפעוליות ואחרות
54	560	614	63	552	615	רווח לפני הפרשה למיסים
18	192	210	22	189	211	הפרשה למיסים
36	368	404	41	363	404	רווח לאחר מיסים
רווח נקי :						
(24)	-	(24)	(21)	-	(21)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	368	380	20	363	383	המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
מאזן - סעיפים עיקריים:						
21,062	140,388	161,450	21,315	130,800	152,115	אשראי לציבור (יתרת סוף)
20,766	139,605	160,371	21,061	130,140	151,201	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
96,329	-	96,329	84,917	-	84,917	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
20,659	137,907	158,566	20,433	128,560	148,993	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
91,754	-	91,754	83,534	-	83,534	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
19,655	79,719	99,374	18,734	73,261	91,995	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:						
419	872	1,291	411	783	1,194	מרווח מפעילות מתן אשראי
236	-	236	260	-	260	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(1)	51	50	1	35	36	אחר
654	923	1,577	672	818	1,490	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-380 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 383 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

תרומת הלוואות לדירור (כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים) במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-368 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 363 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכל הכנסות הריבית נטו, הסתכמו ב-923 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 818 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-12.8%, הנובע בעיקר מעלייה של כ-9.3 מיליארדי שקלים חדשים בהיקפי האשראי ומגידול במרווחי האשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

במחצית הראשונה של שנת 2020 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 118 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 19 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה וכן מגידול בסך 11 מיליוני שקלים חדשים בהפרשה בגין עומק הפיגור. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק. ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-320 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 324 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד,

תרומת יתר פעילות משקי הבית (שאינה הלוואות לדיור) במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ברווח של 12 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 20 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכל הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-654 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 672 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, הקיטון נובע בעיקר מירידה במרווח המימוני, בעיקר מהשפעת ירידת ריבית הפריים. העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-282 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 255 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-10.6%, הנובע בעיקר מגידול בהכנסות מעמלות ניירות ערך ומהמרות מטבע חוץ.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-84 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 51 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק. ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-798 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 813 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מקיטון בהוצאות השכר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק ומצמצום כח אדם כתוצאה מפרישת עובדים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת הנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2019			2020			
במיליוני שקלים חדשים						
סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	סך הכל	הלוואות לדיור	אחר	
752	415	337	781	464	317	רווח ורווחיות
-	-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
167	39	128	172	37	135	הכנסות מימון שאינן מריבית
919	454	465	953	501	452	עמלות והכנסות אחרות
35	11	24	97	53	44	סך ההכנסות
576	164	412	538	154	384	הוצאות בגין הפסדי אשראי
308	279	29	318	294	24	הוצאות תפעוליות ואחרות
107	97	10	108	100	8	רווח לפני הפרשה למיסים
201	182	19	210	194	16	הפרשה למיסים
						רווח לאחר מיסים
(11)	-	(11)	(12)	-	(12)	רווח נקי :
190	182	8	198	194	4	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
						המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
						מאזן - סעיפים עיקריים:
152,115	130,800	21,315	161,450	140,388	21,062	אשראי לציבור (יתרת סוף)
151,201	130,140	21,061	160,371	139,605	20,766	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
84,917	-	84,917	96,329	-	96,329	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
150,031	129,504	20,527	159,547	139,364	20,183	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
84,247	-	84,247	95,510	-	95,510	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
92,687	73,986	18,701	100,092	80,483	19,609	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
						מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
602	397	205	643	438	205	מרווח מפעילות מתן אשראי
131	-	131	113	-	113	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
19	18	1	25	26	(1)	אחר
752	415	337	781	464	317	סך הכל הכנסות ריבית נטו

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
22	19	44	41	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
3	2	5	88	עמלות והכנסות אחרות
25	21	49	129	סך ההכנסות
-	1	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
24	16	48	40	הוצאות תפעוליות ואחרות
1	4	1	89	רווח לפני הפרשה למיסים
-	1	-	30	הפרשה למיסים
1	3	1	59	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
105	129	105	129	אשראי לציבור (יתרת סוף)
104	127	104	127	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
14,179	16,002	14,179	16,002	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
87	149	80	181	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
13,758	15,731	13,641	15,365	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
28	26	28	26	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
22	19	44	41	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	אחר
22	19	44	41	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ברווח של 59 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-41 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 44 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות האחרות כוללות הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים (54 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין הסדר מוסכם עם המבטחים לסיום הליכים נגזרים. לפרטים נוספים ראה פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה.

העמלות וההכנסות האחרות בנטרול הכנסה בגין הסדר מוסכם עם המבטחים, הסתכמו ב-6 מיליוני שקלים חדשים, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-40 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 48 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נכסים נדילים בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני	
2020	2019	2020	2019
במיליוני שקלים חדשים			
רווח ורווחיות			
575	567	277	287
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			
-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית			
203	192	99	96
עמלות והכנסות אחרות			
778	759	376	383
סך ההכנסות			
155	66	83	29
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
362	370	175	187
הוצאות תפעוליות ואחרות			
261	323	118	167
רווח לפני הפרשה למיסים			
89	111	40	58
הפרשה למיסים			
172	212	78	109
רווח לאחר מיסים			
(2)	(2)	(1)	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
170	210	77	109
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי			
מאזן - סעיפים עיקריים:			
23,079	20,408	23,079	20,408
אשראי לציבור (יתרת סוף)			
22,613	20,059	22,613	20,059
אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)			
33,539	25,357	33,539	25,357
פיקדונות הציבור (יתרת סוף)			
21,781	19,906	22,121	20,160
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור			
29,825	24,428	31,721	25,225
יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור			
21,050	19,140	21,450	19,669
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון			
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:			
498	480	242	244
מרווח מפעילות מתן אשראי			
64	73	29	37
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
13	14	6	6
אחר			
575	567	277	287
סך הכל הכנסות ריבית נטו			

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-170 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 210 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-575 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 567 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול נובע מעליה בהיקפי האשראי והפיקדונות ומנגד קיטון במרווח המימוני, הנובע בעיקר מהשפעת ירידת ריבית הפריים.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-203 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 192 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-5.7% הנובע בעיקר מגידול בהכנסות מעמלות ניירות ערך ובעמלות מעסקי מימון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-155 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 66 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-362 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 370 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שקיימים לקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, המסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, קיימים לקוחות עסקיים המסווגים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה, בעלי מחזור פעילות שנתי נמוך מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- ככלל, החל משנת 2019 מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לשישה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 ביוני		ביום 30 יוני		
2020	2019	2020	2019	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
147	143	71	75	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
43	43	21	21	עמלות והכנסות אחרות
190	186	92	96	סך ההכנסות
79	16	7	15	הוצאות בגין הפסדי אשראי
59	62	28	31	הוצאות תפעוליות ואחרות
52	108	57	50	רווח לפני הפרשה למיסים
18	37	19	17	הפרשה למיסים
34	71	38	33	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
7,413	7,307	7,413	7,307	אשראי לציבור (יתרת סוף)
7,219	7,196	7,219	7,196	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
10,193	8,301	10,193	8,301	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
7,556	6,933	7,701	7,130	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
9,398	8,300	9,838	8,326	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
8,435	7,977	8,459	8,144	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
124	115	61	61	מרווח מפעילות מתן אשראי
18	24	8	12	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5	4	2	2	אחר
147	143	71	75	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-34 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 71 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-147 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 143 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות ומנגד קיטון כתוצאה מירידת מרווח הפיקדונות.

בסעיף ההוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הוצאה של 79 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 16 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. כמו כן, ההוצאה כוללת הקטנת הפרשה בסך כ-11 מיליוני שקלים חדשים בגין חובות מסווגים ספציפיים שנגבו במהלך הרבעון השני שנת 2020. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שיש לקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.
- ככלל, החל משנת 2019 מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית, למעט גופים מוסדיים כאמור לעיל, כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
131	132	263	266	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
30	31	70	65	עמלות והכנסות אחרות
161	163	333	331	סך ההכנסות
23	74	28	161	הוצאות בגין הפסדי אשראי
50	45	98	94	הוצאות תפעוליות ואחרות
88	44	207	76	רווח לפני הפרשה למיסים
31	15	71	26	הפרשה למיסים
57	29	136	50	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
17,307	18,417	17,307	18,417	אשראי לציבור (יתרת סוף)
17,107	18,116	17,107	18,116	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
25,943	28,695	25,943	28,695	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
17,016	18,174	17,048	17,385	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
26,642	29,492	27,364	27,275	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
22,958	25,341	22,645	24,838	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
109	111	217	221	מרווח מפעילות מתן אשראי
17	15	36	33	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5	6	10	12	אחר
131	132	263	266	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-50 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 136 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-266 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 263 בתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-65 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 70 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון הנובע בעיקר מעמלה מעסקה ספציפית שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד.

בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הוצאה של 161 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 28 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק. ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-94 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 98 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, קרנות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים				
30	26	62	55	רווח ורווחיות
-	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
9	11	18	27	הכנסות מימון שאינן מריבית
39	37	80	82	עמלות והכנסות אחרות
(2)	4	(3)	6	סך ההכנסות
30	31	59	62	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
11	2	24	14	הוצאות תפעוליות ואחרות
4	1	8	5	רווח לפני הפרשה למיסים
7	1	16	9	הפרשה למיסים
				רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
1,104	2,240	1,104	2,240	אשראי לציבור (יתרת סוף)
1,098	2,228	1,098	2,228	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
41,731	42,179	41,731	42,179	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
1,155	1,186	1,122	1,204	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
40,049	39,707	39,255	42,558	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
1,893	2,789	2,280	2,463	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
5	8	9	14	מרווח מפעילות מתן אשראי
25	18	52	40	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	1	1	אחר
30	26	62	55	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-9 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 16 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-55 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 62 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה במרווח הפיקדונות כתוצאה מירידת ריבית הפריים.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-27 מיליוני שקלים חדשים לעומת 18 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מעמלות ניירות ערך.

בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הוצאה של 6 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הקטנת הוצאה של 3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. לפרטים נוספים ראה לעיל פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-62 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 59 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך. ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ. השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים. פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני		
2020	2019	2020	2019	
במיליוני שקלים חדשים				
רווח ורווחיות				
(86)	95	(33)	191	סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
140	142	76	87	הכנסות מימון שאינן מריבית
132	132	55	63	עמלות והכנסות אחרות
186	369	98	341	סך הכנסות
1	(3)	(1)	(1)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
195	184	100	94	הוצאות תפעוליות ואחרות
(10)	188	(1)	248	רווח (הפסד) לפני הפרשה למיסים
(3)	64	-	86	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים
(7)	124	(1)	162	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
(7)	124	(1)	162	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(17)	(18)	(9)	(11)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(24)	106	(10)	151	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
מאזן - סעיפים עיקריים:				
6,974	6,579	7,269	6,898	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:				
-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(86)	95	(33)	191	אחר
(86)	95	(33)	191	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תוצאות פעילות מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו בהפסד של 24 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של 106 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המימון, נטו הסתכמו ב-54 מיליוני שקלים חדשים לעומת 237 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות המימון, נטו נבע בעיקר מהשפעת ירידת מדד המחירים לצרכן בהשוואה לעלייה בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, השינוי נובע מקיטון בהשפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן וכן מירידה בריבית ה-FED. מנגד, חלה עלייה כתוצאה מרווחי מימוש איגרות חוב וניירות ערך. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-195 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 184 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-11 מיליוני שקלים חדשים הנובע בעיקר מגידול בהוצאות שכר הדירה, בהמשך ליישום התקן החדש בנושא חכירות, ומגידול בהוצאות הפחת על השקעות טכנולוגיות שבוצעו ברבעון הרביעי של שנת 2019. לפרטים בדבר יישום תקן החכירות ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים. לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 יוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים				
				רווח ורווחיות
55	50	110	95	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
2	-	4	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
6	8	12	13	עמלות והכנסות אחרות
63	58	126	108	סך ההכנסות
-	5	1	11	הוצאות בגין הפסדי אשראי
19	17	39	37	הוצאות תפעוליות ואחרות
44	36	86	60	רווח לפני הפרשה למיסים
15	12	29	21	הפרשה למיסים
29	24	57	39	רווח נקי
				מאזן - סעיפים עיקריים:
3,996	3,810	3,996	3,810	אשראי לציבור (יתרת סוף)
3,963	3,776	3,963	3,776	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
4,760	4,847	4,760	4,847	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
3,530	3,339	3,477	3,236	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
5,026	4,753	5,270	4,649	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
4,193	4,570	4,213	4,457	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
				מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
28	28	57	53	מרווח מפעילות מתן אשראי
3	1	6	4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
24	21	47	38	אחר
55	50	110	95	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמה ב-39 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 57 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-95 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 110 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות הריבית בפעילות חוץ לארץ נובעת בעיקרה מירידת ריבית ה-FED ברבעון, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בתקופה הנוכחית נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בהיקף של כ-11 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הוצאה של 1 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מיישום בשלוחות חוץ לארץ של המדיניות ביחס להפרשה להפסדי אשראי אשר כוללת אומדן בגין השפעת משבר הקורונה, שבא לידי ביטוי בהפרשה הקבוצתית. לפרטים נוספים ראה לעיל בפרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-37 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 39 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2020 ל-98 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 84 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. נתונים אלה כוללים השפעות של שינויים בשערי החליפין על יתרות ההשקעה בחברות המוחזקות בחוץ לארץ, המכוסים בבנק עצמו.

ללא השפעת הפרשי שער כאמור לעיל, הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-95 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 97 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ראה הסבר בחברות המוחזקות להלן.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב")

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. חלקה של הקבוצה ברווח הנקי של בנק יהב במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-43 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 41 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2020 ל-11.0%, לעומת תשואה של 11.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-17 מיליוני שקלים חדשים במחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה ל-14 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהפרשה קבוצתית על פי מאפיינים איכותיים, בגין משבר הקורונה.

סך המאזן של בנק יהב ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-31,304 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 27,299 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של 4,005 מיליוני שקלים חדשים (15%). יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-10,599 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 10,880 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019, קיטון של 281 מיליוני שקלים חדשים (3%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-27,367 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 23,345 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של 4,022 מיליוני שקלים חדשים (17%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: "טפחות סוכנות לביטוח")

טפחות סוכנות לביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. הרווח הנקי של טפחות סוכנות לביטוח במחצית הראשונה של שנת 2020, בניכוי הכנסות המימון נטו מעודפי המזומנים של החברה (להלן: "הרווח הנקי מפעילות שוטפת"), הסתכם ב-34 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 31 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. תשואת הרווח הנקי מפעילות שוטפת על ההון העצמי הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2020 ל-5.9%, לעומת תשואה של 5.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2020 כ-22 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 8 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. מזה רווח בסך 19 מיליוני שקלים חדשים במחצית הראשונה של שנת 2020 (5 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד), מפעילות מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ, הכולל הכנסה משיפוי שהתקבל מחברות ביטוח.

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד (להלן: "בנק המזרחי שוויץ") מתמחה בשירותי בנקאות פרטית בינלאומית. הבנק בשוויץ מוחזק באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V. (Netherlands) ("מזרחי החזקות בינלאומיות"), הרשומה בהולנד.

הרווח הנקי של בנק המזרחי שוויץ הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-0.4 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 0.6 מיליוני פרנקים שוויצרים ברבעון המקביל אשתקד. סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-117 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 121 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2019.

הכנסות הריבית והכנסות הריבית, נטו הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-0.8 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 1.1 מיליוני פרנקים שוויצרים בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה לפני מס הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-0.5 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 0.6 מיליוני פרנקים שוויצרים בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה לפני מס מנוכה מהשפעות שער חליפין הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-1.8 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2.0 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-50 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 52 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2019. יתרת הפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-64 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 65 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2019. יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-77 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 80 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2019.

נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים, כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

כחלק מבחינת הפריסה הבינלאומית הכוללת של הבנק, נבחנת אפשרות למכירה של יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד.

השקעות במניות

הבנק מנהל השקעות נוסטרו במניות. מניות שבהן השקיע הבנק כאמור, מוצגות החל מיום 1 בינואר 2019, כמניות שאינן למסחר במסגרת תיק ניירות הערך של הבנק ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד.

חלק מההשקעות (אשר אינן סחירות ולא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. יתר ההשקעות (סחירות וקיים לגביהן שווי הוגן) מוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן ושינויים בשווי הוגן אשר טרם מומשו, מוכרים בדוח רווח והפסד.

השקעות הבנק במניות הסתכמו ליום 30 ביוני 2020 ב-162 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 157 ו-181 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2019 וליום 31 בדצמבר 2019, בהתאמה. הפסדי הבנק נטו מהשקעות במניות, הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-17 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח בסך 33 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ההפסד במחצית הראשונה נבע מירידת שווי מניות סחירות בשל ירידות בשוק ההון. לפרטים בדבר השקעה במניות שאינן למסחר ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2019. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות העדה ליציבות פיננסית (FSB), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, סיכונים פיננסיים כגון: סיכונים שוק, ריבית בתיק הבנקאי ונדילות וסיכונים אשראי, וסיכונים שאינם פיננסיים ביניהם: סיכונים תפעוליים (כולל סיכון אבטחת מידע וסייבר וסיכונים טכנולוגיים) וסיכונים ציות ורגולציה. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה.

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל. סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידיים הבנקאיים. בבנק מוטו סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונאי ובפרט האשראי לדיור, פעילות המאופיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. הבנק מנטר ומנהל את סיכונים תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים פנימיים להערכת דירוג האשראי של הלקוח. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים הדרישה הרגולטורית המזערית ליחס כיסוי הנדילות הינה 100%. הבנק נמצא ביחסי נדילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום השקעות הנוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנדילות, הינה בנכסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע וסיכונים אבטחת המידע והסייבר.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ, באופן שוטף בהתאם להנחיות בנושא ניהול ובקרת סיכונים שקבע הפיקוח על הבנקים בהוראות ניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף.

דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל התווית אסטרטגית סיכון וקביעת תיאבון הסיכון בהתאמה לאסטרטגיה הכוללת של הבנק, וכן לפקח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק מחויבת לניהול שוטף של הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק, וליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אלה.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו, הנקבעים לפי סף מהותיות, המבוסס במונחי שיעור מההון של הבנק. עקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופו, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה, הניהול והמזעור של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מעוניין ומסוגל לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כשיעור של הון עצמי רובד 1 של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל, וכן למצב קיצון, וזאת בהסתמך על תוצאות תרחישי הקיצון השונים ששורר הבנק ובהתאם לאסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק ועל רמת הנדילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים. בכל שנה, מאותגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, הנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתוכניות העבודה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית, לפרופיל הסיכון ולתוצאות תהליך הערכת ניהול הסיכונים האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים והצפי לכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון הינם טכניקות לניהול סיכונים המשמשות להערכת החשיפה של הבנק לסיכונים, הן בראייה נוכחית והן בראייה צופה פני עתיד. תרחישי הקיצון מאפשרים הבנה של השפעת אירועי קיצון מסוגים שונים על יציבות הבנק. כמו כן, תרחישי הקיצון מהווים כלי נוסף, חשוב ומשלים לגישות, מדדים ומודלים במסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק. תוצאות תרחישי הקיצון משמשות את הבנק לאתגור תיאבון הסיכון ותכנון ההון, זיהוי מוקדי סיכון מהותיים וחולשות בתיק, ומהוות כלי תומך לקבלת החלטות עסקיות ואמצעי משלים למדידת סיכונים במודלים כמותיים לזיהוי סיכונים שאינם מזוהים במודל בשל מגבלות מובנות במודלים מסוג זה. לבנק מגוון רחב של מתודולוגיות לביצוע תרחישי קיצון, המחושבים על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדיו העסקיים והפיננסיים של הבנק.

השימושים העיקריים של תרחישי הקיצון והעקרונות לקביעתם מעוגנים במסמך מדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת סיכונים. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות תרחישי הקיצון על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדיו העסקיים והפיננסיים, במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP. תהליך ה-ICAAP בוחן האם לבנק די הון על מנת לעמוד בתוכנית האסטרטגית, המאוגרת על ידי שורה של תרחישי קיצון בדרגות חומרה שונות. תרחישי קיצון אלה פוגעים ברווחיות הבנק על ידי יצירת הפסדים פוטנציאליים לסיכונים המהותיים לפעילותו: אשראי, ריכוזיות אשראי, שוק וריבית בתיק הבנקאי, תפעולי לרבות אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים וסיכונים נוספים. דגש רב ניתן בתרחישי הקיצון על תיק המשכנתאות של הבנק ופעילות האשראי העסקית שלו. תוצאות תכנון ההון של הבנק, שהוגשו לבנק ישראל בחודש דצמבר 2019, אשר בוצעו על נתוני המחצית השנייה של שנת 2019, בהתבסס על תוכניות העבודה של הבנק והתוכנית האסטרטגית ולאופק תכנון של שלוש שנים, מצביעות על כך כי בידי הבנק כרית ספיה הונית מספקת להתמודדות עם מגוון הסיכונים הכרוכים בפעילות הבנק גם תחת אירועי קיצון.

הבנק ביצע תרחישי לאמידת השפעת משבר הקורונה והשינויים בפרמטרים המאקרו כלכליים על תוצאותיו העסקיות ויחסי ההון לאופק של 3 שנים. בתרחיש הקיצון תהליך ההתאוששות והחזרה לשגרה מתרחש רק ברבעון הראשון של שנת 2021. התוצאות מצביעות על יכולת הבנק לעמוד בהפסדים שעלולים להיווצר במצב קיצון ולשמר יחסי הון העולים על יחסי הון המזעריים הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים שהופחתו זמנית בהתאמה לתקופת המשבר (לפירוט בדבר ההקלות בדרישות ההון ראה פרק הון, הלימות הון ומינוף לעיל).

כמו כן, הבנק ביצע תרחיש קיצון מערכתי – תרחיש קיצון אחיד שעורך הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית. תרחיש הקיצון מבוסס על התפרצות מחודשת של נגיף הקורונה ברבעון הרביעי לשנת 2020 והשבת המשק (בעוצמה פחותה). תוצאות התרחיש, שהועברו לבנק ישראל בסוף חודש יוני, מצביעות על יכולת הבנק לעמוד בהשפעות משבר הקורונה.

הערכת גורמי הסיכון

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכוני אשראי	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה-בינונית	
השפעה כוללת של סיכוני שוק	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נדילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון הלבנת הון ומימון טרור	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון חוצה גבולות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽¹⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽²⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

(1) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

(2) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול ההון.

מידת ההשפעה של הסיכונים השונים בטבלה לעיל, נקבעה בהתאם להערכות ההנהלה כפי שהן נערכות מעת לעת. הערכות אלה, נעשות על פי ניטור מדדי הסיכון הכמותיים השונים שקבע הבנק, כולל הצפי לכיוון התפתחותם וכן בהתבסס על הערכה איכותית של תהליכי ניהול הסיכונים, ואפקטיביות מעגלי הבקרה בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP שביצע הבנק, בהובלת מנהל הסיכונים הראשי של הבנק ובהשתתפות כלל מנהלי הסיכונים של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, חלה עלייה בפרופיל הסיכונים הכולל של הבנק, כתוצאה מעלייה בסיכון האשראי בעקבות השלכות מגפת הקורונה העולמית, שהחלה בישראל לקראת סוף חודש פברואר 2020, התעצמה במהלך חודש מרץ, והשפעותיה על הכלכלה בישראל ובעולם. השפעה זו נמשכה גם במהלך הרבעון השני של השנה. המדדים נמצאים במרחק סביר מתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון ובהלימה לפעילות העסקית, על פי מתווה התוכנית האסטרטגית ותוכנית העבודה השוטפת. עם זאת, עדיין לא ניתן להעריך את מלוא ההשפעה של המשבר על איכות תיק האשראי של הבנק. הבנק בוחן את מדדי הסיכון באופן מתמיד ומתאימם ככל הנדרש לפעילות העסקית השוטפת, בכפוף ובהלימה לתיאבון הסיכון הכולל של הבנק לסיכונים השונים.

ברבעון הנוכחי הועלתה רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור מרמה נמוכה לרמה נמוכה-בינונית בשל אי הוודאות המתמשכת לאור המשך התפתחות המשבר. על מנת לסייע ללקוחות להם משכנתא בבנק, אפשר הבנק ללקוחות לקבל דחיית תשלומים חלקית או מלאה לתקופה של עד 4 חודשים, והחל מחודש יולי בהתאם למתווה המורחב של בנק ישראל (לקוחות שכבר דחו תשלומים - הארכה נוספת עד 31 בדצמבר 2021; לקוחות שטרם דחו תשלומים - דחייה עד 6 חודשים). סכומי התשלומים שנדחו נפרסו מחדש ליתרת תקופת המשכנתא. הבנק מנטר באופן שוטף את הפעילות והיבטי הסיכון בנושא: סכום הגרייס, כמות הבקשות, תקופת הגרייסים, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד. אחד הפרמטרים המהותיים לבחינת הסיכון הינו התנהגות הלווים בתום תקופת דחיית התשלום.

הבנק ממשיך לעקוב את התפתחות התנהגות הלווים עם סיום תקופת הדחיות בחודשים הבאים והיקפי המימוש של הארכת הדחיות על פי המתווה המעודכן של בנק ישראל. כמו כן פועל הבנק בתהליך חיתום המשכנתא, בהתאם להקלה של בנק ישראל לבחינת כושר החזר, בהתחשב ברמת ההכנסה לפני המשבר והצפי לחזרה למעגל העבודה בהמשך. לפרטים בדבר הלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה פרק סיכון אשראי להלן.

רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות, עלתה ברבעון הראשון לשנת 2020 מרמה נמוכה-בינונית לרמה בינונית, ונותרה בינונית גם ברבעון השני של שנת 2020. העלייה ברמת הסיכון היא גם במגזר הפרטי, אך נבעה בעיקרה מהמגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים, בעקבות הירידה בפעילות המשקית כתוצאה מהטלת מגבלות הריחוק החברתי השונות על הענפים השונים במדינה. גורמי הסיכון המהותיים הינם העלייה החדה בשיעור האבטלה, האטה בפעילות המשק ובייחוד בענפי משק ייעודיים (כגון: תעופה, אופנה, בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל, תרבות הפנאי) שנפגעו, ותנודתיות בשווקים הפיננסיים שמשפיעים גם על שווי הביטחונות. גורמים אלה עלולים להביא לגידול בהיקף הלקוחות שייקלעו לקשיים לאורך זמן. הבנק מנהל ומנטר את סיכון האשראי שלו באופן הדוק ונקט בפעולות אקטיביות בהתאמה למצב, על מנת לסייע ללקוחות לצלוח את תקופת המשבר ולצמצם את הסיכון לכשל, תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. במסגרת צעדים אלה אושרה כאמור דחייה של מספר חודשים בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר; אושרו דחיות ועדכונים למועדי התשלום גם ללקוחות פרטיים ומסחריים שנקלעו לקושי זמני; הועמדו הלוואות בערבות מדינה במסגרת התוכנית הממשלתית. לנתונים כמותיים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

אחד הפרמטרים המהותיים לבחינת הסיכון הינו התנהגות הלווים בתום תקופת דחיית התשלום. בכ-60% מיתרת הלוואות שמועד התשלום בהן חל בימים אלה, לא התבקשה דחייה נוספת והלקוחות חוזרים לשלם. מאינדיקציות ראשונות שהתקבלו בגין לווים שחזרו לשלם, שמועד פירעון הלוואות שלהם חל בתחילת חודש אוגוסט 2020, עולה כי למעט חריגים בהיקף זניח כלל התשלומים כובדו. נתון זה מצביע על מגמה חיובית של חזרה למעגל העבודה.

הערכת כלל גורמי הסיכון, למעט סיכון האשראי (כולל תיק האשראי לדיור) כאמור, נותרה ללא שינוי מהערכת הסיכון בסוף שנת 2019.

ככלל סיכונים בעלי רמות סיכון שאינן נמוכות, נובעים מסיכון מובנה בפעילות הבנק, והם בהלימה לעקרונות תיאבון הסיכון שהוגדר.

הסיכון הטכנולוגי וסיכויי אבטחת מידע וסייבר, הינם מביני הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתמששות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות בזמן המשבר נוהלה באופן ממוקד, תוך ריכוז כלל הכוחות למתן השירות הנדרש לבנק, בצרכים שהשתנו במהלך הדרך, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחם הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר.

רמת סיכון הנזילות נותרה ברבעון השני ברמה נמוכה-בינונית. בחודש פברואר 2020, העלה הבנק את רמת הכוננות לכוננות מוגברת בשל החשש מהתפשטות נגיף הקורונה והירידות החדות שנרשמו בבורסות, ובתחילת חודש מרץ הועלתה רמת הכוננות בנזילות ממוגברת לצהובה, רמת כוננות הכוללת צעדים אופרטיביים אשר נועדו להבטיח כי הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בעתות משבר, וזאת בשל המשך התפשטות נגיף הקורונה והמשך הירידות החדות בבורסות בעולם ובפרט בישראל. רמת הכוננות כוללת צעדים אופרטיביים שנועדו להבטיח כי הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בעתות משבר. רמת הכוננות ירדה חזרה למוגברת במחצית חודש מאי, עם תהליך החזרה לשגרה. במהלך תקופה זו הבנק מבצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מדי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים - בכל התרחישים רמת הנזילות נאותה והבנק עומד בכל המגבלות הפנימיות.

רמת סיכון המוניטין נותרה ברבעון השני ברמה נמוכה, הבנק ממשיך ומנטר את הנושא באופן שוטף ולא ניכרת השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

הבנק בוחן באופן שוטף את השלכות המשבר על רמת הסיכון האסטרטגי-עסקי. בשלב זה ולאור חוסר הוודאות, לא ניתן להעריך את מלוא השלכות המשבר על פעילות הבנק. הבנק פועל במתווה תוכנית אסטרטגית חמש שנתית שאושרה בנובמבר 2016, לשנים 2017-2021, תוכנית שיעדיה הושגו כבר בדוחות הכספיים של שנת 2019, ולפיכך הונחה על ידי דירקטוריון הבנק להיערך לתוכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2021-2025. לאור משבר הקורונה ואי הוודאות השוררת ידון דירקטוריון הבנק בתוכנית אסטרטגית חדשה לקראת סוף שנת 2020. מועד זה יכול שיתעדכן בהמשך, בהתאם להתפתחויות במשק.

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגילי ובתרחישי קיצון.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים לרבעון הראשון של שנת 2020, וכן דוח הסיכונים לשנת 2019 המפורסמים באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציות וסיכונים נוספים.

רמת ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות עלתה ברבעון הראשון של שנת 2020 מרמה נמוכה-בינונית לרמה בינונית, ונותרה בינונית גם ברבעון השני של 2020, כמו כן רמת הסיכון בתיק ההלוואות לדיור עלתה ברבעון הנוכחי מרמת סיכון נמוכה לרמת סיכון נמוכה-בינונית לאור אי הוודאות המתמשכת.

התפשטות משבר הקורונה

משבר הקורונה הפוקד את העולם כולו, ואת ישראל בתוכו, מוביל להשלכות הנוגעות במישורן לסיכון האשראי בבנק. ראה גם פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

הבנק נקט בשורה ארוכה של צעדים על מנת לתת מענה מידי לצרכים שנוצרו כתוצאה מהמצב החל במענה תפעולי ללקוחות וכלה בהתאמות במדיניות חיתום האשראי וסיכונים האשראי.

על מנת לסייע ללקוחות לצלוח את תקופת המשבר ולצמצם את הסיכון לכשל, תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, נקט הבנק בשורה של צעדים. אושרה דחייה של מספר חודשים בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר; אושרו דחיות ועדכונים למועדי התשלום גם ללקוחות פרטיים ומסחריים שנקלעו לקושי זמני; הועמדו הלוואות בערבות מדינה במסגרת התוכנית הממשלתית כמפורט להלן, לפרטים בדבר היקף החובות ששוננו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, והיקף ההלוואות שהועמדו במסגרת הקרן בערבות המדינה, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

בהמשך לפניית הפיקוח על הבנקים מיום 2 באפריל 2020, פעל הבנק, יחד עם כלל המערכת הבנקאית, במטרה לתמוך ביכולת העסקים ומשקי הבית לצלוח את המשבר, ולהמשיך לספק אשראי ללווים בכלל המגזרים במשק, תוך קיום תהליך חיתום אשראי אחראי, אך ללא הקשחה מיותרת של תנאי החיתום.

הבנק מנהל ומנטר את סיכון האשראי באופן הדוק, בין היתר באמצעות פעילות שוטפת של פורומים בראשות המנהל הכללי ובראשות מנהל החטיבה העסקית, ובהשתתפות מנהל החטיבה לבקרת הסיכונים ונציגי החטיבות העסקיות. בנוסף, מתקיימות הערכות מצב חטיבתיות שוטפות. במסגרת ישיבות אלו מבוצעת ניטור פרטני של ענפי משק בעלי חשיפה גבוהה למשבר, ומתקיים מעקב אחר מדדים מרכזיים שנקבעו ואחר לקוחות ספציפיים שהשפעה של המשבר עליהם משמעותית ביותר. היחידות העסקיות נמצאות בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות בכדי לאמוד את מצבם העסקי והשלכות המשבר עליהם, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים ממשבר זה, תוך שמירה על איזונים ומזעור סיכונים האשראי.

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313).

נכון ליום 30 ביוני 2020 לא קיימת בבנק קבוצת לווים הועמדת בתנאי המוזכר לעיל.

לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 30 ביוני 2020 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
1.	שירותים פיננסיים	40	1,250	1,290
2.	שירותים פיננסיים	1,037	200	1,237
3.	שירותים פיננסיים	17	1,219	1,236
4.	תעשייה וחרושת	-	1,095	1,095
5.	בינוי ונדל"ן	274	653	927
6.	תעשייה וחרושת	-	889	889

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:**
 - אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
 - אשראי למימון רכישת זכויות הוניות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
 - אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.

"עסקה הונית": עסקה שמטרתה אחת מהבאות:

- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תוכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישת תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לעניין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

- מימון לחברות ממונפות** - הינו מתן אשראי מהותי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית בפורום מימון ממונף, בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים והחטיבה לחשבונאות ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה ושל הסביבה הכלכלית בה היא פועלת.

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:

אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

ענף משק של הנרכשת	30 ביוני 2020			30 ביוני 2019			31 בדצמבר 2019		
	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני כולל	סיכון אשראי להפסדי אשראי	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני כולל	סיכון אשראי להפסדי אשראי	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני כולל	סיכון אשראי להפסדי אשראי
מידע ותקשורת	-	104	104	26	52	78	-	-	-
מסחר	136	-	136	-	150	150	153	-	153
סך הכל	136	104	240	26	202	228	153	-	153

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

ענף משק של הלווה	30 ביוני 2020			30 ביוני 2019			31 בדצמבר 2019		
	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי להפסדי אשראי	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני כולל	סיכון אשראי להפסדי אשראי	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני כולל	סיכון אשראי להפסדי אשראי
תעשייה וחרושת	-	-	-	1	71	71	-	-	-
בינוי ונדל"ן	355	-	355	-	368	368	355	-	355
מים	-	-	-	-	-	-	36	40	76
מסחר	369	54	423	60	221	281	412	88	500
תחבורה ואחסנה	46	9	55	-	-	-	-	-	-
מידע ותקשורת	-	-	-	90	37	127	45	86	131
שירותים פיננסיים	123	-	123	-	156	156	124	-	124
שירותים עסקיים ואחרים	97	1	98	-	-	-	-	-	-
שירותים ציבוריים וקהילתיים	136	8	144	5	86	91	134	8	142
סך הכל	1,126	72	1,198	156	938	1,094	1,106	222	1,328

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל			
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
1,328	1,183	1,466	סיכון אשראי בעייתי:
242	151	332	סיכון אשראי פגום
1,476	1,407	1,432	סיכון אשראי נחות
833	726	829	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - לדיוור
			סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - אחר
3,879	3,467	4,059	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
0.6	0.6	0.6	שיעור יתרת אשראי לציבור - פגום מיתרת האשראי לציבור
1.7	1.5	1.7	שיעור יתרת אשראי לציבור - פגום מיתרת האשראי שאינו לדיוור
3.0	2.7	3.1	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי מיתרת האשראי שאינו לדיוור
0.7	0.7	0.7	שיעור יתרת האשראי לדיוור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר
1.4	1.3	1.4	מיתרת האשראי לציבור ⁽¹⁾⁽²⁾
			שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

(1) שיעור זה שאינו לדיוור זניח.

(2) יתרת האשראי בפיגור לפני הפרשה לעומק הפיגור.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

להלן נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסיוע ללקוחות על רקע משבר הקורונה (במיליוני שקלים חדשים):

אשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה	פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽¹⁾					פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים	חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים		יתרת חוב מספר רשומה הלוואות	אשראי לציבור	
	חובות לא בעייתיים		חובות לא בעייתיים				מזה: סווגו כבעייתיים במהלך תקופת דחיית התשלומים	חובות בעייתיים			חובות בעייתיים
	חובות לא בעייתיים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 חודשים	חובות בדירוג ביצוע אשראי בפיגור 30 יום ומעלה	חובות בדירוג ביצוע אשראי בפיגור 30 יום ומעלה	חובות בדירוג ביצוע אשראי בפיגור 30 יום ומעלה						
יתרת חוב רשומה											
	ליום 10 באוגוסט 2020										
945	12	385	387	-	-	-	-	38	387	עסקים גדולים	
426	63	77	138	1	4	1	1	74	144	עסקים בינוניים	
2,745	349	1,072	1,347	24	113	6	33	5,131	1,517	עסקים קטנים	
-	21	692	715	4	8	1	5	13,422	732	אנשים פרטיים	
-	7,381	13,425	21,326	119	300	-	428	31,388	22,173	הלוואות לדיוור	
4,116	(3)7,825	(3)15,651	23,913	148	425	8	468	50,053	24,953	סך הכל ליום 10/08/2020	
	ליום 30 ביוני 2020										
774	11	296	465	-	-	-	5	63	470	עסקים גדולים	
362	1	325	317	1	16	1	4	182	338	עסקים בינוניים	
2,323	24	2,400	2,452	39	148	17	41	9,744	2,681	עסקים קטנים	
-	5	807	836	5	-	4	6	15,070	846	אנשים פרטיים	
-	129	35,420	35,686	161	320	-	531	(2)53,208	36,698	הלוואות לדיוור	
3,459	(3)170	(3)39,247	39,757	205	483	21	587	78,267	41,033	סך הכל ליום 30/06/2020	
-	(3)20	(3)29,690	31,390	66	230	5	296	54,234	31,981	סך הכל ליום 31/03/2020	

(1) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיית שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אשר לה הלוואה זכאי לפי כל דין.

(2) מספר לווים.

(3) לא כולל חובות שסווגו כבעייתיים (בעמודה נפרדת) וחובות שקיבלו דחייה לתקופות קצרות יותר.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הבנק נקט בשורה ארוכה של צעדים על מנת לתת מענה מידי לצרכים שנוצרו כתוצאה מהמצב החל במענה תפעולי ללקוחות וכלה בהתאמות במדיניות חיתום האשראי וסיכוני האשראי, ובהמשך לפניית הפיקוח על הבנקים מיום 2 באפריל 2020, פעל הבנק, יחד עם כלל המערכת הבנקאית, במטרה לתמוך ביכולת של העסקים ומשקי הבית לצלוח את המשבר, ולהמשיך לספק אשראי ללווים בכלל המגזרים במשק, תוך קיום תהליך חיתום אשראי אחראי, אך ללא הקשחה מיותרת של תנאי החיתום. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרה דחייה של עד 4 חודשים בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, לרבות הארכות נוספות בדחייה במקרי הצורך: הארכה נוספת עד לסוף שנת 2020 ללקוחות שכבר דחו תשלומים, ודחייה של עד 6 חודשים גם ללקוחות שטרם דחו תשלומים. אושרו דחיות ועדכונים למועדי התשלום גם ללקוחות פרטיים ומסחריים שנקלעו לקושי זמני, והועמדו הלוואות בערבות מדינה במסגרת התוכנית הממשלתית.

הטבלה לעיל מציגה את היקף החובות שבגינם ניתנה דחיית-תשלומים, בחלוקה בין בעייתיים לתקינים. מוצגת גם התפלגות החובות בהתאם למשך הדחייה שאושר להן (ממועד אישור הדחייה המקורי): דחייה של 3-6 חודשים, ודחייה של למעלה מ-6 חודשים. יתרת החובות קיבלו דחייה לתקופות מקוריות קצרות יותר. הנתונים ליום 31 ביולי 2020 כוללים בעמודה של "דחייה של יותר מ-6 חודשים" חובות שקיבלו במקור דחייה לתקופה קצרה יותר, ושבמהלך חודש יולי קיבלו הארכה, כך שהדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים.

היקף האשראי לדירור שניתנה בגינו דחיית תשלומים הגיע ביום 30 ביוני 2020 לכ-36.7 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק מאפשר ללווים, כאמור, להאריך את תקופת הדחייה עד סוף שנת 2020 או לפנות ולקבל דחייה של עד 6 חודשים אם זו פנייתם הראשונה, בהתאם למתווה בנק ישראל. מתוך סך האשראי שהיה בדחייה, נכון ליום 10 באוגוסט 2020, לכ-7 מיליארדי שקלים חדשים ניתנה דחייה נוספת (מרביתם עד תום שנת 2020). לווים שהיקף חובם מסתכם בכ-14 מיליארדי שקלים חדשים ויתרו על הצעת הבנק לדחייה נוספת של התשלומים, ואמורים לחזור ולפרוע את ההלוואות כסדרן החל מחודש אוגוסט 2020, וללווים שהיקף חובם כ-16 מיליארדי צפויה הדחייה להסתיים במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2020, אם לא יבקשו דחייה נוספת עד למועד התשלום. נציין, כי בכ-60% מיתרת ההלוואות שמועד התשלום בהן חל בימים אלה, לא התבקשה דחייה נוספת והלקוחות חוזרים לשלם. מאינדיקציות ראשונות שהתקבלו בגין לווים שחזרו לשלם, שמועד פירעון ההלוואות שלהם חל בתחילת חודש אוגוסט 2020, עולה כי למעט חריגים בהיקף זניח כלל התשלומים כובדו.

באשראי המסחרי, אושרה נכון ל-30 ביוני 2020 דחיית תשלומים ללקוחות עם היקף אשראי של כ-4.3 מיליארדי שקלים חדשים, מהם חזרו לשלם לקוחות עם יתרת אשראי של כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים, וכנכון ליום 10 באוגוסט 2020 נותרה דחייה לסך של כ-2.8 מיליארדי שקלים חדשים. היקף האשראי שניתנו בגינו הארכות לתקופה העולה על 6 חודשים מגיע ליום 10 באוגוסט 2020 לכ-445 מיליוני שקלים חדשים בלבד.

ניתוח השינויים בחובות פגומים

חובות פגומים וחובות פגומים בארגון מחדש להלן תנועה ביתרת חובות פגומים וחובות פגומים בארגון מחדש (במיליוני שקלים חדשים):

תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור ⁽¹⁾	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל
יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה	1,132	142	1,274	964	137	1,101	964	137	1,101
חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה	334	34	368	249	23	272	706	101	807
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום במהלך התקופה	(26)	(2)	(28)	(16)	-	(16)	(83)	(19)	(102)
חובות פגומים שנמחקו	(96)	(10)	(106)	(65)	(11)	(76)	(117)	(20)	(137)
חובות פגומים שנפרעו	(162)	(11)	(173)	(178)	(26)	(204)	(412)	(72)	(484)
שינויים אחרים	50	5	55	35	8	43	74	15	89
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה	1,232	158	1,390	989	131	1,120	1,132	142	1,274

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה	266	65	331	290	58	348	290	58	348
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה	111	21	132	43	25	68	62	45	107
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב	(1)	-	(1)	(5)	-	(5)	(6)	(1)	(7)
חובות בארגון מחדש שנמחקו	(38)	(8)	(46)	(10)	(10)	(20)	(19)	(17)	(36)
חובות בארגון מחדש שנפרעו	(16)	(13)	(29)	(25)	(10)	(35)	(75)	(20)	(95)
שינויים אחרים	16	2	18	10	-	10	14	-	14
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה	338	67	405	303	63	366	266	65	331

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי הבעייתי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות נטו
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
1,041	731	293	2,065	3	2,068	
173	53	45	271	(1)	270	
(54)	(1)	(24)	(79)	-	(79)	
1,160	783	314	2,257	2	2,259	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות נטו
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
766	651	265	1,682	2	1,684	
65	11	24	100	(1)	99	
(38)	(2)	(24)	(64)	-	(64)	
793	660	265	1,718	1	1,719	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות נטו
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
865	674	273	1,812	1	1,813	
412	118	84	614	1	615	
(117)	(9)	(43)	(169)	-	(169)	
1,160	783	314	2,257	2	2,259	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות נטו
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
766	644	263	1,673	4	1,677	
108	19	51	178	(3)	175	
(81)	(3)	(49)	(133)	-	(133)	
793	660	265	1,718	1	1,719	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

	30 ביוני 2020	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019
שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור	1.0	0.8	0.9
שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור	0.8	0.7	0.7
מחצית ראשונה ⁽¹⁾			
	2020	2019	שנת 2019
שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו	0.6	0.2	0.2
שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו	0.2	0.1	0.1
שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו	0.6	0.2	0.2
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיוור ⁽²⁾	1.4	0.5	0.5
שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו	0.2	0.1	0.1

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) השיעור בגין הלוואות לדיוור הינו זניח.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור)⁽¹⁾

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2017-2021. מגזר זה מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי והתאמתו לצרכי הלקוח וליכולת החזר שלו: בחינת סמטת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חביותיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס בין השאר על הכנסה קבועה⁽²⁾ של הלקוח, פאסיבה משועבדת או פנויה, הכרות וניסיון העבודה המצטבר עמו.

הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים; מעקב, ניטור וניתוח של ההוצאות בגין הפסדי אשראי; וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצון מגוונים ובהם מבחני קיצון בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעורי האבטלה ועלייה ברמת הריבית. לפרטים בדבר ניהול סיכון האשראי בעקבות משבר הקורונה, ראה פרק סיכון אשראי ופרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר
	2019	2019	2019
חובות			
יתרות עובר ושב	1,786	2,143	2,133
יתרות מנוצלות כרטיסי אשראי	3,546	3,824	3,973
הלוואות לרכב - ריבית משתנה	558	814	671
הלוואות לרכב - ריבית קבועה	960	763	926
הלוואות ואשראי אחר - ריבית משתנה	12,279	11,996	12,515
הלוואות ואשראי אחר - ריבית קבועה	237	213	258
סך הכל חובות (אשראי מאזני)	19,366	19,753	20,476
מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות			
מסגרות עובר ושב לא מנוצלות	4,546	4,079	4,172
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות	7,170	6,496	6,627
ערביות	176	226	187
התחייבויות אחרות	53	33	33
סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)	11,945	10,834	11,019
סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים	31,311	30,587	31,495
מזה:			
הלוואות בולט/בלון ⁽³⁾	394	538	469
תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽⁴⁾			
תיק נכסים פיננסיים:			
פקדונות	3,468	3,518	3,723
ניירות ערך	176	216	219
נכסים כספיים אחרים	307	356	328
בטוחות אחרות ⁽⁵⁾	854	842	880
סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי	4,805	4,932	5,150

(1) כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 451.

(2) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

(3) הלוואות בהן ניתן גרייס על הקרן לתקופה של מעל שנה.

(4) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חובות הלקוח, בלבד.

(5) הביטחונות הינם לאחר מקדם בטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי. עיקר הקיטון נובע מעדכון כלפי מטה של מקדמי הביטחון של כלי רכב וגיל הרכב המרבי הנלקח בחישוב השווי לביטחון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פילוח לפי גודל חבות הלווה⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 30 ביוני 2019		ליום 30 ביוני 2020		תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים	סיכון אשראי כולל	מספר לווים		
632	288,830	622	292,876	658	303,262	עד 10	
1,280	89,176	1,272	88,510	1,307	89,903	עד 20	מעל 10
3,409	118,756	3,372	117,542	3,474	120,015	עד 40	מעל 20
7,100	124,993	6,939	122,376	7,156	125,459	עד 80	מעל 40
8,860	82,664	8,654	80,776	8,773	81,476	עד 150	מעל 80
8,324	41,128	8,051	39,960	8,157	40,122	עד 300	מעל 150
1,890	3,999	1,677	3,621	1,786	4,019		מעל 300
31,495	749,546	30,587	745,661	31,311	764,256		סך הכל

(1) מספר הלווים הינו לפי סך סיכון האשראי המאזני והחוזן מאזני.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה⁽⁴⁾ בחשבון:

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 30 ביוני 2019		ליום 30 ביוני 2020		גובה הכנסה	
במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%			
7.8	1,601	6.8	1,350	10.7	2,073	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון	
26.4	5,402	25.4	5,008	26.2	5,076	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	
37.9	7,768	36.6	7,237	37.3	7,231	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	
27.9	5,705	31.2	6,158	25.8	4,986	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה	
100	20,476	100	19,753	100	19,366		סך הכל

(1) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 30 ביוני 2019		ליום 30 ביוני 2020		תקופה לפירעון	
במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%		במיליוני ש"ח ב-%			
25.5	3,669	25.5	3,517	25.0	3,512	עד שנה	
33.4	4,805	33.7	4,644	33.4	4,682	מעל שנה ועד 3 שנים	
18.4	2,640	18.1	2,502	18.6	2,616	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	
10.5	1,513	10.6	1,467	10.6	1,490	מעל 5 שנים ועד 7 שנים	
12.2	1,743	12.1	1,656	12.4	1,734	מעל 7 שנים ⁽²⁾	
100	14,370	100	13,786	100	14,034		סך הכל

(1) ללא עו"ש וקרטיסי אשראי.

(2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר הלוואה מנוכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 30 ביוני 2020			ליום 30 ביוני 2019			ליום 31 בדצמבר 2019		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
מאזני	חוץ מאזני	כולל	מאזני	חוץ מאזני	כולל	מאזני	חוץ מאזני	כולל
230	3	233	225	4	229	231	3	234
1.19%	0.03%	0.74%	1.14%	0.04%	0.75%	1.13%	0.03%	0.74%

יתרת סיכון אשראי בעייתי

שיעור סיכון אשראי בעייתי⁽²⁾

(1) אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

(2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

שנת 2019	מחצית ראשונה	
	2019	2020
0.49%	0.52%	0.87%

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך החובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) קטנו בשיעור של 2.7% לעומת 30 ביוני 2019 וקטנו בשיעור של 6.1% לעומת 31 בדצמבר 2019, בעיקר עקב גידול בהלוואות ואשראי אחר.
- לא חלו שינויים מהותיים בהתפלגות החובות לאנשים פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2020.

ליום 30 ביוני 2020:

9.2%	-	חשבונות עובר ושב
18.3%	-	קרטיסי אשראי
7.8%	-	הלוואות לרכב
64.7%	-	הלוואות ואשראי אחר

- כנגד 25% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 30 ביוני 2020, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (שיעורים דומים ליום 30 ביוני 2019 וליום 31 בדצמבר 2019).

לאור מאפייני הסיכון במגזר, שיעור ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים הינו גבוה ביחס למגזרים האחרים, וזאת בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבנייה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בנייה נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וברמות מחירים בינוניות. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלבנטיים. במתן אשראי לבנייה מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויותיו האחרות של היזם - הלווה. הבנק נעזר במפקחי בנייה חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבנייה. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פיני בינוי, תמ"א 38 ועוד.

יצוין, כי גם בתקופת משבר הקורונה ישנה פעילות בענף, המוגדר כחינוי למשק, אם כי לא בהיקף כבימי שגרה.

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2020								
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾								
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי				
סיכון	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	פגום	חוץ מאזני ⁽³⁾ כולל	מאזני ⁽²⁾			
בביטחון נדל"ן בישראל:								
	37	82	20	24	25,065	15,306	9,759	לדיור
	2	61	364	60	7,484	1,057	6,427	למסחר ולתעשייה
	39	143	384	84	32,549	16,363	16,186	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל
	22	46	63	124	6,202	3,650	2,552	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
	61	189	447	208	38,751	20,013	18,738	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
	37	76	15	22	22,914	14,212	8,702	מזה: מיועד לליווי פרויקטים
30 ביוני 2019								
בביטחון נדל"ן בישראל:								
	28	81	8	23	22,152	12,867	9,285	לדיור
	2	32	372	43	6,708	1,257	5,451	למסחר ולתעשייה
	30	113	380	66	28,860	14,124	14,736	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל
	12	42	51	129	5,598	2,904	2,694	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
	42	155	431	195	34,458	17,028	17,430	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
	32	77	15	1	20,885	11,852	9,033	מזה: מיועד לליווי פרויקטים
31 בדצמבר 2019								
בביטחון נדל"ן בישראל:								
	34	74	51	30	25,850	16,332	9,518	לדיור
	2	47	362	80	7,254	1,171	6,083	למסחר ולתעשייה
	36	121	413	110	33,104	17,503	15,601	סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל
	18	38	55	117	5,102	2,998	2,104	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
	54	159	468	227	38,206	20,501	17,705	סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
	35	73	61	13	22,830	14,224	8,606	מזה: מיועד לליווי פרויקטים

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור - פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

2019 ביוני 30			2020 ביוני 30			2020 ביוני 30			
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			
חוץ מאזני			חוץ מאזני			חוץ מאזני			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
4,397	539	3,858	6,425	1,222	5,203	4,711	623	4,088	ביטחון נדל"ן בישראל
22,523	15,557	6,966	16,999	11,658	5,341	21,706	14,797	6,909	נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:
6,184	1,407	4,777	5,436	1,244	4,192	6,132	943	5,189	קרקע גולמית
33,104	17,503	15,601	28,860	14,124	14,736	32,549	16,363	16,186	נדל"ן בתהליכי בנייה
5,102	2,998	2,104	5,598	2,904	2,694	6,202	3,650	2,552	נדל"ן שבנייתו הושלמה
38,206	20,501	17,705	34,458	17,028	17,430	38,751	20,013	18,738	סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן בישראל
									שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
									סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

נתוני סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן ליום 30 ביוני 2020 מראים כי כ-46.4% מסיכון האשראי המאזני וכ-71.0% מסיכון האשראי החוץ מאזני מיועד ללווי פרויקטים סגורים בנדל"ן, ברובם המכריע לבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ, חיפה, באר שבע וירושלים. רוב האשראי החוץ מאזני נובע מערביות חוק המכר לרוכשי דירות. מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי. יצוין כי לחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 30 ביוני 2020, כמוצג להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 13.9%. יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 10.8% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מותנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מכר בגין רכש הבנק פוליסת ביטוח).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

ליום 30 ביוני 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
		הפסדי אשראי ⁽⁴⁾					מזה:				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	אשראי ביצוע ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל	
פעילות לווים בישראל											
ציבור - מסחרי											
10	-	2	7	17	716	967	17	23	927	967	חקלאות, ייעור ודיג
25	-	21	69	99	300	674	99	-	575	674	כרייה וחציבה
196	9	50	304	504	5,913	10,833	504	292	10,143	10,939	תעשייה וחרושת
31	(2)	8	111	164	1,140	1,675	164	105	1,407	1,676	מזה: יהלומים
209	15	41	147	230	13,880	33,441	230	1,222	32,006	33,458	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
41	(3)	8	61	425	4,836	5,272	425	173	4,695	5,293	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
8	2	2	-	12	1,581	2,666	12	33	2,912	2,957	אספקת חשמל ומים
243	48	87	340	406	9,829	12,504	406	670	11,562	12,638	מסחר
47	6	24	33	78	1,316	1,691	78	188	1,425	1,691	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
36	4	22	23	78	1,250	1,699	78	53	1,673	1,804	תחבורה ואחסנה
15	11	16	12	16	819	1,337	16	83	1,254	1,353	מידע ותקשורת
119	4	41	133	135	5,907	12,732	135	10	14,108	14,253	שירותים פיננסיים
96	19	45	67	149	3,471	5,064	149	167	4,755	5,071	שירותים עסקיים אחרים
17	2	4	19	26	2,203	2,741	26	227	2,496	2,749	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,062	117	363	1,215	2,175	52,021	91,621	2,175	3,141	88,531	93,847	סך הכל מסחרי
782	9	118	68	1,500	140,336	153,983	1,500	827	151,656	153,983	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
314	43	84	90	233	19,366	31,304	233	374	31,057	31,664	אנשים פרטיים - אחר
2,158	169	565	1,373	3,908	211,723	276,908	3,908	4,342	271,244	279,494	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	570	622	-	-	1,606	1,606	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	3	3	-	-	6,661	6,661	ממשלת ישראל
2,158	169	565	1,373	3,908	212,296	277,533	3,908	4,342	279,511	287,761	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ											
99	-	49	93	151	4,815	6,955	151	32	6,846	7,029	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
2	-	1	-	-	9,254	9,317	-	-	10,284	10,284	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	626	626	-	-	1,795	1,795	ממשלות בחוץ לארץ
101	50	93	151	14,695	16,898	151	32	18,925	19,108	סך הכל פעילות בחוץ לארץ	
2,259	169	615	1,466	4,059	226,991	294,431	4,059	4,374	298,436	306,869	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 226,991, אגרות חוב - 8,307, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 51, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2,200 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 69,320.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב ונירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,976 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,254 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,382 מיליוני שקלים חדשים בגינם נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 30 ביוני 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾				
		הפסדי אשראי ⁽³⁾					מזה:				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	אשראי ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל	
פעילות לווים בישראל											
ציבור - מסחרי											
10	(1)	1	6	14	640	849	14	-	835	849	חקלאות, ייעור ודיג
4	1	1	-	-	377	570	-	33	560	593	כרייה וחציבה
131	21	30	347	424	5,793	9,856	424	234	9,328	9,986	תעשייה וחרושת
24	3	1	88	88	1,212	1,794	88	34	1,672	1,794	מזה: יהלומים
173	(3)	5	175	230	13,867	30,461	230	744	29,508	30,482	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
24	-	(31)	20	396	3,563	3,966	396	96	3,484	3,976	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10	-	1	3	19	1,356	2,291	19	186	2,543	2,748	אספקת חשמל ומים
178	36	34	223	300	9,146	11,580	300	107	11,265	11,672	מסחר
27	6	5	21	45	1,042	1,378	45	55	1,281	1,381	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
13	2	5	9	25	1,233	1,797	25	235	1,545	1,805	תחבורה ואחסנה
7	2	-	6	11	610	1,152	11	23	1,127	1,161	מידע ותקשורת
107	2	40	170	172	4,492	9,291	172	301	10,397	10,870	שירותים פיננסיים
56	12	17	51	89	3,226	4,594	89	218	4,296	4,603	שירותים עסקיים אחרים
14	3	2	19	28	2,072	2,541	28	93	2,429	2,550	שירותים ציבוריים וקהילתיים
754	81	110	1,050	1,753	47,417	80,326	1,753	2,325	78,598	82,676	סך הכל מסחרי
659	3	19	46	1,453	130,736	141,448	1,453	763	139,232	141,448	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג
265	49	51	85	229	19,753	30,587	229	425	30,314	30,968	אנשים פרטיים - אחר
1,678	133	180	1,181	3,435	197,906	252,361	3,435	3,513	248,144	255,092	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	94	130	-	-	731	731	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	1	1	-	-	6,415	6,415	ממשלת ישראל
1,678	133	180	1,181	3,435	198,001	252,492	3,435	3,513	255,290	262,238	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ											
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ											
40	-	(2)	2	32	4,436	5,457	32	62	5,486	5,580	לארץ
1	-	(3)	-	-	6,825	6,900	-	-	8,164	8,164	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	619	619	-	-	2,647	2,647	ממשלות בחוץ לארץ
41	(5)	2	32	11,880	12,976	32	62	16,297	16,391	סך הכל פעילות בחוץ לארץ	
1,719	133	175	1,183	3,467	209,881	265,468	3,467	3,575	271,587	278,629	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 209,881, אגרות חוב - 8,690, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 59, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2,417 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 57,882.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב ונירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,836 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,703 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,062 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾											פעילות לווים בישראל	
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾												
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾												
מזה:											סך הכל	
אשראי												
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	אשראי ביצוע ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	סך הכל	חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	פגום	הוצאות הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל	
895	868	12	15	895	673	15	7	1	1	8	895	ציבור - מסחרי
539	539	-	-	519	351	-	-	-	-	4	539	חקלאות, ייעור ודיג
9,931	9,294	239	398	9,825	5,678	398	280	58	25	155	9,931	כרייה וחציבה
1,693	1,528	60	105	1,693	1,129	105	95	(6)	(3)	21	1,693	תעשייה וחרושת
33,320	32,567	483	270	33,318	13,417	270	165	9	(9)	183	33,320	מזה: יהלומים
4,886	4,378	83	425	4,881	4,284	425	62	(24)	1	30	4,886	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
2,690	2,625	49	16	2,244	1,469	16	3	-	1	8	2,690	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10,715	9,994	264	457	10,575	8,180	457	331	87	63	204	10,715	אספקת חשמל ומים
1,385	1,282	55	48	1,384	1,052	48	28	11	10	29	1,385	מסחר
1,888	1,821	26	41	1,881	1,233	41	22	15	7	18	1,888	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
1,282	1,161	94	27	1,272	643	27	22	(2)	(3)	10	1,282	תחבורה ואחסנה
9,845	9,661	-	144	7,791	4,033	144	135	15	2	82	9,845	מידע ותקשורת
4,991	4,829	53	109	4,981	3,444	109	68	40	21	70	4,991	שירותים פיננסיים
2,632	2,439	157	36	2,620	2,117	36	25	4	4	15	2,632	שירותים עסקיים אחרים
84,999	81,458	1,515	1,986	82,186	46,574	1,986	1,148	214	123	816	84,999	שירותים ציבוריים וקהילתיים
148,604	146,173	899	1,532	148,604	135,256	1,532	56	44	14	673	148,604	סך הכל מסחרי
31,802	31,165	403	234	31,495	20,476	234	87	101	91	273	31,802	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
265,405	258,796	2,817	3,752	262,285	202,306	3,752	1,291	359	228	1,762	265,405	אנשים פרטיים - אחר
657	657	-	-	151	110	-	-	-	-	-	657	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
7,941	7,941	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,941	בנקים בישראל
274,003	267,394	2,817	3,752	262,436	202,416	3,752	1,291	359	228	1,762	274,003	ממשלת ישראל
5,700	5,608	5	127	5,644	4,095	127	37	8	-	50	5,700	סך הכל פעילות בישראל
8,881	8,881	-	-	7,155	7,150	-	-	(3)	-	1	8,881	פעילות לווים בחוץ לארץ
2,437	2,437	-	-	656	656	-	-	-	-	-	2,437	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
17,018	16,926	5	127	13,455	11,901	127	37	5	5	51	17,018	בנקים בחוץ לארץ
291,021	284,320	2,822	3,879	275,891	214,317	3,879	1,328	364	228	1,813	291,021	ממשלות בחוץ לארץ
												סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 214,317, אגרות חוב - 9,964, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 120, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2,578 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 64,042.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע המדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין דירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,759 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,501 מיליוני שקלים חדשים שהעמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 5,571 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתק ערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע בנוסח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

חשיפה למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

המדינה	30 ביוני 2020			30 ביוני 2019			31 בדצמבר 2019		
	חשיפה			חשיפה			חשיפה		
	מאזנית ⁽²⁾	מאזנית ⁽³⁾	מאזנית ⁽⁴⁾	מאזנית ⁽²⁾	מאזנית ⁽³⁾	מאזנית ⁽⁴⁾	מאזנית ⁽²⁾	מאזנית ⁽³⁾	מאזנית ⁽⁴⁾
ארצות הברית	11,216	585	11,801	9,660	807	10,467	10,030	556	10,586
צרפת	1,474	2,145	3,619	1,359	2,104	3,463	1,418	2,226	3,644
גרמניה	82	2,720	2,802	232	2,681	2,913	132	2,922	3,054
בריטניה	1,753	736	2,489	2,140	1,971	4,111	2,041	1,115	3,156
אחרות	2,298	1,216	3,514	2,435	1,466	3,901	2,415	1,000	3,415
סך הכל החשיפות למדינות זרות	16,823	7,402	24,225	15,826	9,029	24,855	16,036	7,819	23,855
מזה: סך החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה	49	30	79	45	49	94	42	33	75
מזה: סך חשיפות למדינות LDC	435	85	520	452	101	553	409	83	492
מזה: סך כל החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁽⁵⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקן 313.
- (4) יתרת החשיפה החוזי מאזנית כוללת סך של 5,573 מיליוני שקלים חדשים אשר עיקרו בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מנר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 30 ביוני 2019 - 5,442 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2019 - 5,842 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים בדבר עדכון מקדם ההמרה לאשראי (CCF) המוחל על ערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות על פי חוק המכר. ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.
- (5) לימים 30 ביוני 2020, 30 ביוני 2019 ו-31 בדצמבר 2019 אין לבנק חשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר החשיפה המאזנית בגינן עולה על סף הדיווח שנקבע בנספח 7 בפרק 651 להוראות הדיווח לציבור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

נתוני חשיפת הבנק

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾⁽²⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

חשיפת אשראי נוכחית		סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾		דירוג אשראי חיצוני
לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾		לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	
30 ביוני 2020					
6,069	6,108	5,329	740	779	AAA עד AA-
457	467	338	119	129	A+ עד A-
25	25	5	20	20	BBB+ עד BBB-
26	26	26	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
25	25	-	25	25	ללא דירוג
6,602	6,651	5,698	904	953	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
30 ביוני 2019					
6,030	6,079	5,204	826	875	AAA עד AA-
307	316	260	47	56	A+ עד A-
36	45	7	29	38	BBB+ עד BBB-
26	26	26	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
6	6	-	6	6	ללא דירוג
6,405	6,472	5,497	908	975	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
31 בדצמבר 2019					
6,327	6,372	5,616	711	756	AAA עד AA-
341	412	229	112	183	A+ עד A-
19	21	10	9	11	BBB+ עד BBB-
26	26	26	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
-	10	-	-	10	ללא דירוג
6,713	6,841	5,881	832	960	סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

בעקבות ההשלכות האפשריות של המשבר הכלכלי, כתוצאה ממגפת הקורונה, על מצבם של מוסדות פיננסיים רבים בעולם, עלתה תנודתיות מרווחי האשראי במהלך תקופת המשבר. מוסדות פיננסיים רבים חוו הורדת אופק דרוג, וחלקם אף ספגו הורדות דרוג. במהלך התקופה ביצע הבנק ניטור הדוק של כלל מסגרות החשיפה של הבנק, ניתוח ובחינת הסיכונים הרלוונטיים, לפי פרמטרים שונים, ובהתאמה גם לרמת הפעילות העסקית מול הצדדים הנגדיים עודכנו מסגרות החשיפה השונות (RIGHT SIZING).

נכון לימים 30 ביוני 2020, 30 ביוני 2019 ו-31 בדצמבר 2019 אין סיכון אשראי בעייתי, נטו.

סיכון אשראי בעייתי - סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שווייץ וצרפת.
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.
- (3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (4) יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 5,573 מיליוני שקלים חדשים ליום 30 ביוני 2020 (ליום 30 ביוני 2019 - 5,442 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2019 - 5,842 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לויים בענף הנדל"ן בישראל וכן, ערבויות והתחייבויות נוספות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו.
- (6) בגין קיזוז הפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11.ב לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקלות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים וזמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחות

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרה והפחתה של סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירוג. לאור אי הוודאות המתמשכת, הבנק העלה את רמת הסיכון בתיק מרמת סיכון נמוכה לרמת סיכון נמוכה-בינונית. עם זאת, הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג כנמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, כתוצאה מפיזור רחב של לקוחות, פיזור גיאוגרפי של נוסלי האשראי, מינוף נמוך באופן יחסי, שקטן בעת האחרונה עקב הוראות בנק ישראל, נהלי בדיקה מעמיקים של טיב הלווים ושל יכולת החזר שלהם, וגיבוי האשראי בביטחון הנכסי.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניתוח התיק לפי גורמי הסיכון הטמונים בו (LTV, יחס החזר, מיקום גאוגרפי, גיל ההלוואה, עשירי הכנסה ועוד), וביצוע מגוון תרחישי קיצון, הבוחנים את השפעת גורמי המאקרו על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת שיעור האבטלה ושיעור הריבית. לבנק מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מהווה חלק ממערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנים מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות מוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את פרמיית הסיכון הדיפרנציאלית (המבטאת את רמת הסיכון של נוסל המשכנתא), שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה, תקופת ההלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בהנהלת הבנק, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשיכים להימצא ברמה נמוכה יחסית. מדדים אלה כוללים את שיעור המימון, יחס החזר מהכנסה, שיעור האובדליו בכשל, ובפרט שיעור הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה), נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יציין, כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש יוני 2020) עומד על כ-53.0% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי - ראה הרחבה להלן). הבנק אומדן, בנוסף, את שיעור המימון "אמיתי" בתיק, זאת, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדירוג, הגלומה במלאי המשכנתאות בתיק. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדירוג, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המאקרו, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת ברידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

התפשטות נגיף הקורונה

לנוכח אירוע נגיף הקורונה, נערך הבנק לתת מענה לסוגיות בתחום ביצוע וניהול משכנתאות. הפעילויות שנקטו נעשו בהתחשב בהנחיות בנק ישראל (לרבות הקלות שניתנו) וזאת על מנת לתמוך ולסייע ללקוחותינו בעת המשבר, תוך ניטור הסיכונים והתאמת מדיניות האשראי.

הבנק עוקב באופן הדוק אחר התפתחויות והשפעות התפשטות מגפת הקורונה על לקוחותיו, תוך שימת לב לגורמים העשויים להשפיע על רמת הסיכון בתיק המשכנתאות. בוצעו התאמות בקריטריונים לאישור הלוואה כך שיתחשבו בלקוחות הנמצאים בחופשה ללא תשלום תוך התחשבות בהכנסה טרום המשבר ובכפוף להנחיות בנק ישראל.

על מנת לסייע ללקוחות להם הלוואה בבנק, אפשר הבנק ללקוחותיו לקבל דחיית תשלומים חלקית או מלאה לפי העדכונים של מתווה בנק ישראל (לקוחות שכבר דחו תשלומים - הארכה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2020; לקוחות שטרם דחו תשלומים - דחייה עד 6 חודשים). הבנק מנטר באופן שוטף את הפעילות בנושא: הסכום שנדחה, כמות הבקשות, תקופת דחיית התשלומים, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)		
שיעור שינוי	שישה חודשים	
באחוזים	2019	2020
14.5	11,134	12,751
0.5	185	186
34.8	46	62
14.4	11,365	12,999
78.2	1,332	2,374
21.1	12,697	15,373
13.0	21,623	24,431

משכנתאות שבוצעו (לדיוור ולכל מטרה)

מכספי הבנק

מכספי האוצר:

הלוואות מוכונות

הלוואות עומדות ומענקים

סך הכל הלוואות חדשות

הלוואות שמוחרזו

סך הכל ביצועים

מספר לווים (כולל מיחזורים)

להלן פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיוור⁽¹⁾ ליום 30 ביוני 2020 (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור מימון	שיעור ההחזר	גיל ההלוואה ⁽²⁾ (הזמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)					מההכנסה הקבועה	מ-75%
		עד 3 חודשים	3-12 חודשים	12-24 חודשים	24-36 חודשים	מעל 36 חודשים		
60%	עד 35%	2,245	10,294	11,679	27,866	20,589	7,680	80,353
50%-35%	280	757	1,067	3,751	5,142	1,672	12,669	
80%-50%	-	1	-	9	1,055	574	1,639	
מעל 80%	-	-	1	-	85	86	172	
75%-60%	עד 35%	1,485	6,452	5,923	13,807	9,895	1,940	39,502
50%-35%	164	430	436	1,539	1,750	504	4,823	
80%-50%	-	-	-	5	260	155	420	
מעל 80%	-	-	-	-	7	21	28	
מעל 75%	עד 35%	19	101	111	211	589	984	2,015
50%-35%	-	7	7	18	134	303	465	
80%-50%	-	-	-	-	10	99	109	
מעל 80%	-	-	-	-	-	18	18	
סך הכל	4,193	18,042	19,220	47,206	39,516	14,036	142,213	

מזה:

הלוואות שניתנו בסכום מקורי

גבוה מ-2 מיליון שקלים חדשים

אחוז מסך האשראי לדיוור

הלוואות בריבית משתנה:

לא צמודות בריבית פריים

צמודות למדד⁽³⁾

במטבע חוץ⁽³⁾

377	1,251	1,324	2,769	1,843	403	7,967
9.0%	6.9%	6.9%	5.9%	4.7%	2.9%	5.6%
1,302	5,404	5,695	13,133	11,844	5,824	43,202
2	12	42	55	1,352	2,747	4,210
97	352	633	1,242	1,172	506	4,002
1,401	5,768	6,370	14,430	14,368	9,077	51,414
31.1%	30.0%	29.6%	27.8%	30.0%	41.5%	30.4%
-	0.1%	0.2%	0.1%	3.4%	19.6%	3.0%
0.5%	0.6%	0.6%	0.5%	1.9%	10.0%	1.8%

(1) יתרת הלוואות לדיוור לאחר הפרשה לפי עומק הפיגור.

(2) יתרות האשראי המוצגות לעיל מחולקות לקבוצות גיל בהתאם למועד בו החל הביצוע הראשון של ההלוואה, והן כוללות באותה קבוצת גיל גם את יתרות האשראי שניתנו בפועל בתקופות מאוחרות יותר.

בנוסף, מחזורים של הלוואות, אינם משנים את גיל ההלוואה, כלומר יתרת ההלוואה משיכת למועד המקורי של העמדת ההלוואה. אופן טיפול זה רלוונטי גם למחזור של הלוואות "מוכונות" שהועמדו במקורן באחריות המדינה ומוחרזו להלוואות באחריות הבנק.

(3) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללות הלוואות בהן מתעדכן שיעור הריבית בתדירות של עד 5 שנים (ולא עד בכלל).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מאפייני תיק האשראי לדירור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור החזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדירור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי בירידה משמעותית במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 30 ביוני 2020).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 30 ביוני 2020 עומד על 53.0%, בהשוואה ל-52.5% ביום 30 ביוני 2019 ול-52.7% ליום 31 בדצמבר 2019. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 142.2 מיליארדי שקלים חדשים, כ-98.2% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את ההלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור ההלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדירור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.2 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 30 ביוני 2020, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדירור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-4%. בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-6.3%, בהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-19.5% ובסך כל הלוואות, בשיעור של כ-10.9%.

שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה (מ-75%) מסך תיק האשראי לדירור של הבנק הינו 0.6% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, 0.6% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, ו-0.5% באשראי שניתן ברבעון השני של שנת 2020.

שיעור החזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדירור משמש מדד למידת הביטחון של הלוואה, ללא קשר למאפייני הלווה עצמו. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של הלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור החזר החודשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה.

שיעור החזר הממוצע בתיק האשראי לדירור של הבנק הוא 25.7%. כ-85.7% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור החזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-23%). כ-12.6% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-39.2%). כ-1.5% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: 59.4%) וכ-0.2% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור החזר הממוצע ללווים אלה: כ-92.1%).

הלוואות ששיעור החזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, ואשר יכולת החזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, ללווים בעלי הכנסה גבוהה מאוד שלגביה שיעור החזר משמעותי פחות, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושכן ויכולת החזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית.

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדירור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

הפיקוח על הבנקים הגביל את חלק הלוואה שניתן בריבית שעשויה להשתנות במהלך תקופה של 5 שנים ל-33% מסך הלוואה לכל היותר, ובנוסף קבע כי תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואות לדירור בהן היחס בין חלק הלוואה בריבית משתנה לבין סך הלוואה עולה על 67%, וזאת ללא תלות בתדירות שינוי הריבית.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מייעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בזהירות בהחלטתם על הרכב הלוואה.

היקף הלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-12.4 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-8.7% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

עם זאת, יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחר הבנק את יכולת החזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף הלוואה

היקף הלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 30 ביוני 2020 ל-8 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-5.6% בלבד מתיק האשראי לדירור של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

הפרשה לפי עומק הפיגור

להלן פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיוור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ליום 30 ביוני 2020 (במיליוני שקלים חדשים):

עומק הפיגור								
יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו ⁽²⁾ סך הכל	בפיגור של 90 יום או יותר						בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	סכום בפיגור
	סך הכל	מעל 15 חודשים		מעל 6 חודשים		90 ימים ועד 6 חודשים		
		מעל 90 ימים	מעל 33 חודשים	עד 33 חודשים	עד 15 חודשים			
296	35	253	192	18	17	26	8	סכום בפיגור
114	7	107	106	1	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽³⁾
1,986	71	1,364	135	128	234	867	551	יתרת חוב רשומה
217	38	179	91	56	32	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,769	33	1,185	44	72	202	867	551	יתרת חוב נטו

- (1) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיוור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
 (2) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פירעון.
 (3) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 (4) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדיוור, ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הבנק הגדיר מסגרת לניהול סיכונים תפעוליים, הכוללת הגדרה של הממשל התאגידי המפרט את תחומי הסמכות והאחריות של קווי ההגנה, ואת חשיבותה של הטמעת תרבות נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים בבנק. הסיכון התפעולי בבנק מטופל באופן אקטיבי ובמטרה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי. בתקופת המשבר, אושרו שינויים והקלות בתהליכי התפעול בעיקר בתחומי בנקאות בתקשורת בהתאמה לפעילות בחירום. במהלך חודש מאי, מרבית ההקלות בוטלו בשל החזרה לשגרה.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית. בחודש מרץ כחלק מההתמודדות הבנק עם התפשטות נגיף הקורונה, הועלתה רמת הכוונות בבנק, כונס חדר מצב מורחב בכדי לקבוע עקרונות עבודה, והוקם פורום "קורונה" לניהול הפעילות השוטפת במצב זה בהשתתפות הגורמים הרלוונטיים לתפעול האירוע. במסגרת זו בוצעו מספר פעולות להתמודדות עם האירוע, בין היתר: פיצול פעילות של יחידות הבנק במטרה לשמור על רציפות תפקודית של שירותים חיוניים ומעבר לעבודה מרחוק של חלק מהעובדים באמצעות התשתית הטכנולוגית שבידי הבנק. במהלך חודש אפריל ואילך המשיך הבנק לפעול במתכונת פעילות "בצל נגיף הקורונה", תוך שמירה על רציפות עסקית ותפעולית. הבנק נערך לחזרה מדורגת לשגרת עבודה במספר דרכי פעולה, בין היתר, המשך המהלך לפיצול יחידות, מעבר לעבודה בקפסולות במטה ובסניפים ובמידת הצורך שימוש בתשתית עבודה מרחוק. הבנק מעביר באופן שוטף הנחיות עבודה מפורטות לשמירה על ריחוק חברתי והיגיינה. במהלך הרבעון השני הרחיב הבנק את תוכנית המשכיות העסקית וביצע התאמות להתמודדות עם נגיף בין היתר, הסדרת נהלי עבודה והעמדת האמצעים הדרושים לרשות עובדי הבנק והלקוחות. במהלך הרבעון השני הגדיל הבנק את כמות הסניפים הפתוחים לקהל באופן הדרגתי עד חזרה לשגרה ובהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. עם תחילת ההתגברות בתחלואה והמגבלות במשק, העמיק הבנק את היערכותו בין היתר על ידי הקמת מחסן חירום עם מלאי ציוד מתכלה מיגון וחיטוי וקידם מהלך למתן פתרונות טכנולוגיים לקיום דייונים ופגישות מרחוק. הבנק ממשיך ביישום תוכנית התרגול ובכלל זה תרגול אתר הגיבוי (DR), שבוצע במהלך חודש יוני 2020. לפרטים נוספים, ראה גם פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

אבטחת מידע והגנת הסייבר

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הגנת הסייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים בסייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר.

מערכות הבנקאות הישירה בבנק כוללות תהליכי אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

במהלך הרבעון השני של שנת 2020 רמת הסיכון נותרה בינונית. במהלך רבעון זה, זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפות דיג) במסגרתם נגנבו פרטי ההזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות.

הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק על מנת להמשיך ולצמצם את היכולת להונות את הלקוחות ולבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח.

מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה במהלך תקופת הקורונה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתגברים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יצוין כי מגפת הקורונה העצימה ברמה עולמית את סיכון הסייבר, הן בשל העלייה בהיקף העבודה מרחוק, אשר מרחיבה את משטחי התקיפה על הארגונים, והן בשל התגברות של ניסיונות הונאה בחסות המגפה. הפעילות שנקט הבנק לאורך כל התקופה, הותירה את רמת הסיכון בבנק ללא שינוי.

סיכון טכנולוגיית המידע

סיכון טכנולוגיית המידע - סיכון הנובע מכשל של מערכות הבנק כתוצאה מליקויים בזמינות וביצועי המערכות, ביצועים לא נכונים וחוסר תמיכה של המערכות בצרכים העסקיים של הבנק.

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת והיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

לאור ההתפתחויות הקיימות בשוק הפיננסי, גילן של המערכות הקיימות בבנק ומעבר בנק יחב לפלטפורמה חדשה, החל הבנק ברבעון הראשון של שנת 2019 בפריקט להחלפת מערכת הליבה של שוק ההון של הבנק על בסיס פלטפורמה חדשה. הפריקט מתקדם ומצוי בשלב האפיון המפורט.

כמו כן, החל הבנק ברבעון הרביעי של שנת 2019 פריקט החלפת מערכת ה-CRM אשר תיושם באופן מדורג במהלך של כ-3 שנים.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

רמת הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 ולאורך משבר הקורונה נותרה בעינה. חטיבת הטכנולוגיה פעלה באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו בשגרת החירום. לא חלו אירועים ו/או תקלות מהותיות בתקופה זו.

סיכון משפטי

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מחשיפה לקנסות, תביעות משפטיות ו/או צעדי עונשין מהפרות חוזיות ואי הסכמות. הסיכון המשפטי כולל סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם בעלי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

הסיכון המשפטי כולל העדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, וכן כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם מחזיקי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק, ובהתאמה נותנת ייעוץ משפטי שוטף לבנק, על יחידותיו השונות.

ברבעון השני לשנת 2020, רמת הסיכון המשפטי נותרה נמוכה-בינונית, בדומה להערכה בסוף שנת 2019 וברבעון הראשון של 2020.

בחינת רמת הסיכון המשפטית ברבעון השני של שנת 2020 כללה, בין היתר, גם בחינת ההשלכות האפשריות של משבר הקורונה על הסיכון המשפטי, ונמצא כי, ככלל, אין השפעה על רמת הסיכון המשפטי ואיכות ניהולו.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון שוק וריבית

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).

סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.

סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. מבנה הבנק המוטה תיק משכנתאות, מייצר שימושים לטווחים ארוכים, אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובל בעולם. כך, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, עודכנו שיטות המדידה במעט כך שיכללו גם תקבולים עתידיים בגין עמלת פירעון מוקדם הצפויים להתקבל בתרחישים השונים. בהמשך לכך, ירדה מדידת הסיכון בתרחישי ירידת ריבית.

הערכת החשיפה של הבנק לסיכונים ריבית לרבעון השני של שנת 2020, הינה ברמת סיכון נמוכה-בינונית, ראה הסבר להלן. בעקבות התפשטות משבר הקורונה בארץ, התאפיין הרבעון השני בהתמתנות וירידה קלה בעקומי הריבית השקליים חסרי סיכון (zero coupon), לכל אורך העקום השקלי והצמוד למדד. משבר הקורונה גרם לירידה בציפיות האינפלציה, עקב ירידה צפויה בביקושים. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובניה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגיל ותרחישי קיצון, עלו במקצת ביחס לרבעון הראשון של השנה, בעיקר כתוצאה מעדכון כלפי מטה של שיעורי הסילוק המוקדם במשכנתאות, ונעים ברמות סיכון נמוכות מתיאבון הסיכון שנקבע.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	מחצית ראשונה 2020		לסוף התקופה
	2019	2020	
484	626	1055	ערך מקסימלי במהלך התקופה
626 (יוני)	626 (יוני)	1,055 (יוני)	ערך מינימלי במהלך התקופה
431 (מרץ)	431 (מרץ)	443 (ינואר)	

העלייה בערך ה-VAR נבעה בעיקר כתוצאה מהתנודות החריפות בעקומי הריבית בתקופת המשבר הקורונה. מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן. תוצאות בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי מצביעות על מקרה אחד שבו ההפסד היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת⁽⁴⁾ תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

30 ביוני 2020						עלייה של 2%	ירידה של 2%
שינוי בשווי הוגן							
מטבע חוץ			מטבע ישראלי				
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך הכל		
(332)	(1,463)	327	57	15	(1,396)		
151	1,362	(337)	(32)	(17)	1,127		
30 ביוני 2019						עלייה של 2%	ירידה של 2%
451	(1,362)	174	50	17	(670)		
(1,516)	889	(182)	(18)	(17)	(844)		
31 בדצמבר 2019						עלייה של 2%	ירידה של 2%
55	(1,304)	372	67	12	(798)		
(1,211)	799	(401)	(40)	(12)	(865)		

(4) מחושב על סמך נתונים שוטפים המשמשים לצורך ניהול סיכון הריבית בפועל.

במסגרת ערכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. יתרות עובר-ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים. ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי.

הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובל בעולם. כך, עודכנו שיטות המדידה במעט כך שיכללו גם תקבולים עתידיים בגין עמלת פירעון מוקדם הצפויים להתקבל בתרחישים השונים. בהמשך לשינויים אלו, נרשמה ירידה בחשיפה לירידת ריבית בתרחיש ירידת ריבית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2020

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 30 ביוני 2020			ליום 30 ביוני 2019			ליום 31 בדצמבר 2019		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
11,058	(5)	11,053	14,095	(343)	13,752	13,202	295	13,497
(15,772)	25,466	9,694	(3,346)	16,014	12,668	(2,411)	14,562	12,151

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 30 ביוני 2020			ליום 30 ביוני 2019			ליום 31 בדצמבר 2019		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
(350)	207	(143)	552	127	679	148	211	359
(355)	215	(140)	528	160	688	141	233	374
(93)	(212)	(305)	(501)	(133)	(634)	(715)	(200)	(915)
(88)	(224)	(312)	(483)	(165)	(648)	(709)	(242)	(951)
(899)	(6)	(905)	(102)	24	(78)	(304)	(60)	(364)
737	64	801	371	18	389	35	111	146
43	151	194	479	93	572	347	180	527
(80)	(156)	(236)	(461)	(94)	(555)	(545)	(183)	(728)

שינויים מקבילים

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

שינויים לא מקבילים

התללה⁽³⁾

השטחה⁽⁴⁾

עליית ריבית בטווח הקצר

ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(4) עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

ברבעון הרביעי של שנת 2019 עודכנו ההשפעות הצולבות בין תרחישי שינוי ריבית לבין תרחישים התנהגותיים בתיק המשכנתאות ובתיק הפיקדונות גם ביחס לרגישות השווי ההוגן המותאם נטו לשינויים בשיעורי ריבית.

כמו כן, עודכנה ברבעון הראשון של שנת 2020 שיטת המדידה, כאמור לעיל, כך שתכלול תקבולים עתידיים בגין עמלות פירעון מוקדם הצפויים להתקבל בתרחישים השונים.

הפער בין חשיפת הבנק לשינויים בריבית על פי השווי ההוגן נטו המותאם לבין רגישות הערך הכלכלי (EVE) המוצגים לעיל, בתזוזה מקבילה של העקום ב-1% עומד על 388 מיליון שקלים חדשים.

עיקר הפער נובע משימוש בעקומי היוון שונים. עקומי ההיוון המשמשים לניתוח רגישות הערך הכלכלי (EVE) הינם עקומי מחירי המעבר ואילו ריביות ההיוון המשמשות לצורך הצגת השווי ההוגן המותאם נטו הינן ריביות בהן היה ניתן לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן והן משקפות את רמת הסיכון הגלומה ללקוח דומה.

לפריטים נוספים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾:

ליום 30 ביוני 2020			ליום 30 ביוני 2019			ליום 31 בדצמבר 2019		
הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽³⁾	סך הכל
930	127	1,057	570	279	849	667	246	913
931	117	1,048	684	226	910	668	168	836
157	(129)	28	(86)	(280)	(366)	(346)	(243)	(589)
156	(119)	37	(188)	(226)	(413)	(347)	(177)	(524)

שינויים מקבילים⁽²⁾

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

(1) לטווח של שנה.

(2) שינויים בריבית חסרת סיכון.

(3) כולל השפעת שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באגרות חוב והשפעת צבירת ריבית על פעילות בנגזרים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

להלן ההנחות העיקריות שבבסיס הנתונים לעיל:

- יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים.
- בחישוב רגישות הכנסות הריבית במגזר הלא צמוד, מתבצעת קטימה של הריבית חסרת סיכון ברמה של 0%. לא מתבצעת קטימה כאמור במגזרי ההצמדה האחרים.
- בחישוב רגישות ההכנסות מימון שאינן מריבית, לא מתבצעת קטימה.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 30 ביוני 2020, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

	תרחיש קיצון היסטורי ⁽⁴⁾		תרחיש		
	עלייה מקסימלית	ירידה של 10%	עלייה של 5%	ירידה של 10%	
מדד ⁽²⁾	175.7	(1,760.6)	839.2	1,678.5	
דולר	17.0	(11.7)	23.5	50.0	
ליש"ט	-	0.1	-	0.1	
יין	0.9	1.0	-	0.8	
אירו	0.5	2.8	1.5	7.3	
פר"ש	0.2	-	-	0.1	

(1) תרחיש הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.
 (2) רגישות הון לעלייה ולירידה של 3% במדד המחירים לצרכן הינה 503.5 ו-528.2 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה.

על רקע משבר הקורונה, נרשמה ירידה באינפלציה בפועל, לעומת התחזיות. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובנייה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

לפרטים בדבר סיכון מחירי מניות, ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר השקעות במניות בתיק הבנקאי, ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה, וכן ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2019.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר.

סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות.

סיכון הנזילות מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון והנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

במהלך חודש פברואר 2020 העלה הבנק את רמת הכוונות בתחום סיכון הנזילות לכוונות מוגברת. ההחלטה להעלות הכוונות נבעה בשל החשש מהתפשטות נגיף הקורונה לישראל, ומהירידות החדות שנרשמו בבורסות. בתחילת חודש מרץ הועלתה רמת הכוונות בנזילות ממוגברת לצהובה, רמת כוונות הכוללת צעדים אופרטיביים אשר נועדו להבטיח כי הבנק שומר על רמת נזילות נאותה בעתות משבר, וזאת בשל המשך הירידות החדות בבורסות בעולם ובפרט בישראל ועליית המדד המשולב למעקב אחר השווקים הפיננסיים (מדד שפותח בבנק לזיהוי ואבחון מצב של אי יציבות במערכת הפיננסית בארץ, המשמש כמדד תומך החלטה להכרזה על מצב כוונות בשל תרחיש מערכתי) לשיעורי שיא. עם תהליך החזרה לשגרה, במחצית חודש מאי, רמת הכוונות ירדה חזרה למוגברת.

הירידות החדות בשווקים הפיננסיים הובילו למימוש ניירות ערך מצד משקי הבית ולפדיונות כבדים בעיקר בשוק קרנות הנאמנות. במסגרת ניהול הסיכון הבנק נקט בפעולות שהביאו לשיפור יחסי הנזילות, זאת יחד עם גידול חד ביתרת פיקדונות הציבור של משקי בית ועסקים כנגד קיטון ביתרת פיקדונות הציבור של הגופים הפיננסיים.

במהלך תקופה זו הבנק מבצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מידי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים. בכל התרחישים רמת הנזילות נאותה והבנק עומד בכל המגבלות הפנימיות.

על פי תכנון הנזילות לטווח קצר וכן לטווחי זמן ארוכים יותר, הבנק צפוי להמשיך ולשמור על יחסי נזילות נאותים, וזאת תוך התחשבות בפעילות הידועה ובפעילות הצפויה הכוללת הנחות מתאימות למצבי משבר.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון המימון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים. מקורות המימון העיקריים של הבנק הינם מקורות מימון יציבים ומגוונים לטווח זמן שונים - פיקדונות קמעונאיים ועסקיים, פיקדונות ארוכים מגופים פיננסיים וכן, הנפקות איגרות חוב וכתבי התחייבות. הבנק מייחס חשיבות רבה לפיזור מקורות המימון ופועל באופן יזום לגיוס מקורות לטווחים ארוכים, בין השאר על ידי מגוון הפיקדונות הרחב המוצע לציבור הלקוחות על ידי הבנק, פיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. במחצית הראשונה המשיך הבנק בפעילותו לגיון מקורות המימון והפחתת סיכון הריכוזיות. במהלך הרבעון השני של שנת 2020 סיכון ריכוזיות מקורות המימון נותר נמוך. לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל. לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - "יחס כיסוי נזילות", הדרישה הרגולטורית המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כיסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2020 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחזיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סול" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד) לרבעון השני של שנת 2020 הסתכם ב-1.22%. כאמור, במהלך תקופה זו, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה. ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-10.7 מיליארדי שקלים חדשים. גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 חלה עלייה ביתרת פיקדונות הציבור בבנק. יתרת פיקדונות הציבור עלתה מהיקף של 211.0 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2019, להיקף של 231.8 מיליארדי שקלים חדשים ביום 30 ביוני 2020, גידול של 9.9%. במגזר הלא צמוד, היקף פיקדונות הציבור במגזר זה הגיע לסך של 175.9 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 10.7% לעומת סוף שנת 2019. במגזר צמוד המדד הסתכם היקף פיקדונות הציבור ל-14.3 מיליארדי שקלים חדשים, ירידה של 0.1% לעומת סוף שנת 2019, ובמגזר מטבע חוץ עלה היקף פיקדונות הציבור ל-41.5 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 10.3% לעומת סוף שנת 2019. לפרטים נוספים בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות". סיכון הציות כולל גם את סיכון ההוגנות (Conduct risk), וכן את סיכון חוצה גבולות וסיכון הלבנת הון ומימון טרור המוצגים בנפרד להלן. מנהל סיכון הציות והרגולציה הוא מנהל החטיבה לבקרת סיכונים. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון. סיכון הציות נותר ללא שינוי במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת, בין היתר, מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, שיפור הבקרה, קיום הדרכות, וייעול תהליכי העבודה בתחום, תוך שילוב שיפורים טכנולוגיים. ברבעון הנוכחי, הבנק פעל ליישם את ההוראות הרלוונטיות של הרגולטורים השונים בעקבות מגפת הקורונה. כמו כן, מקיים הבנק בקרות שוטפות במטרה לנטר סיכונים ציות העלולים להתהוות בתקופה זו. לבנק תוכניות אכיפה פנימית בדיני נירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית. לפרטים נוספים בדבר סיכון הציות והרגולציה ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו. סיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. סיכון חוצה הגבולות חל גם בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ. סיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act), וכן (QI - qualified intermediary). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (Common Reporting Standard - CRS). תיאור הסיכון של הבנק לסיכונים חוצי גבולות הינו אפסי. סיכון חוצה הגבולות נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2020 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הבנק מנהל את הסיכון, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים, והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FATCA והן במסגרת ה-CRS. לפרטים נוספים בדבר סיכון חוצה גבולות ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

סיכון הלבנת הון ומימון טרור

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם הלבנת הון ומימון טרור.

תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מהלבנת הון ומימון טרור הינו אפסי. סיכון הלבנת הון נותר ללא שינוי במחצית הראשונה של שנת 2020 והוא מוגדר נמוך-בינוני. זאת לאור המשך פעילות אינטנסיבית של הדרכה והטמעה לצד בקרות ממוקדות סיכון, טיובי מסמכים וסיווגים וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות. מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) לאיתור פעילות בלתי רגילה ולדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון פועלת בצורה שוטפת בסניפים ומאפשרת בקרה הדוקה על הפעילות הבנקאית.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הלבנת הון ומימון טרור ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול גם לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

הבנק עוקב אחר, ובוחן את השפעת התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל על הפעילות העסקית בכלל ועל סיכון המוניטין בפרט, בהיבט של תפישות שליליות כלפי הבנק ספציפית וכחלק מתפישות כלפי כלל המערכת הבנקאית.

להערכת הנהלת הבנק, בשלב זה לא חל שינוי מהותי ברמת סיכון המוניטין. הבנק ממשיך ומנטר את הנושא באופן שוטף.

בנק מזרחי טפחות, בדומה למרבית הבנקים בישראל, נכלל ב"רשימה השחורה" שפורסמה על ידי המועצה לזכויות האדם של האומות המאוחדות, ביום 12 בפברואר 2020, רשימה הכוללת חברות הפועלות בשטחים מעבר לקו הירוק. פרסום זה עלול להשפיע על השיח התקשורתי ועל פעילותם של ארגונים שונים, לרבות גופי אנליזה ובעלי מניות בחוץ לארץ, פעילות אשר תשפיע על המגזר העסקי ככלל, לרבות המערכת הבנקאית.

הבנק פועל לעניין זה בשיתוף עם איגוד הבנקים ובנק ישראל, ובשלב זה אין לבנק יכולת להעריך את ההשפעה על פעילות הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המוניטין ראה דוח הסיכונים לשנת 2019 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי-עסקי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי-עסקי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי-עסקי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

הבנק פועל במסגרת תוכנית אסטרטגית חמש שנתית, אשר אושרה בדירקטוריון הבנק בחודש נובמבר 2016 ועקרוניתה פורסמו לציבור. סטייה מהותית מאסטרטגיית הבנק מחייבת את אישור דירקטוריון הבנק. הסיכון מנוטר על ידי חטיבת מידע ודיווח כספי ומאוגר על ידי החטיבה לבקרת סיכונים.

השלכות הפגיעה בפעילות המשק בעקבות התפשטות נגיף הקורונה על פעילותו העסקית של הבנק, כוללת עלייה בסיכון האשראי ובהפרשה להפסדי אשראי, וכן פגיעה אפשרית בהכנסות ריבית, נטו, של הבנק, עקב ירידת ריבית בנק ישראל וריבית ה-FED בארצות הברית. הבנק נוקט צעדים להתמודדות עם המשבר ועם השלכותיו. לפרטים נוספים בדבר השלכות התפשטות נגיף והצעדים שנוקט הבנק, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

הבנק בוחן באופן שוטף את השלכות המשבר על רמת הסיכון האסטרטגי-עסקי. בשלב זה, ולאור חוסר הוודאות, לא ניתן להעריך את מלוא השלכות המשבר על פעילות הבנק.

בהמשך להנחיית דירקטוריון הבנק את ההנהלה להיערך להכנת תוכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2021-2025, ולהבאתה לאישור הדירקטוריון ברבעון השלישי של שנת 2020, כל זאת לאור השגת יעדי התוכנית האסטרטגית הנוכחית כבר בדוחות הכספיים לשנת 2019, הרי שלאור משבר הקורונה, ואי הוודאות השוררת, קבע הדירקטוריון לדון בתוכנית אסטרטגית חדשה לקראת סוף שנת 2020. מועד זה יכול שיתעדכן בהמשך, בהתאם להתפתחויות במשק.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון האסטרטגי-עסקי, ראה בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2019.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2019.

יישום כללי החשבונאות על ידי הנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפות בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

הפרשה להפסדי אשראי

רגישות ההפרשות להפסדי אשראי לשינויים בתנאי המשק, נובעת ממספר לא מבוטל של קשרים והשפעות הדדיות: השפעה על לקוחות מסוימים שלא יוכלו לעמוד בהתחייבויותיהם, ושכתוצאה מכך נערכת בגינם הפרשה ספציפית; השפעה על לקוחות מסוימים שנקלעו לקושי שמחייב סיווג בהשגחה מיוחדת או נחות, ושכתוצאה מכך גדל שיעור ההפרשה הקבוצתית בגינם; השפעה על הרכיב האיכותי הנוסף בהפרשה הקבוצתית, דרך הפרמטרים של צמיחה ואבטלה המהווים חלק מהמודל; השפעה נוספת על הרכיב האיכותי הנוסף, דרך פרמטרים נוספים המושפעים משיעור האבטלה והצמיחה, כגון היקף רשימות המעקב והדירוג הממוצע של הלקוחות.

הבנק ערך תרחישים להשפעת שינויים עתידיים במצב המשק ובהתפתחות מגפת הקורונה על פעילות הבנק, ובכללה ההפרשה להפסדי אשראי. ככלל, מראים התרחישים שבוצעו למקרה קיצון, המניחים בין היתר צמיחה שלילית של 20% בשנת 2020, שיעור אבטלה שיתייצב לקראת סוף שנת 2020 על 15%, ירידה של 3% במחירי הדיוור, פיחות של 15.6% בשער החליפין של השקל מול הדולר, וירידה של מדרגה אחת בדירוג האשראי של מדינת ישראל (מ- AA- ל- A+), כי ההפרשה להפסדי אשראי לשנת 2020 בתרחיש הקיצון הפסימי עלולה להגיע לכ- 1.8 מיליארדי שקלים חדשים, קצב הפרשה שנתי של כ-0.87% מסך האשראי, בהשוואה ל-0.57% בדוחות הכספיים למחצית הראשונה של 2020. לעומת זאת, בתרחיש מתון, המניח כי המשק יחזור לצמח במחצית השנייה של השנה, כך שבסיכום שנתי יסתכם שיעור הצמיחה השלילי ב-5%, שיעור האבטלה ירד ללא יותר מ-8%, וההפרשות שביצע הבנק במחצית הראשונה של 2020, הכוללות הפרשות בגין הפסדי אשראי עתידיים, אכן יכסו את כל הפסדי האשראי בגין משבר הקורונה, עשוי קצב ההפרשה במחצית השנייה של שנת 2020 לחזור ולהיות דומה למוצע בשנת 2019. בתרחיש כזה, תסתכם ההפרשה להפסדי אשראי בשנת 2020 בכ-0.8 מיליארדי שקלים חדשים, המשקפת קצב הפרשה שנתי של כ-0.39% מסך האשראי.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

לפרטים נוספים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2019. לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין משבר הקורונה ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2020

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן: "הצהרה על הגילוי").

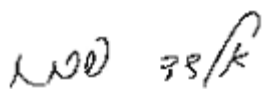
הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהמשך להתאמת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הנוגעות לשינוי מבנה הדוחות הכספיים אשר בוצעו בשנת 2019, בוצעו במחצית הראשונה של שנת 2020 התאמות נוספות לנוגעות לדוחות כספיים רבעוניים. הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 30 ביוני 2020 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2020, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השני של שנת 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אלדד פרשר

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, כ"ז באב התש"ף

17 באוגוסט 2020

הצהרת המנהל הכללי - גילוי ובקרה פנימית

ליום 30 ביוני 2020

הצהרה (Certification)

אני, אלדד פרשר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלדד פרשר

מנהל כללי

17 באוגוסט 2020

כ"ז באב התש"ף

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

הצהרת החשבונאי הראשי – גילוי ובקרה פנימית

ליום 30 ביוני 2020

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרום מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

17 באוגוסט 2020
כ"ז באב התש"ף

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

ליום 30 ביוני 2020

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מזרחי טפחות בערבון מוגבל

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות מאוחדות (להלן – "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2020 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-6.01% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 ביוני 2020, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-8.97% וכ-8.68%, בהתאמה, מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 3.ב10. ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו, לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.

החלטת אלמגור זיהר ושות'
בריטמן אלמגור זיהר ושות'

רואי חשבון

A Firm in the Deloitte Global Network

תל-אביב, 17 באוגוסט 2020

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2020

תוכן העניינים

86	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
88	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
89	תמצית מאזן מאוחד
90	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
91	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
92	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
94	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
97	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
98	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
99	ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
102	ביאור 5 - ניירות ערך
106	ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
109	ביאור 7 - פיקדונות הציבור
110	ביאור 8 - זכויות עובדים
111	ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף
114	ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
121	ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
127	ביאור 12 - מגזרי פעילות
144	ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
164	ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
167	ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
180	ביאור 16 - עניינים אחרים
181	ביאור 17 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

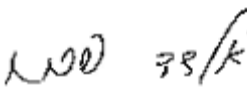
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

	לשלושה חודשים שהסתיימו			לשנה שהסתיימה	
	לשישה חודשים שהסתיימו			ביום 31 בדצמבר	
	2020	2019	2020	2019	2019
	ביום 30 ביוני			ביום 31 בדצמבר	
	(בלתי מבוקר)			(מבוקר)	
הכנסות ריבית	1,740	2,647	3,426	4,333	7,711
הוצאות ריבית	417	1,104	756	1,559	2,371
הכנסות ריבית, נטו	1,323	1,543	2,670	2,774	5,340
הוצאות בגין הפסדי אשראי	270	99	615	175	364
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	1,053	1,444	2,055	2,599	4,976
הכנסות שאינן מריבית					
הכנסות מימון שאינן מריבית	76	89	140	146	357
עמלות	376	373	800	756	1,535
הכנסות אחרות	23	22	128	48	74
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	475	484	1,068	950	1,966
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	596	648	1,240	1,284	2,562
אחזקה ופחת בניינים וציוד	208	194	413	385	770
הוצאות אחרות	146	169	314	328	656
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	950	1,011	1,967	1,997	3,988
רווח לפני מיסים	578	917	1,156	1,552	2,954
הפרשה למיסים על הרווח	196	318	396	531	1,029
רווח לאחר מיסים	382	599	760	1,021	1,925
חלק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס	-	-	-	-	-
רווח נקי:					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	382	599	760	1,021	1,925
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(22)	(23)	(43)	(41)	(83)
המיוחס לבעלי מניות הבנק	360	576	717	980	1,842

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

אלדד פרש

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
רמת גן, 17 באוגוסט 2020
כ"ז באב התש"ף

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2019	2020
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)	
רווח למניה⁽⁴⁾ (בשקלים חדשים)				
רווח בסיסי				
7.86	4.19	3.05	2.46	1.53
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק				
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו				
234,268	233,970	235,036	234,378	235,067
בחישוב הרווח הבסיסי (באלפי מניות)				
רווח מדולל				
7.83	4.17	3.04	2.45	1.53
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק				
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו				
235,124	234,960	235,645	235,369	235,203
בחישוב הרווח המדולל (באלפי מניות)				

(4) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו לשישה חודשים שהסתיימו לשנה שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני			
2019	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור	
רווח נקי:					
1,925	1,021	760	599	382	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83)	(41)	(43)	(23)	(22)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,842	980	717	576	360	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים					
144	128	(27)	37	64	התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
-	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
6	1	17	2	(15)	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
(152)	(40)	52	-	(182)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(2)	89	42	39	(133)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
1	(30)	(14)	(13)	45	השפעת המס המתייחס
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽³⁾					
(1)	59	28	26	(88)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(15)	(3)	2	-	(8)	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	62	26	26	(80)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
רווח כולל:					
1,924	1,080	788	625	294	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(38)	(45)	(23)	(14)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,856	1,042	743	602	280	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		ביאור	
	2019	2019		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
נכסים				
51,672	48,700	61,532		מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,113	8,816	8,440	5	ניירות ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
120	59	51		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
206,401	202,342	216,538	6,13	אשראי לציבור
(1,693)	(1,614)	(2,088)	6,13	הפרשה להפסדי אשראי
204,708	200,728	214,450	6,13	אשראי לציבור, נטו
656	620	629		אשראי לממשלות
32	32	30		השקעות בחברות כלולות
1,457	1,375	1,433		בניינים וציוד
87	87	87		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,578	2,117	2,200	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,821	1,689	2,708		נכסים אחרים
273,244	264,223	291,560		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
210,984	205,188	231,784	7	פיקדונות הציבור
714	554	946		פיקדונות מבנקים
29	36	34		פיקדונות הממשלה
33,460	31,596	29,689		איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,686	2,276	2,898	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,566	8,091	8,739		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
256,439	247,741	274,090		סך כל ההתחייבויות
16,033	15,740	16,653		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
772	742	817		זכויות שאינן מקנות שליטה
16,805	16,482	17,470		סך כל ההון
273,244	264,223	291,560		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 4,404 מיליוני שקלים חדשים בשווי הון במאוחד (ביום 30 ביוני 2019 - 6,058 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2019 - 6,032 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו או הועמדו כבטחון למלוים, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 169 מיליוני שקלים חדשים (ביום 30 ביוני 2019 - 104 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2019 - 119 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון עצמי	סך הכל הון מניות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽³⁾ עודפים ⁽⁴⁾	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קרן מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)							
17,174	803	16,371	14,295	(226)	2,302	67	2,235
382	22	360	360	-	-	-	-
2	-	2	-	-	2	2	-
-	-	-	-	-	-	(3)	3
(88)	(8)	(80)	-	(80)	-	-	-
17,470	817	16,653	14,655	(306)	2,304	66	2,238
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)							
15,845	724	15,121	13,186	(310)	2,245	39	2,206
599	23	576	576	-	-	-	-
17	-	17	-	-	17	17	-
-	-	-	-	-	-	(12)	12
(5)	(5)	-	-	-	-	-	-
26	-	26	-	26	-	-	-
16,482	742	15,740	13,762	(284)	2,262	44	2,218

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) ברבעון השני של שנת 2020 הונפקו 152,505 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים והונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.

(3) ברבעון השני של שנת 2019 הונפקו 549,888 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים והונפקו למנהל הכללי 85,880 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.

(4) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.

(5) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2019.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

קן הון מהטבה בשל	עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון מניות וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר ⁽²⁾ עודפים ⁽³⁾	זכויות שאינן מקנות שליטה		סך הכל הון	הון מניות ופרמיה ⁽⁴⁾
				סך הכל הון עצמי	סך הכל מקנות שליטה		
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)							
70	2,302	(332)	14,063	16,033	772	16,805	2,232
-	-	-	51	51	-	51	-
70	2,302	(332)	14,114	16,084	772	16,856	2,232
-	-	-	717	717	43	760	-
-	-	-	(176)	(176)	-	(176)	-
2	2	-	-	2	-	2	-
(6)	-	-	-	-	-	-	6
-	-	26	-	26	2	28	-
66	2,304	(306)	14,655	16,653	817	17,470	2,238
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)							
48	2,245	(346)	12,782	14,681	709	15,390	2,197
-	-	-	980	980	41	1,021	-
17	17	-	-	17	-	17	-
(21)	-	-	-	-	-	-	21
-	-	-	-	-	(5)	(5)	-
-	-	62	-	62	(3)	59	-
44	2,262	(284)	13,762	15,740	742	16,482	2,218
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)							
48	2,245	(346)	12,782	14,681	709	15,390	2,197
-	-	-	1,842	1,842	83	1,925	-
-	-	-	(561)	(561)	-	(561)	-
57	57	-	-	57	-	57	-
(35)	-	-	-	-	-	-	35
-	-	-	-	-	(5)	(5)	-
-	-	14	-	14	(15)	(1)	-
70	2,302	(332)	14,063	16,033	772	16,805	2,232

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב⁽⁴⁾
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2020 לאחר היישום לראשונה
רווח נקי לתקופה
דיבידנד ששולם⁽⁵⁾
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות⁽⁶⁾
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
רווח נקי לתקופה
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות⁽⁶⁾
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
רווח נקי לתקופה
דיבידנד ששולם
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות⁽⁶⁾
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.
- (3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2019.
- (4) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות (ASU - 2016-02) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם ביאור 1.1.1.
- (5) ביום 11 במרץ 2020, שולם דיבידנד בסכום של 176 מיליוני שקלים חדשים, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.
- (6) במחצית הראשונה של שנת 2020 הונפקו 251,008 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
במחצית הראשונה של שנת 2019 הונפקו 995,225 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 85,880 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
בשנת 2019 הונפקו 1,472,307 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 85,880 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו		לשישה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 31 בדצמבר	
2020	2019	2020	2019	2020	2019
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
382	599	760	1,021	1,925	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
רווח נקי					
התאמות					
69	61	136	123	245	
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)					
270	99	615	175	364	
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(40)	(1)	(78)	(10)	(35)	
רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה					
(13)	(1)	(33)	(4)	(11)	
הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר					
5	(16)	19	(16)	(47)	
הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר					
(4)	(10)	(17)	(26)	(26)	
רווח ממימוש בניינים וציוד					
-	-	-	-	6	
ירידת ערך של מניות שאינן למסחר					
2	17	2	17	57	
הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות					
77	27	22	10	79	
מיסים נדחים, נטו					
17	21	23	23	57	
שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים					
214	47	106	143	232	
התאמות בגין הפרשי שער					
(85)	253	(143)	471	566	
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון					
שינוי נטו בנכסים שוטפים					
2,154	226	395	1,124	668	
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
469	99	468	(121)	(469)	
ניירות ערך למסחר					
(124)	(86)	(903)	92	(67)	
נכסים אחרים, נטו					
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות					
(1,283)	(251)	212	(1,385)	(975)	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
(415)	(418)	234	(38)	274	
התחייבויות אחרות					
1,695	666	1,818	1,599	2,843	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

תמצית דוח על תזרימי המזומנים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2020	2019	2020	2019	2019	2019
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
272	(385)	1,156	150	(1,643)	
(4,530)	(4,468)	(10,096)	(6,714)	(10,480)	
202	20	27	10	12	
(15)	(17)	69	(33)	(94)	
(403)	(300)	(920)	(300)	(1,662)	
41	799	870	1,422	1,452	
(1,101)	(2,393)	(1,901)	(2,840)	(5,517)	
1,061	2,054	2,934	2,716	3,517	
301	37	301	1,172	3,265	
40	42	40	577	577	
-	(88)	(301)	(379)	(782)	
-	-	-	-	(38)	
(65)	(63)	(124)	(98)	(300)	
6	29	28	50	57	
-	-	2	-	-	
(4,191)	(4,733)	(7,915)	(4,267)	(11,636)	
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
8,595	411	20,800	5,696	11,492	
22	(65)	232	(71)	89	
(35)	(7)	5	(6)	(13)	
1,610	3,700	1,610	3,700	6,634	
(2,063)	(1)	(5,252)	(2,815)	(3,744)	
-	-	(176)	-	(561)	
-	(5)	-	(5)	(5)	
8,129	4,033	17,219	6,499	13,892	
5,633	(34)	11,122	3,831	5,099	
55,045	48,350	49,448	44,581	44,581	
(214)	(47)	(106)	(143)	(232)	
60,464	48,269	60,464	48,269	49,448	
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו					
1,788	2,155	4,002	4,400	6,872	
428	791	949	1,289	2,369	
-	1	2	17	17	
13	28	62	178	178	
277	337	556	571	1,135	
נספח א' - פעולות שלא במזומן					
4	2	4	3	-	
-	(5)	(1)	(10)	5	

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020 אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 17 באוגוסט 2020, כ"ז באב התש"ף. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים. יש לעיין בתמצית דוחות כספיים אלה ביחד עם הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2019.

כאמור בדוחות השנתיים, בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית, בנושאים הנוגעים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים מאוחדים רבעוניים אלה, עקבית למדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט להלן.

ב. שימוש באומדנים

מפורט בביאור 1 סעיף 6.ד.ד. לדוחות הכספיים לשנת 2019, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לשנת 2019 התבססה, בין היתר על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 9 שנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים. בהתאם להנחיות הפיקוח, טווח השנים ממשיך לגדול עד שתתקבל הנחיה חדשה. בהתאם לכך, גדל טווח השנים בשנת 2020 ל-10 שנים. לפרטים נוספים בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה, ראה סעיף 3.ג. להלן.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2020 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות;
2. עדכון תקינה 2017-04 בקודיפיקציה בדבר ירידת ערך מוניטין;
3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה.

להלן תיאור מהות השינויים שנגקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות. החוזר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים בעקבות יישום החוזר הינם, בין היתר: חכירת נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, תוכר במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור ("נכס זכות שימוש"), ומנגד תירשם התחייבויות לשלם בגין החכירה בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים; עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוזר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה; לעניין הלימות הון, נכסי סיכון בגין חכירות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחס ההון המזערי.

ההוראות החדשות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה, וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחר הבנק ביישום הקלות המעבר הבאות:

- לשמר את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה, וכן לשמר את הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.
- להשתמש באפשרות "ראייה לאחור" (hindsight) לצורך קביעת תקופת החכירה אם חוזה כולל אופציות הארכה או ביטול ולהערכת ירידת ערך של נכסי זכות השימוש.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאות - המשך

יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ-591 מיליוני שקלים חדשים ביתרת הנכסים האחרים ולגידול זהה ביתרת ההתחייבויות האחרות בגין החכירות ליום 1 בינואר 2020, וכן לגידול של 51 מיליוני שקלים חדשים ביתרת העודפים ליום 1 בינואר 2020, כתוצאה מההשפעה המצטברת הנובעת מהכרה ברווחים נדחים מעסקאות מכירה וחכירה בחזרה. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על דוח רווח והפסד של הבנק.

ליישום ההוראות החדשות לא היתה השפעה מהותית על יחסי הלימות ההון ועל יחס המינוף של הבנק.

2. עדכון תקינה 04-2017 בקודיפיקציה בדבר ירידת ערך מוניטין

בחודש ינואר 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר פישוט הטיפול החשבונאי בדבר ירידת ערך מוניטין, אשר מהווה תיקון להוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים- מוניטין ואחרים" (להלן "התיקון").

בהתאם לתיקון, בין היתר, בוטלה הדרישה לפיה יש ליישם את המבחן הדו- שלבי לבחינת ירידת ערך מוניטין. כלומר, לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין (Implied fair value), אלא ליישם עבור כל יחידה מדווחת מבחן חד-שלבי, לפיו ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת (Reporting unit) לבין הערך בספרים שלה, תוך התחשבות בהשפעת מסים על ההכנסה. עם זאת, ההפסד מירידת ערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת. ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך של יישום של מכאן ולהבא. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה- דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". לאור התפרצות נגיף הקורונה, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארצות הברית. נכללו מספר הנחיות לעניין הטיפול וביניהן:

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב הפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

א. בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב הפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

ב. לגבי הטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, נקבע כי אין לסווג חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן.

ג. לעניין קביעת מצב הפיגור, חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור של עד 30 יום וניתנה להם דחייה כאמור, לא ייחשבו כהלואאות בפיגור בתקופת הדחייה. בנוסף, כאשר בוצעה דחיית תשלומים כאמור לחובות שהיו בפיגור לפני הדחייה, יש להקפיד את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום (למעט אם החוב סווג כפגום או אם הוא נמחק חשבונאית).

ד. במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר כאמור, הלוואות אלה, ככלל, לא ידווחו כהלואאות פגומות שאינן צוברות ריבית. ככל שנצבר מידע חדש המצביע על כך שחלה ירידה בסיכויי הפירעון של הלוואה ספציפית או שהלוואה ספציפית לא תשולם, על הבנק לפעול בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא.

ה. לגבי הלוואות לדיור שיש לחשב לגביהן הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור, דחייה של תשלומי קרן או ריבית לפרק זמן קצר בהלוואה כאמור אשר לא הייתה חוב בעייתי לפני מועד הדחייה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של החוב כחוב בארגון מחדש.

ו. הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר, לא תחול בגיבן דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים מיום 16 ביוני 2020, ממשיך הבנק לפעול בהתאם לדגשים לעיל. כמו כן, נדרש הבנק להרחיב את הגילוי בדוח הדירקטוריון, בין היתר, בנוגע לקשר בין השינוי בהפרשה להפסדי אשראי לבין מדדים אחרים לאיכות האשראי ולהנחות הפנימיות של הבנק, וכן ביחס לחובות שתנאיהם שונו במסגרת "התמודדות עם נגיף הקורונה".

הבנק מיישם את ההקלות שניתנו בחוזר והשפעתן נכללת בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאות - המשך

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

נושא התקן/ העדכון	מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי ASU 2018-13	מרץ 2018	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. זאת, במקום אמידת ההפסד שנגרם וטרם זוהה; חישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי יכלול שימוש קשטמטעי במידע צופה פני עתידי שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), איגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. כמו כן, בחודש אפריל 2019 פירסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") התייחסות לטיפול החשבונאי בגביות (recoveries) ואופציות הארכה במדידת הפסדי אשראי צפויים ASU 2019-04	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.
עדכון תקינה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תוכניות הטבה מוגדרות ASU 2018-14	אוגוסט 2018	1 בינואר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB")	בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כחוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח וכן עסקאות משמעותיות בין הישות או צדדים קשורים לבין התוכנית; יש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת בהמהלך התקופה; הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות להן שתי תוכניות או יותר.	אין השפעה על הדוחות הכספיים מלבד שינוי הצגתי במסגרת ביאור זכויות עובדים.
עדכון תקינה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן ASU 2018-13	אוגוסט 2018	1 בינואר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB")	בוטלו הדרישות הבאות: הצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן, מתן מידע בדבר מדיניות הבנק לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו, מתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן; נקבע כי יש להציג שינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.	אין השפעה על הדוחות הכספיים מלבד שינוי הצגתי במסגרת ביאור יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.
פישוט הטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה ASU 2019-12	דצמבר 2019	1 בינואר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB")	עיקרי הנושאים שעודכנו: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנדקפים ישירות להון עצמי; הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין השקעה בחברה זרה כלולה; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים; הערכת הגידול בבסיס המס של מוניטין בקביעה האם יטופל כחלק מצירוף עסקים או כעסקה נפרדת.	לא צפויה השפעה מהותית.
הפסקת השימוש בליבור	יולי 2017	בהדרגה עד 31 בדצמבר 2021	FCA (הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה) SEC-I (U.S. Securities and Exchange Commission)	הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית חלופיים.	צפויות להיות השלכות רחביות על הבנק כגון השלכות כלכליות ותפעוליות, וכן השלכות חשבונאיות שייחייבו בחינה מחדש של תנאי הגידור החשבונאי ושל האפקטיביות שלו, בחינה של אופן הטיפול בהסכמי חוב שיעודכנו, ובחינה של ההשפעה על שיעורי היוון ושל קביעת מדרג השווי הוגן. הבנק החל בהיערכות לשינוי יחד עם זאת, בשלב זה, לאור העדר הנחיות לגבי אופן יישום המעבר, לא ניתן להעריך את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק.
עדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי ASU 2020-04	מרץ 2020	ניתן להחיל החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של 2020 ואילך בכפוף להוראות תחולה ספציפיות המצוינות בתקן	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB")	בהתאם לרפורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) יבוטלו ויוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות. העדכון קובע, בין היתר, את אופן הטיפול ב: - שינויים בחוזים (contracts modifications) - חשבונאות גידור - איגרות חוב מוחזקות לפדיון	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו לשישה חודשים שהסתיימו לשנה שהסתיימה				
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 30 בדצמבר
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות ריבית⁽¹⁾				
7,293	4,116	3,299	2,541	1,698
33	17	22	8	15
203	110	58	52	14
16	10	4	4	3
-	-	-	-	-
166	80	43	42	10
7,711	4,333	3,426	2,647	1,740
ב. הוצאות ריבית				
1,787	1,056	641	675	329
1	-	-	-	-
8	6	4	4	2
573	494	110	423	85
2	3	1	2	1
2,371	1,559	756	1,104	417
5,340	2,774	2,670	1,543	1,323
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית⁽³⁾				
22	(33)	17	(28)	(4)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב				
35	27	7	18	1
130	50	33	22	8
1	3	3	2	1
166	80	43	42	10

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו		לשישה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 31 בדצמבר	
2020		2020		2019	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾					
(234)	(291)	548	(723)	(1,151)	(1,151)
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים					
(234)	(291)	548	(723)	(1,151)	(1,151)
2. מהשקעה באיגרות חוב					
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
40	1	78	10	35	35
סך הכל מהשקעה באיגרות חוב					
40	1	78	10	35	35
3. הפרשי שער, נטו					
278	322	(520)	719	1,267	1,267
4. רווחים מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר					
-	-	-	-	2	-
הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר					
-	-	-	-	(6)	-
דיבידנד ממניות שאינן למסחר					
-	1	2	17	17	-
רווחים והפסדים שטרם מומשו ⁽⁴⁾					
(5)	16	(19)	16	45	(5)
סך הכל מהשקעה במניות					
(5)	17	(17)	33	58	(5)
5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו					
-	-	-	-	-	-
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
79	49	89	39	209	209
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽³⁾					
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים					
(16)	39	18	103	137	(16)
רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו					
5	1	29	3	13	5
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו					
8	-	4	1	(2)	8
סך הכל מפעילויות מסחר⁽⁵⁾					
(3)	40	51	107	148	(3)
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון					
חשיפת ריבית					
(147)	23	(30)	42	59	(147)
חשיפת מטבע חוץ					
144	20	81	65	92	144
חשיפה למניות					
-	(3)	-	-	(3)	-
חשיפה לסחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
סך הכל					
(3)	40	51	107	148	(3)

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(5) להכנסות ריבית מהשקעות באיגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר רווח המיוחס (הפסד) כולל אחר המיוחס		רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות		תאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
רווח	כולל אחר רווח המיוחס (הפסד) כולל אחר המיוחס	רווח	כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות	תאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	תאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	תאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק	מניות הבנק
שליטה	שליטה	שליטה	שליטה	שליטה	שליטה	שליטה	שליטה
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020							
(בלתי מבוקר)							
(226)	(23)	(249)	(254)	29	(1)	(23)	יתרה ליום 31 במרץ 2020
(80)	(8)	(88)	(119)	(10)	-	41	שינוי נטו במהלך התקופה
(306)	(31)	(337)	(373)	19	(1)	18	יתרה ליום 30 ביוני 2020
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019							
(בלתי מבוקר)							
(310)	(21)	(331)	(335)	3	(1)	2	יתרה ליום 31 במרץ 2019
26	-	26	-	2	-	24	שינוי נטו במהלך התקופה
(284)	(21)	(305)	(335)	5	(1)	26	יתרה ליום 30 ביוני 2019
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020							
(בלתי מבוקר)							
(332)	(33)	(365)	(408)	8	(1)	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
26	2	28	35	11	-	(18)	שינוי נטו במהלך התקופה
(306)	(31)	(337)	(373)	19	(1)	18	יתרה ליום 30 ביוני 2020
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019							
(בלתי מבוקר)							
(346)	(18)	(364)	(309)	4	(1)	(58)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
62	(3)	59	(26)	1	-	84	שינוי נטו במהלך התקופה
(284)	(21)	(305)	(335)	5	(1)	26	יתרה ליום 30 ביוני 2019
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019							
(מבוקר)							
(346)	(18)	(364)	(309)	4	(1)	(58)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
14	(15)	(1)	(99)	4	-	94	שינוי נטו במהלך התקופה
(332)	(33)	(365)	(408)	8	(1)	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כוללות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2019			2020		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(בלתי מבוקר)					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
25	(13)	38	67	(37)	104
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾					
(1)	-	(1)	(26)	14	(40)
24	(13)	37	41	(23)	64
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום					
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾					
-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרים מזומנים					
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
2	-	2	(10)	5	(15)
-	-	-	-	-	-
2	-	2	(10)	5	(15)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה ⁽⁴⁾					
(5)	3	(8)	(125)	66	(191)
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
5	(3)	8	6	(3)	9
-	-	-	(119)	63	(182)
26	(13)	39	(88)	45	(133)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(8)	4	(12)
26	(13)	39	(80)	41	(121)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק					

- (1) הסכום לפני מס מדוח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
 (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (3) הסכום לפני מס מדוח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית, לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
 (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2019			2019			2020		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן								
117	(62)	179	91	(47)	138	33	(18)	51
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
(23)	12	(35)	(7)	3	(10)	(51)	27	(78)
94	(50)	144	84	(44)	128	(18)	9	(27)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
גידור תזרים מזומנים								
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
4	(2)	6	1	-	1	11	(6)	17
-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	(2)	6	1	-	1	11	(6)	17
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה ⁽⁴⁾								
(123)	65	(188)	(38)	20	(58)	22	(11)	33
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד								
24	(12)	36	12	(6)	18	13	(6)	19
(99)	53	(152)	(26)	14	(40)	35	(17)	52
שינוי נטו במהלך התקופה								
(1)	1	(2)	59	(30)	89	28	(14)	42
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
(15)	9	(24)	(3)	1	(4)	2	(1)	3
14	(8)	22	62	(31)	93	26	(13)	39
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
 (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
 (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 5 - ניירות ערך

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו		הפסדים שטרם הוכרו	
		לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן	לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן ⁽⁴⁾
3,564	3,564	69	-	3,633	
388	388	4	-	392	
33	33	-	-	33	
3,985	3,985	73	-	4,058	
סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון					
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון					
3,564	3,564	69	-	3,633	של ממשלת ישראל
388	388	4	-	392	של מוסדות פיננסים בישראל
33	33	-	-	33	של אחרים בישראל
3,985	3,985	73	-	4,058	
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון					
(2) איגרות חוב זמינות למכירה					
2,710	2,685	36	(11)	2,710	של ממשלת ישראל ⁽²⁾
1,169	1,165	4	-	1,169	של ממשלות זרות ⁽³⁾⁽²⁾
110	111	-	(1)	110	של מוסדות פיננסיים זרים
3,989	3,961	40 ⁽⁴⁾	(12) ⁽⁴⁾	3,989	
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה					
(3) השקעה במניות שאינן למסחר					
133	106	27 ⁽⁵⁾	-	133	
51	51	-	-	51	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾
133	106	27 ⁽⁵⁾	-	133	
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר					
(4) איגרות חוב למסחר					
333	329	4	-	333	של ממשלת ישראל
333	329	4 ⁽⁵⁾	-	333	
סך כל איגרות חוב למסחר					
8,440	8,381	144	(12)	8,513	
סך כל ניירות הערך					

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 525 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 40 מיליוני שקלים חדשים.

(3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.

(6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

הערות:

- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3, א, 2, ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א, 4. לדוחות הכספיים.

- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
2,701	2,701	42	-	2,743
2,701	2,701	42	-	2,743
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
3,241	3,197	49	(5)	3,241
2,028	2,037	-	(9)	2,028
307	303	4	-	307
5,576	5,537	53 ⁽⁵⁾	(14) ⁽⁵⁾	5,576
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
126	110	16 ⁽⁶⁾	-	126
57	57	-	-	57
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁷⁾				
8,403	8,348	111	(14)	8,445
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(4) איגרות חוב למסחר				
413	412	1	-	413
413	412	1 ⁽⁶⁾	-	413
סך כל איגרות חוב למסחר				
8,816	8,760	112	(14)	8,858
סך כל ניירות הערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלוים בסך 545 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלוים בסך 214 מיליוני שקלים חדשים.

(3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(4) כולל חשיפה לבנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB).

(5) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(6) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.

(7) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

הערות:

- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד2, 3 ו-33. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.

- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
4,032	4,032	61	-	4,093
4,032	4,032	61	-	4,093
של ממשלת ישראל				
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
3,362	3,308	55	(1)	3,362
1,440	1,442	1	(3)	1,440
362	359	3	-	362
5,164	5,109	(5)59	(5)4	5,164
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
149	104	(6)45	-	149
49	49	-	-	49
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁷⁾				
9,345	9,245	165	(4)	9,406
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(4) איגרות חוב למסחר				
427	427	-	-	427
341	343	-	(2)	341
768	770	-	(6)2	768
סך כל איגרות חוב למסחר				
10,113	10,015	165	(6)	10,174
סך כל ניירות הערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 502 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 35 מיליוני שקלים חדשים.

(3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(4) כולל חשיפה לבנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB).

(5) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(6) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.

(7) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(8) ניירות ערך שסווגו כניירות ערך למסחר משום שהבנק בחר להציג אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן בסעיף 20 להוראות הדיווח לציבור, למרות שהם לא נרכשו למטרת מסחר.

הערות:

- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים T2, 3 ו-2.3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3.4.

- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומש:

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן ⁽¹⁾	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן ⁽¹⁾
	40%-20%	20%-0%			40%-20%	20%-0%	
ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)							
-	-	-	-	-	-	(3)-	(4)71
-	-	-	-	-	-	-	71
אגרות חוב מוחזקות לפדיון							
של ממשלת ישראל							
סך כל איגרות חוב מוחזקות לפדיון							
אגרות חוב זמינות למכירה							
1	-	1	10	10	-	10	565
של ממשלת ישראל							
-	-	-	-	-	-	-	-
של ממשלות זרות ⁽²⁾							
-	-	-	-	1	-	1	110
של מוסדות פיננסיים זרים							
1	-	1	10	11	-	11	675
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה							
ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)							
1	-	1	10	4	-	4	560
של ממשלת ישראל							
8	-	8	1,004	1	-	1	193
של ממשלות זרות ⁽²⁾							
9	-	9	1,014	5	-	5	753
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה							
ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)							
1	-	1	10	-	-	(3)-	124
של ממשלת ישראל							
3	-	3	979	-	-	(3)-	14
של ממשלות זרות ⁽²⁾							
4	-	4	989	-	-	-	138
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה							

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) איגרות חוב של ממשלות ארצות הברית.

(3) יתרה נמוכה ממליון שקלים חדשים.

(4) עלות מופחתת.

(6) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

לימים 30 ביוני 2020, 30 ביוני 2019 ו-31 בדצמבר 2019 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
בנקים		אשראי לציבור				
סך הכל	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדירור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾
58,245	10,453	47,792	637	68	47,087	שנבדקו על בסיס פרטני
168,746	-	168,746	18,841	140,547	9,358	שנבדקו על בסיס קבוצתי
142,364	-	142,364	-	140,547	1,817	מזה: לפי עומק הפיגור
226,991	10,453	216,538	19,478	140,615 ⁽²⁾	56,445	סך הכל חובות
						מזה:
405	-	405	67	-	338	חובות פגומים בארגון מחדש
985	-	985	23	68	894	חובות פגומים אחרים
1,390	-	1,390	90	68	1,232	סך הכל חובות פגומים
						חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,501	-	1,501	27	1,432	42	חובות בעייתיים אחרים
997	-	997	113	-	884	
3,888	-	3,888	230	1,500	2,158	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾
915	2	913	31	2	880	שנבדקו על בסיס פרטני
1,175	-	1,175	267	781	127	שנבדקו על בסיס קבוצתי
788	-	788	-	781	7	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
2,090	2	2,088	298	783	1,007	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
304	-	304	23	2	279	מזה: בגין חובות פגומים
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
						יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾
50,651	7,539	43,112	776	46	42,290	שנבדקו על בסיס פרטני
159,230	-	159,230	19,268	131,029	8,933	שנבדקו על בסיס קבוצתי
132,691	-	132,691	-	131,029	1,662	מזה: לפי עומק הפיגור
209,881	7,539	202,342	20,044	131,075 ⁽²⁾	51,223	סך הכל חובות
						מזה:
366	-	366	63	-	303	חובות פגומים בארגון מחדש
754	-	754	22	46	686	חובות פגומים אחרים
1,120	-	1,120	85	46	989	סך הכל חובות פגומים
						חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,463	-	1,463	20	1,407	36	חובות בעייתיים אחרים
774	-	774	120	-	654	
3,357	-	3,357	225	1,453	1,679	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾
620	1	619	30	2	587	שנבדקו על בסיס פרטני
995	-	995	225	658	112	שנבדקו על בסיס קבוצתי
664	-	664	-	658	6	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,615	1	1,614	255	660	699	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
184	-	184	21	2	161	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מנכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 8,315 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 7,365 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת ההפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 18 מיליוני שקלים חדשים) ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 569 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 459 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות		אשראי לציבור		
	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
50,018	7,916	42,102	729	56	41,317
164,299	-	164,299	19,864	135,520	8,915
137,158	-	137,158	-	135,520	1,638
214,317	7,916	206,401	20,593	135,576 ⁽²⁾	50,232
סך הכל חובות					
מזה:					
331	-	331	65	-	266
943	-	943	21	56	866
1,274	-	1,274	86	56	1,132
סך הכל חובות פגומים					
1,537	-	1,537	24	1,476	37
865	-	865	121	-	744
3,676	-	3,676	231	1,532	1,913
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
674	1	673	31	2	640
1,020	-	1,020	233	672	115
678	-	678	-	672	6
1,694	1	1,693	264	674	755
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
254	-	254	22	2	230
מזה: בגין חובות פגומים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 7,696 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 18 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 475 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.ד.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
1,041	731	293	2,065	3	2,068
173	53	45	271	(1)	270
(92)	(2)	(41)	(135)	-	(135)
38	1	17	56	-	56
(54)	(1)	(24)	(79)	-	(79)
1,160	783	314	2,257	2	2,259
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
153	-	16	169	-	169
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
766	651	265	1,682	2	1,684
65	11	24	100	(1)	99
(59)	(2)	(39)	(100)	-	(100)
21	-	15	36	-	36
(38)	(2)	(24)	(64)	-	(64)
793	660	265	1,718	1	1,719
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
94	-	10	104	-	104
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
865	674	273	1,812	1	1,813
412	118	84	614	1	615
(175)	(10)	(76)	(261)	-	(261)
58	1	33	92	-	92
(117)	(9)	(43)	(169)	-	(169)
1,160	783	314	2,257	2	2,259
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
153	-	16	169	-	169
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
766	644	263	1,673	4	1,677
108	19	51	178	(3)	175
(125)	(4)	(81)	(210)	-	(210)
44	1	32	77	-	77
(81)	(3)	(49)	(133)	-	(133)
793	660	265	1,718	1	1,719
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
94	-	10	104	-	104

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הליקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" יתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 ביוני		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
בישראל				
לפי דרישה				
52,930	51,052	63,670	אינם נושאים ריבית	
28,977	24,606	30,508	נושאים ריבית	
81,907	75,658	94,178	סך הכל לפי דרישה	
125,153	124,770	132,759	לזמן קצוב	
207,060	200,428	226,937	סך הכל פיקדונות בישראל⁽¹⁾	
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
529	408	651	אינם נושאים ריבית	
3	4	3	נושאים ריבית	
532	412	654	סך הכל לפי דרישה	
3,392	4,348	4,193	לזמן קצוב	
3,924	4,760	4,847	סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל	
210,984	205,188	231,784	סך כל פיקדונות הציבור	
(1) מזה:				
100,915	99,096	112,331	פיקדונות של אנשים פרטיים	
45,330	41,731	42,179	פיקדונות של גופים מוסדיים	
60,815	59,601	72,427	פיקדונות של תאגידים ואחרים	

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 ביוני		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
72,152	72,114	78,419	עד 1	תקרת הפיקדון
50,875	48,962	57,925	מעל 1 עד 10	
29,582	28,735	33,201	מעל 10 עד 100	
22,193	20,297	26,333	מעל 100 עד 500	
36,182	35,080	35,906	מעל 500	
210,984	205,188	231,784	סך הכל	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 8 - זכויות עובדים

תיאור ההטבות

1. תנאי העסקתם של הרוב המכריע של העובדים והמנהלים בקבוצה נקבעים על פי הוראות הסכמים קיבוציים. ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים אלה, למעט עובדי בנק יהב, מכוסות באופן שוטף על ידי הפקדות לקרנות פנסיה, קופות גמל ופיצויים, המשחררות את הבנק מהחבות לתשלום פיצויי פטורים על פי החוק, לאותם עובדים. לפרטים נוספים בדבר ההטבות השונות לעובדים ומנהלים בבנק ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.
2. מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק ביום 18 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה"). לפרטים נוספים ראה ביאור 22 א.3. לדוחות הכספיים לשנת 2019.
3. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה בחודש פברואר 2020, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לשנים 2020-2022 לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה בבנק, כאמור לעיל. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 א.5. לדוחות הכספיים לשנת 2019.
4. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפקדה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים):

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	
	2020	2019	2020	2019
עלות שירותים⁽¹⁾	16	12	33	24
עלות ריבית⁽²⁾	9	11	18	23
תשואה חזויה על נכסי תכנית ⁽³⁾	(1)	(1)	(2)	(2)
הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו ⁽⁴⁾	9	8	19	18
סך הכל במסגרת הוצאות אחרות	17	18	35	39
סך עלות ההטבה, נטו	33	30	68	63
סך הוצאה בגין פנסיה להפקדה מוגדרת	38	37	76	73
סך כל ההוצאות שהוכרו ברווח והפסד	71	67	144	136

	הפקדות בפועל		תחזית לשנת ⁽⁵⁾	
	לשנת 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשנת 2020
	3.2	1.9	1.8	3.4
				6.4

- (1) עלות השירות הינה הצבירה השוטפת בתקופה של ההטבה העתידית לעובד.
- (2) עלות הריבית הינה הסכום המוכר בתקופה, שנקבע לפי הגידול במחויבות בגין הטבה חזויה עקב חלוף הזמן.
- (3) תשואה חזויה הינה התשואה החזויה על נכסי התוכנית הנקבעת בהתבסס על שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית ועל בסיס השווי המבוסס שוק של נכסי התוכנית.
- (4) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר בעבר.
- (5) אומדן הפקדות שצפוי לשלם בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת עד לתום שנת 2020.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2019	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1. בנתוני המאוחד		
א. הון לצורך חישוב יחס ההון		
16,520	16,220	17,033
הון עצמי רובד 1		
16,520	16,220	17,033
הון רובד 1		
6,090	5,783	5,966
הון רובד 2		
22,610	22,003	22,999
סך הכל הון כולל		
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
150,878	146,566	158,555
סיכון אשראי		
1,791	2,214	1,616
סיכונים שוק		
10,189	9,846	10,821
סיכון תפעולי		
162,858	158,626	170,992
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון⁽¹⁾		
ג. יחס הון לרכיבי הסיכון		
באחוזים		
10.14	10.23	9.96
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
10.14	10.23	9.96
יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון		
13.88	13.87	13.45
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
9.83	9.83	8.79
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾		
13.33	13.33	12.29
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾		
2. חברות בת משמעותיות		
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו		
9.51	9.73	9.38
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
9.51	9.73	9.38
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון		
13.22	13.69	12.86
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
9.00	9.00	8.00
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		
12.50	12.50	11.50
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		

(1) מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של 82 מיליוני שקלים חדשים בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות (30 ביוני 2019 - 159 מיליוני שקלים חדשים, 31 בדצמבר 2019 - 139 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה להלן בסעיף ד'. ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט ההלוואות לדיור שהועמדו בתקופת משבר הקורונה בהתאם להוראת השעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2019	2019	2019	2020	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)				
א. הון עצמי רובד 1				
16,805	16,482	17,470		הון עצמי
(315)	(306)	(400)		הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
16,490	16,176	17,070		סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:				
(87)	(87)	(87)		מוניטין
(14)	(12)	(27)		התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים
(101)	(99)	(114)		סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
131	143	77		סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות ⁽¹⁾
16,520	16,220	17,033		סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
ב. הון רובד 2				
4,544	4,256	4,031		הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
1,546	1,527	1,935		הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
6,090	5,783	5,966		סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:				
-	-	-		סך הכל ניכויים - הון רובד 2
6,090	5,783	5,966		סך הכל הון רובד 2
22,610	22,003	22,999		סך הכל הון כולל

4. השפעת התאמת תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 :

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2019	2019	2019	2020	
באחוזים				
יחס ההון לרכיבי סיכון				
10.05	10.12	9.91		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תכנית התייעלות
0.09	0.11	0.05		השפעת ההתאמות בגין תכנית התייעלות
10.14	10.23	9.96		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) מזה 71 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-6 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן (ביום 30 ביוני 2019 - 105 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-38 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדל"ן, ביום 31 בדצמבר 2019 - 102 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-29 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדל"ן).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

לימים 31 בדצמבר	לימים 30 ביוני		באחוזים
	2019	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
	121	118	122
	100	100	100
	122	118	123
	100	100	100
	208	283	285
	100	100	100

1. בנתוני המאוחד

יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

2. בנתוני הבנק

יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

3. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יחסיות במשך הרבעון המדווח.

ג. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

לימים 31 בדצמבר	לימים 30 ביוני		באחוזים
	2019	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
	16,520	16,220	17,033
	297,779	285,858	317,759
	5.55	5.67	5.36
	5.00	5.00	5.00
	5.56	5.45	5.13
	4.70	4.70	4.70

1. בנתוני המאוחד

הון רוברד⁽¹⁾

סך החשיפות

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽²⁾

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽²⁾

(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות, ראה סעיף א, 3, א, 4 לעיל.

(2) תמגידי בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018.

ד. ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרת אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיו, לא תחול על הלוואות לדיו אשר יועמדו בתקופת המשבר. כפועל יוצא מכך, יחס הון עצמי רוברד 1 של הבנק לנכסי הסיכון, בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיו, ליום 30 ביוני 2020, לא יפחת משיעור של 8.79%, ויחס ההון הכולל לא יפחת משיעור של 12.29% (אליהם יתווספו שולי ביטחון נאותים).

ה. הבנק מיישם את הוראות הלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 ובמסגרת קובץ שאלות ותשובות.

לפרטים נוספים על הוראות והנחיות הפיקוח בנושא הלימות הון ראה ביאור 25 בדוח הכספי לשנת 2019.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		30 ביוני		
2019	2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
366	328	356	356	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה
17	17	23	23	2. רכישה ושיפוץ בניינים
				3. חוזי שכירות וחכירה לזמן ארוך - דמי השכירות של מבנים, ציוד וכלי רכב; (1)(2)(3)
208	175	210	210	שנה ראשונה
197	215	201	201	שנה שנייה
187	203	191	191	שנה שלישית
182	193	185	185	שנה רביעית
174	187	180	180	שנה חמישית
1,510	1,669	1,549	1,549	שנה שישית ואילך
2,458	2,642	2,516	2,516	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

4. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשלושה חודשים שהסתיימו		לשישה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה		
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		ביום 31 בדצמבר		
2019	2019	2020	2019	2020	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
571	571	40	-	40	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
577	577	40	-	40	-	תמורה שהתקבלה במזומן
-	-	-	-	-	-	תמורה שהתקבלה בניירות ערך
577	577	40	-	40	-	סך הכל תמורה
-	-	-	-	-	-	סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי

(1) הבנק וחברות מאוחדות שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות אשר דמי השכירות לתשלום בגינם, הינם בכפוף לתנאי הצמדה.

(2) כולל שירותי מחשב ותפעול שבנק ייב מקבל מחברה בינלאומית מקונצרן TaTa החל מיום 1 בינואר 2017. החברה מתמחה במתן שירותים מיכניים, בין היתר לגופים פיננסיים ותאגידים בנקאיים בכל רחבי העולם. במסגרת זו בנק ייב עושה שימוש במערכת ליבה בנקאית הכוללת שירותים בנקאיים באפיקים שונים בהתאם לתחומי הפעילות של הבנק. כמו כן, מקבל בנק ייב שירותי תפעול מהחברה בקשר עם המערכות המיכניות אותן היא מספקת וכן שירותים נוספים במיקור חוץ.

ההתקשרות בנק ייב עם החברה הינה לתקופה ארוכה טווח ובאפשרות בנק ייב להאריכה לתקופות נוספות של עד 30 שנה.

(3) דמי השכירות הינם תחת הנחת מימוש אופציות להארכת השכירות בנכסים במידה והבנק צפוי לממשן עד לתקופה המירבית האפשרית. לעניין יישום תקן חכירות (ASC 842) תקופת השכירות הצפויה הינה תקופת השכירות הקשיחה (אלא אם מימוש אופציית הארכה הינה בסבירות גבוהה) או 15 שנים מסועד השיפוץ האחרון, כגובה מבניהם.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

1. לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2019. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לביאור שנכלל, כאמור בדוחות לשנת 2019.

2. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות (ככל שמדובר בתובענות נגד הבנק) והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2019:

(א) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושללא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המודל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם. תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב 5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון, לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל התביעות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לישיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת טעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים. ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטה לבית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על ההחלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 17 במאי 2020 הוגשה מטעם הבנק, תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. מועד דיון שנקבע לתאריך 5 באוגוסט 2020 בוטל וטרם נקבע מועד חדש.

(ב) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי - מרכז, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדיור הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו מפורט מנגנון עגון אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חיי ההלוואה, אולם בהסכם ההלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות. תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק.

ביום 27 בפברואר 2019 התקיים דיון קדם משפט ובסופו בית המשפט קבע קדם משפט נוסף, כדי לאפשר לצדדים לנהל הליכים מקדמיים. כמו כן, בית המשפט הציע לצדדים לנסות להידבר ביניהם. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור וזה טרם הסתיים. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 18 בפברואר 2020 הגישו הצדדים הודעת עדכון ביחס להליך הגישור ובקשה מוסכמת למתן אורכה של 60 ימים נוספים על מנת לבחון את היתכנות סיום ההליך על דרך ההסכמה. עקב משבר הקורונה התארך הליך הגישור וטרם הסתיים.

(ג) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליון שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיור המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי היוון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי היוון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי ההיוון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיור), התשס"ב-2002.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

המבקשים מבקשים לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת היוון שלילית, שלא קוזזה מעמלת הפירעון המוקדם כקבוע בדיון. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשות האישור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוזה"ד, יעוכב מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020. ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש, בקשה לגילוי מסמכים ועל הבנק להגיש תגובתו. דיון מקדמי שנקבע ליום 20 במאי 2020 נדחה ליום 15 בספטמבר 2020.

(ד) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א- יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לדיון לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיותרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה. המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח. תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 וטרם הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. עקב משבר הקורונה לא התקיימה ישיבת קדם משפט שנקבעה ליום 24 במרץ 2020 ובהתאם להחלטת בית המשפט, נקבע מועד חלופי ליום 25 בספטמבר 2020.

(ה) בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 5 בנקים נוספים, עניינה של הבקשה הוא בחיוב הפרשי המרה ועמלת פעולה ביתר בגין פעולת המרה של מטבע חוץ שלא כדין, כביכול, ובהעדר גילוי נאות, תוך הפרת שורה של דינים.

ביחס לחיוב בהפרשי המרה, נטען כי כאשר לקוחות מבצעים פעולת המרה של מטבע חוץ, המשיבים גובים הפרשי המרה, אשר לטענת המבקשים, הינה עמלת הפרשי המרה שאינה כלולה בתעריפון, ולפיכך גבייתה נעשית ללא סמכות שבדיון. עוד נטען כי מאחר וזהו חיוב הסמוי מעיני הלקוחות, נמנעת מהלקוחות האפשרות לדעת מה עלות שירות ההמרה.

ביחס לעמלת פעולה, נטען כי הבנק (ו-2 משיבים נוספים), מחשבים עמלה זו לאחר הוספת הפרשי המרה ולכן גובים עמלת פעולה ביתר. עוד נטען כי המשיבים נוטלים חלק בהסדר כובל.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת את כל אותם אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי המשיבים לשם ביצוע פעולת המרה וכן כלל הציבור בישראל- אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות דנן.

הנזק לקבוצה על פי הבקשה, הנו כ-8 מיליארדי שקלים חדשים וחלקו המיוחס לבנק הועמד על סך של 1.745 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק הגיש מטעמו בקשה לסילוק הבקשה לאישור על הסף וביום 27 באוקטובר הגישו המבקשים בקשה למחיקת בקשת הסילוק וטרם ניתנה החלטה בבקשה זו. בהתאם להחלטת בית משפט מיום 26 באוקטובר 2019 ניתנה, בשלב זה, ארכה ארעית להגשת תגובת המשיבים לבקשת האישור וזאת עד לקבלת החלטה אחרת. ביום 9 במרץ 2020 התקיים דיון במסגרתו נדונה בקשת הסילוק שהגיש הבנק. בסיומו של הדיון, קצב בית המשפט למבקש 15 יום על מנת להודיע אם הוא עומד על תביעתו. בהתאם לכך, ביום 16 במרץ 2020 הודיעו המבקשים כי הם עומדים על הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני 2020 נתן בית המשפט פסק דין, על פיו הבקשה נדחתה על הסף תוך חיוב המבקשים בהוצאות ביום 7 ביולי 2020 הומצא לבא כוח הבנק ערעור שהגישו המבקשים על פסק הדין.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 2 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ-25 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

3. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ובקשה לאישור תובענה נגזרת שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים (ככל שמדובר בתובענות נגד הבנק), לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגיבן הפרשה.

(א) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בלוד, בגין אשראי שמעמיד הבנק באמצעות "כרטיס טפחות" במסגרת "הלוואה לכל מטרה". בבקשה נטען, כי הבנק מפצל את מסגרת האשראי המגובה בשעבוד דירה, בין כרטיס טפחות כהלוואה לכל מטרה לבין הלוואות לדירה, חלף מתן מלוא האשראי כ"הלוואה לדירה" בתנאים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים, וזאת, כביכול, בניגוד לדין ותוך עקיפת הוראות המפקח בעניין הלוואות לדירה, ומבלי שהלקוח מודע לפעולת פיצול האשראי ומשמעותה ותוך הסתרת עובדות מהותיות, כגון העדר ביטוח החיים מרכיב הלוואה בכרטיס האשראי טפחות, חיוב בריבית שונה וחיוב חודשי בגין החזקת הכרטיס. המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, בעוד הוא מעמיד את תביעתו האישית ע"ס של 112,373 ₪.

(ב) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, נגד 15 בנקים ובכללם הבנק ובנק יב ונגד המוסד לביטוח לאומי, רשות האכיפה והגביה ורשות הדואר ("הבקשה"), בגין שתי עילות; האחת, בגין עיכוב שלא כדין, כביכול, של כספי תגמולים שאינם ניתנים לעיקול וזאת בניגוד לחוק ההוצאה לפועל, הוראות חוק הגנת השכר ועוד שורה של דינים, והשנייה, בגין אי הנפקת כרטיס מסוג "דביט" לנטולי כרטיס אשראי או כרטיס מגנטי למשיכת כסף מזומן ממסוף בנק אוטומטי, תוך הפרה, לכאורה, של הוראת הפיקוח על הבנקים מיום 22 במרץ 2020. הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת כל אדם אשר את כספו עיכב, מי מהבנקים המשיבים שלא כדין, בנסיבות המפורטות בכתב הבקשה. המבקש העמיד את סכום תביעתו כנגד כלל המשיבים על סך של 300 מיליון שקלים חדשים. על הבנק להגיש תגובתו לבקשה עד ליום 15 בספטמבר 2020.

(ג) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר מידעים מזהים שונים לתאגיד מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם.

לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון- פייסבוק וגוגל, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפינים פרסומיים והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הנה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "ההבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד. המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, על הבנק להגיש תגובתו לבקשה עד ליום 24 בספטמבר 2020.

1. (ד) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שוויץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרחי שוויץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרחי, כתוצאה ממעשייה ומחדליה כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרחי בכלל ולבנק בפרט.

ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת ההליך דן להצטרפות כצד להליך דן ולעיכוב הדיון בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכח הוראות סעיף 198א' בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדיון בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.

ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתבי טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשים לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

יצוין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדיון לגוף הבקשה לגילוי יישהה בשלב זה עד לסיים איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור ימחק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשת הגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים- יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת- אם תוגש.

ביום 18 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדיון בתיק הבקשה לגילוי עד לסיים הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה. ביום 12 באפריל 2017 בית המשפט הורה כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע בתוך 45 יום אם בדעתו להצטרף להליך.

ביום 3 באוגוסט 2017, הגיש היועץ המשפטי לממשלה, הודעה מטעמו על התייצבותו בהליך הגילוי ואליה צירף את עמדתו. ביום 10 בספטמבר 2017, הגישו הבנק והמשיבים האחרים תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

ביום 19 בספטמבר 2017 אושר על ידי בית המשפט הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק ועל פיו, הדיון בתיק זה יישהה בשלב זה בכפוף לכך שהמשיבים יידווחו לבית המשפט ולמבקש, החל מיום 31 בדצמבר 2017, מידי 90 ימים, אודות החקירה של משרד המשפטים בארצות הברית. הודעות עדכון בדבר הליך החקירה, כאמור, נמסרו ביום 29 במרץ 2018 וביום 27 ביוני 2018.

ביום 2 באוקטובר 2018 מסר הבנק הודעת עדכון לבית המשפט בדבר הליך החקירה, לו צירף את הדיווח שנמסר לציבור במסגרת הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2018, על פיו, בין היתר, הבנק החל במשא ומתן עם משרד המשפטים בארה"ב, אולם טרם ניתן להעריך את תוצאותיו. בהתאם לכך בית המשפט קבע את התיק למעקב בעוד 90 יום.

ביום 31 בדצמבר מסר הבנק הודעת עדכון נוספת לבית המשפט בדבר הליך החקירה ומועד העדכון הבא יחול ביום 31 במרץ 2019. ביום 14 במרץ 2019 הגיש הבנק לבית המשפט, הודעת עדכון, כי ביום 12 במרץ 2019 התקשר הבנק עם משרד המשפטים האמריקאי בהסכם מסוג Deferred Prosecution Agreement לסיים החקירה.

בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 10 באוקטובר 2019, הגישו הצדדים הודעה על הסדר דיוני באשר להמשך ניהול הבקשה. ביום 18 בדצמבר 2019 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה, בין היתר, נקבע דיון קדם משפט ליום 22 באפריל 2020 וכי על הצדדים להודיע על הסכמתם להפנות המחלוקת לאישור. לאור הודעת הבנק מיום 1 בינואר 2020, כי הוא סבור שאין השעה יפה להליכי אישור בין הצדדים, עם זאת, כמצוות החלטת בית המשפט אם תהיינה נסיבות או התפתחויות שלדעת הבנק יצדיקו זאת, הוא ישוב ויבחן אפשרות זו. מועד דיון קדם משפט נקבע ליום 24 ביוני 2020.

ביום 27 במרץ 2020 הגישה הוועדה הבלתי תלויה שמינה דירקטוריון הבנק, בין היתר כוועדת תביעות בלתי תלויה, את מסקנותיה והמלצותיה בקשר עם ההליכים המתוארים לעיל. דירקטוריון הבנק החליט ביום 31 במרץ 2020 לאמץ את מסקנות והמלצות הוועדה במלואן (שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד דירקטורים ונושאי משרה אחרים בגין הפרת חובת אמונים או הפרת חובת זהירות וכן שלא לדרוש מהם השבה של תגמולים שקיבלו, במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית ושלא לנקוט הליך משפטי בעניין זה) והנחה את הנהלת הבנק לפעול ליישומן של ההמלצות, לרבות לעניין הסכם פשרה עם המבטחים של ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה. הבנק פועל בהתאם להחלטת הדירקטוריון בעניין זה. ביום 6 באוגוסט 2020 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, על הצדדים להודיע עד ליום 6 בספטמבר 2020 היכן הדברים עומדים ביחס להשלמת ניסוח הסכם פשרה. מועד דיון נקבע ליום 8 בספטמבר 2020.

2. ביום 17 במרץ 2019 הגיש בעל מניות בבנק, לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נגד הבנק, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שוויץ") ומזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ, בקשה למתן צו גילוי מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("בקשה לגילוי מאוחרת"), להורות לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכי החקירה שהתנהלו בארצות הברית וכן אודות ההסכם שנחתם עם משרד המשפטים האמריקאי (Deferred Prosecution Agreement) לסיים החקירה. לטענת המבקש ממצאי החקירה מהווים, הם כשלעצמם, תשתית ראייתית ראשונית המצדיקה מתן צו גילוי מסמכים וכי כל המסמכים המבוקשים רלוונטיים (או עשויים להיות רלוונטיים) לצורך הגשתה של בקשה לאישור תביעה נגזרת כלפי נושאי משרה ורואי החשבון המבקרים בקשר לנדק שנגרם לבנק עקב החקירה והקנס שהושת עליו בעקבותיה.

ביום 24 במרץ הגיש המבקש בקשה לאיחוד הדיון בשתי בקשות העיון המתוארות לעיל, לה התנגד הבנק. ביום 8 באפריל הגישו הבנק (ומזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ), בקשה למחיקת אחת מבקשות העיון. ביום 15 באפריל 2019 בית המשפט קיבל את בקשת הצדדים והורה על דחיית המועד להגשת תגובת הבנק לבקשת הגילוי המאוחרת, כך שזו תוגש תוך 60 יום לאחר הכרעה סופית בשאלה איזו מבקשות גילוי המסמכים בקשר עם החקירה בארה"ב תמשיך להתנהל. ביום 18 באפריל 2019 נתן בית המשפט החלטה בעניין הבקשות והתגובות השונות שהגישו הצדדים ונקבעו מועדים להגשת תגובות המבקשים לבקשת המחיקה שהוגשה על ידי הבנק. ביום 24 ביוני 2019 התקיים דיון נוסף בבית המשפט בבקשת המחיקה שהגיש הבנק וביום 14 באוגוסט 2019 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה יש למחוק את בקשת הגילוי המאוחרת. ביום 10 בספטמבר הוגשה ע"י המבקש לבית המשפט העליון הודעת ערעור על החלטת המחיקה, הצדדים הגישו סיכומים מטעמם ודיון בערעור נקבע ליום 25 במרץ 2020.

ביום 10 באוקטובר 2019 קבע בית המשפט המחוזי כי בקשת הגילוי המאוחרת תופרד מהתובענה האמורה בסעיף 1 לעיל ותסגר. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם ודיון בערעור שהיה קבוע ליום 25 במרץ 2020 נדחה לנוכח משבר הקורונה. ביום 26 באפריל הגיש המערער בקשה לקביעת מועד דיון בהקדם האפשרי ודיון כאמור נקבע ליום 8 ביוני 2020. ביום 18 ביוני 2020 ניתן פסק דין, על פיו נמחק הערעור, וזאת לאחר שהמערער קיבל את המלצת בית המשפט העליון לחזור בו מהערעור.

ראה גם סעיף 4) להלן בדבר המלצות ועדה בלתי תלויה אשר מונתה בהמשך להסדר שנחתם עם משרד המשפטים בארצות הברית בשנת 2019, לסיים חקירה בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

4. ביום 12 במרץ 2019 נחתם הסכם מסוג (DPA) Deferred Prosecution Agreement בין הבנק וחברות בנות שלו (ביחד: "קבוצת הבנק") ובין משרד המשפטים בארצות הברית ביום 12 במרץ 2019, לסיום חקירה בנושא עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיו האמריקאים ("ההסכם"). בהמשך לחתימת ההסכם, מינה דירקטוריון הבנק ביום 27 במרץ 2019, בין היתר לאור דרישת הפיקוח על הבנקים, ועדה בלתי תלויה בראשות כב' השופטת (בדימ') גרסטל ("הוועדה"), על מנת לייעץ ולהמליץ לו בשאלה האם יש מקום לנקוט בהליכים משפטיים נגד נושאי משרה בעבר ובהווה בבנק וכנגד גורמים אחרים, וכן לבחון ולהמליץ לדירקטוריון הבנק לגבי התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו בשנים 2012-2002 ("התקופה הרלוונטית") לעובדים מסוימים לשעבר בקבוצת הבנק (בנקאים פרטיים, בנקאי קשרי לקוחות וכן עובדים אחרים בעלי רמות אחריות דומות), לפעול בניגוד למדיניות ולנהלי קבוצת הבנק, אשר בעטיים התאפשר ללקוחות אמריקאים להתחמק ממחויבות המס שלהם בארצות הברית, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון, ולקבוע, בהתבסס על ממצאי בדיקתה, מסקנות והמלצות כלליות ואישיות, ככל שנדרש, לרבות בהתייחס להטבות שכר שניתנו לנושאי משרה בשנים הרלוונטיות.

ביום 31 במרץ 2020 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ את מסקנות הוועדה שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד דירקטורים ונושאי משרה אחרים בגין הפרת חובת אמונים או הפרת חובת זהירות וכן שלא לדרוש מהם השבה של תגמולים שקיבלו, במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית ושלא לנקוט הליך משפטי בעניין זה. כמו כן, אימץ הדירקטוריון את המלצת הוועדה להתקשר עם המבטחים שהנפיקו פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, בהסכם פשרה בסכום של 23 מיליון דולר, בכפוף לאישור בית המשפט, אשר בפניו מתנהלים ההליכים הנגזרים, כמפורט בסעיף 3 א) לביאור זה, לעיל, והנחה את הנהלת הבנק לפעול למימוש הסדר כאמור.

בנוסף, ביום 18 במאי 2020 דן הדירקטוריון בדוח משלים שהמציאה לו הוועדה, שעניינו בחינת התהליכים הניהוליים והבקרות, לרבות בהיבט הממשל התאגידי, הקשורים באירועים נשוא ההסדר. בדוח זה נקבע כי ברוב התחומים והתהליכים שנבחנו על ידי הוועדה לגבי התקופה הרלוונטית, נעשו שיפורים משמעותיים על ידי הבנק ולוועדה לא היו הערות לשיפורים אלה. ביחס לחלקם, מצאה הוועדה לנכון להמליץ לבנק ליישם תהליכים נוספים מעבר לאלו הקיימים, והדירקטוריון אימץ את מרבית המלצות הוועדה הבלתי תלויה, תוך שינויים קלים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות- המשך

ג. ערבויות לפי מועד לפירעון

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו, על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. עיקר הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע אשראי.

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד לפירעון:

ליום 30 ביוני 2020					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
2,923	150	45	369	2,359	ערבויות להבטחת אשראי
10,794	107	11	2,612	8,064	ערבויות לרוכשי דירות
8,879	3,427	151	799	4,502	ערבויות והתחייבויות אחרות
9,354	236	235	6,024	2,859	התחייבויות להוצאת ערבויות
31,950	3,920	442	9,804	17,784	סך הכל ערבויות
ליום 30 ביוני 2019					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
2,442	162	39	333	1,908	ערבויות להבטחת אשראי
11,142	-	18	2,057	9,067	ערבויות לרוכשי דירות
7,882	2,751	70	989	4,072	ערבויות והתחייבויות אחרות
7,807	-	635	4,001	3,171	התחייבויות להוצאת ערבויות
29,273	2,913	762	7,380	18,218	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2019					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
2,898	200	36	460	2,202	ערבויות להבטחת אשראי
10,672	33	56	2,050	8,533	ערבויות לרוכשי דירות
8,613	4,312	138	575	3,588	ערבויות והתחייבויות אחרות
9,993	331	1,317	5,287	3,058	התחייבויות להוצאת ערבויות
32,176	4,876	1,547	8,372	17,381	סך הכל ערבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)		30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	נגזרים נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
מיליוני שקלים חדשים		מיליוני שקלים חדשים			
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
2,087	300	1,787	1,329	100	1,229
חוזי Forward					
18	-	18	79	79	-
אופציות שנכתבו					
1,519	235	1,284	79	79	-
אופציות שנקנו					
36,137	27,477	8,660	34,837	28,051	6,786
⁽¹⁾ Swaps					
39,761	28,012	11,749	36,324	28,309	8,015
סך הכל⁽²⁾					
3,681	-	3,681	3,858	-	3,858
מזה: נגזרים מגזרים⁽³⁾					
חוזי מטבע חוץ					
107,708	52,909	54,799	132,924	59,903	73,021
חוזי Forward ⁽⁴⁾⁽⁶⁾					
17,908	17,908	-	17,041	17,041	-
אופציות שנכתבו					
15,633	15,631	2	16,017	16,017	-
אופציות שנקנו					
6,078	2,639	3,439	2,888	1,722	1,166
Swaps					
147,327	89,087	58,240	168,870	94,683	74,187
סך הכל					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגזרים⁽³⁾					
חוזים בגין מניות					
10,026	9,922	104	6,824	6,824	-
אופציות שנכתבו					
9,955	9,955	-	6,854	6,854	-
אופציות שנקנו ⁽⁵⁾					
2,099	2,099	-	2,977	2,977	-
Swaps					
22,080	21,976	104	16,655	16,655	-
סך הכל					
חוזי סחורות ואחרים					
31	23	8	1	1	-
חוזי Forward					
10,861	10,861	-	7,518	7,518	-
אופציות שנכתבו					
10,861	10,861	-	7,518	7,518	-
אופציות שנקנו					
21,753	21,745	8	15,037	15,037	-
סך הכל					
חוזי אשראי					
285	-	285	277	-	277
הבנק ערב					
529	-	529	144	-	144
הבנק מוטב					
814	-	814	421	-	421
סך הכל					
231,735	160,820	70,915	237,307	154,684	82,623
סך הכל סכום נקוב					

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 24,525 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 25,569 מיליוני שקלים חדשים).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 8,510 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 8,501 מיליוני שקלים חדשים).

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 5,223 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 6,522 מיליוני שקלים חדשים).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 6,824 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 9,922 מיליוני שקלים חדשים).

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
חוזי ריבית		
		חוזי Forward
1,562	-	1,562
		אופציות שנכתבו
79	79	-
		אופציות שנקנו
322	148	174
38,840	30,577	8,263
40,803	30,804	9,999
סך הכל⁽²⁾		
4,263	-	4,263
מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾		
חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward ⁽⁴⁾
126,154	71,397	54,757
		אופציות שנכתבו
19,936	19,936	-
		אופציות שנקנו
16,947	16,947	-
		Swaps
6,061	2,736	3,325
169,098	111,016	58,082
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾		
חוזים בגין מניות		
		אופציות שנכתבו
15,652	15,564	88
		אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
15,596	15,596	-
		Swaps
1,794	1,794	-
33,042	32,954	88
סך הכל		
18	12	6
חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward
10,789	10,789	-
		אופציות שנכתבו
10,789	10,789	-
		אופציות שנקנו
21,596	21,590	6
סך הכל		
276	-	276
חוזי אשראי		
		הבנק ערב
462	-	462
		הבנק מוטב
738	-	738
סך הכל		
265,277	196,364	68,913
סך הכל סכום נקוב		

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 27,626 מיליוני שקלים חדשים.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 8,484 מיליוני שקלים חדשים.

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 4,083 מיליוני שקלים חדשים.

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 15,564 מיליוני שקלים חדשים.

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
904	650	254	757	537	220
98	-	98	75	-	75
1,597	1,056	541	1,090	898	192
-	-	-	-	-	-
394	377	17	356	356	-
-	-	-	-	-	-
19	-	19	6	-	6
2,914	2,083	831	2,209	1,791	418
-	-	-	-	-	-
2,914	2,083	831	2,209	1,791	418
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזי מטבע חוץ ⁽⁴⁾					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזים בגין מניות					
חוזי סחורות ואחרים					
חוזי אשראי					
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾					
סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן					
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר					
התחשבות נטו או הסדרים דומים					

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
867	553	314	667	478	189
97	-	97	-	-	-
1,187	790	397	1,214	873	341
-	-	-	-	-	-
217	216	1	235	235	-
2	2	-	2	2	-
4	-	4	4	-	4
2,277	1,561	716	2,122	1,588	534
-	-	-	-	-	-
2,277	1,561	716	2,122	1,588	534
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזי מטבע חוץ ⁽⁴⁾					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזים בגין מניות					
חוזי סחורות ואחרים					
חוזי אשראי					
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾					
סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן					
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר					
התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

(2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 5 מיליוני שקלים חדשים); שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 16 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 1 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
816	543	273	675	469	206
71	-	71	31	-	31
1,532	1,134	398	1,569	1,138	431
-	-	-	-	-	-
332	332	-	335	333	2
1	1	-	1	1	-
5	-	5	6	-	6
2,686	2,010	676	2,586	1,941	645
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾					
-	-	-	-	-	-
2,686	2,010	676	2,586	1,941	645
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
604	333	271	310	146	164

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

(2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 8 מיליוני שקלים חדשים.

(ב) גידור חשבונאי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר (הוצאות) ריבית			סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר (הוצאות) ריבית		
סך הכל	ריבית	מנגזרים	סך הכל	ריבית	מנגזרים
52	41	11	2	12	(10)
(13)	(9)	(4)	6	(2)	8
39	32	7	8	10	(2)

חוזי ריבית

נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים⁽¹⁾

נגזרים המשמשים לגידור שווי הוגן⁽²⁾

סך הכל

(1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(2) משקף סכומים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם ההפרש בין השינוי בשווי הוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,209	1,023	-	22	1,110	54	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,170) ⁽¹⁾	(191)	-	-	(979)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(113)	(31)	-	-	(82)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
926	801	-	22	49	54	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,441	1,095	-	229	981	136	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(809)	(233)	-	-	(576)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,632	862	-	229	405	136	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,558	1,663	-	251	454	190	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,914	1,334	8	22	1,497	53	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,170)	(191)	-	-	(979)	-	מכשירים פיננסיים
(431)	(47)	-	-	(384)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,313	1,096	8	22	134	53	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,122	961	-	50	1,070	41	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(966) ⁽¹⁾	(125)	-	-	(841)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(337)	(215)	-	-	(122)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
819	621	-	50	107	41	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,899	604	-	119	967	209	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(714)	(261)	-	-	(453)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,185	343	-	119	514	209	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,004	964	-	169	621	250	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,277	950	-	50	1,230	47	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(966)	(125)	-	-	(841)	-	מכשירים פיננסיים
(309)	-	-	-	(309)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,002	825	-	50	80	47	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחשבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,586	1,106	1	73	1,349	57	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,187) ⁽¹⁾	(181)	-	-	(1,006)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(531)	(241)	-	-	(290)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
868	684	1	73	53	57	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,987	617	-	157	1,034	179	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(728)	(300)	-	-	(428)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,259	317	-	157	606	179	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,127	1,001	1	230	659	236	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,686	1,269	-	73	1,290	54	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,187)	(181)	-	-	(1,006)	-	מכשירים פיננסיים
(246)	-	-	-	(246)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,253	1,088	-	73	38	54	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלאה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 הוכרו הכנסות מקיטון בהפרשה להפסדי אשראי בסך 2 מיליוני שקלים חדשים. בתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 הוכרו הוצאות מגידול בהפרשה להפסדי אשראי בסך 13 מיליוני שקלים (בשלושה חודשים בשנת 2019 הוכרו הכנסות מקיטון בהפרשה להפסדי אשראי בסך 6 ו-5 מיליוני שקלים, בהתאמה).

(ד) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	סך הכל	
1,205	2,947	3,124	1,234	8,510	חוזי ריבית: שקל - מדד
5,622	5,926	10,428	5,838	27,814	אחר
105,177	59,554	3,781	358	168,870	חוזי מטבע חוץ
13,792	2,264	599	-	16,655	חוזים בגין מניות
12,175	2,862	321	100	15,458	חוזי סחורות ואחרים
137,971	73,553	18,253	7,530	237,307	סך הכל
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
129,855	66,749	26,118	9,013	231,735	סך הכל
31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
160,575	76,526	20,655	7,521	265,277	סך הכל

ביאור 12 - מגזרי פעילות

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח.

המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 12 לדוחות, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה". מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		הלוואות				
		מזה:	אחרים	מזה:	אחרים	לדיר
סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל
567	1	2,147	19	489	1,658	הכנסות ריבית מחיצוניים
51	79	223	-	223	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
516	(78)	1,924	19	266	1,658	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
59	119	(347)	(3)	388	(735)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
575	41	1,577	16	654	923	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
203	88	357	69	282	75	סך עמלות והכנסות אחרות
203	88	357	69	282	75	סך הכנסות שאינן מריבית
778	129	1,934	85	936	998	סך הכנסות
155	-	202	-	84	118	הוצאות בגין הפסדי אשראי
399	36	1,185	30	865	320	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(37)	4	(67)	(6)	(67)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
362	40	1,118	24	798	320	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
261	89	614	61	54	560	רווח (הפסד) לפני מיסים
89	30	210	21	18	192	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח
172	59	404	40	36	368	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
172	59	404	40	36	368	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(24)	(2)	(24)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
170	59	380	38	12	368	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות של התאגיד הבנקאי
21,781	181	158,566	3,002	20,659	137,907	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
21,781	181	158,566	3,002	20,659	137,907	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
23,079	129	161,450	3,535	21,062	140,388	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
649	-	158	-	90	68	יתרת חובות פגומים
50	-	1,459	-	27	1,432	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
29,825	15,365	94,756	3,002	94,756	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
29,825	15,365	91,754	-	91,754	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
33,539	16,002	96,329	-	96,329	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
21,050	26	99,374	3,236	19,655	79,719	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
21,832	26	100,770	3,142	19,399	81,371	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
27,688	3,067	48,796	-	39,319	9,477	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
498	-	1,291	16	419	872	מרווח מפעילות מתן אשראי
64	41	236	-	236	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
13	-	50	-	(1)	51	אחר
575	41	1,577	16	654	923	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
3,426	140	3,286	125	18	274	154
756	28	728	129	117	102	27
2,670	112	2,558	(4)	(99)	172	127
-	(17)	17	(82)	154	94	20
2,670	95	2,575	(86)	55	266	147
140	-	140	140	-	-	-
928	13	915	132	27	65	43
1,068	13	1,055	272	27	65	43
3,738	108	3,630	186	82	331	190
615	11	604	1	6	161	79
1,967	37	1,930	193	34	53	30
-	-	-	2	28	41	29
1,967	37	1,930	195	62	94	59
1,156	60	1,096	(10)	14	76	52
396	21	375	(3)	5	26	18
760	39	721	(7)	9	50	34
-	-	-	-	-	-	-
760	39	721	(7)	9	50	34
(43)	-	(43)	(17)	-	-	-
717	39	678	(24)	9	50	34
280,565	14,814	265,751	59,078	1,204	17,385	7,556
31	-	31	31	-	-	-
209,909	3,236	206,673	-	1,204	17,385	7,556
216,538	3,810	212,728	-	2,240	18,417	7,413
1,390	-	1,390	-	123	311	149
1,501	-	1,501	-	-	(8)	-
263,113	14,138	248,975	29,798	42,558	27,275	9,398
220,824	4,649	216,175	-	42,558	27,275	9,398
231,784	4,847	226,937	-	42,179	28,695	10,193
167,617	4,457	163,160	6,974	2,463	24,838	8,435
170,992	4,594	166,398	7,114	2,478	25,798	8,380
463,469	-	463,469	2,465	358,482	19,606	3,365
2,201	53	2,148	-	14	221	124
436	4	432	-	40	33	18
33	38	(5)	(86)	1	12	5
2,670	95	2,575	(86)	55	266	147

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				הכנסות ריבית מחיצוניים
		מזה: כרטיסי אשראי	אחרים	סך הכל	הלוואות לדיר	
571	1	2,989	18	494	2,495	הכנסות ריבית מחיצוניים
65	99	353	-	353	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
506	(98)	2,636	18	141	2,495	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
61	142	(1,146)	(3)	531	(1,677)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
567	44	1,490	15	672	818	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
192	5	332	98	255	77	סך עמלות והכנסות אחרות
192	5	332	98	255	77	סך הכנסות שאינן מריבית
759	49	1,822	113	927	895	סך הכנסות
66	-	70	-	51	19	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
407	44	1,204	31	880	324	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(37)	4	(67)	(6)	(67)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
370	48	1,137	25	813	324	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
323	1	615	88	63	552	רווח לפני מיסים
111	-	211	30	22	189	הפרשה למיסים על הרווח
212	1	404	58	41	363	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
212	1	404	58	41	363	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(21)	(2)	(21)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
210	1	383	56	20	363	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
19,906	80	148,993	3,188	20,433	128,560	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
19,906	80	148,993	3,188	20,433	128,560	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
20,408	105	152,115	3,812	21,315	130,800	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
502	-	131	-	85	46	יתרת חובות פגומים
36	-	1,427	-	20	1,407	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
24,428	13,641	86,722	3,188	86,722	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
24,428	13,641	83,534	-	83,534	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
25,357	14,179	84,917	-	84,917	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
19,140	28	91,995	3,260	18,734	73,261	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
19,253	28	93,803	3,268	18,684	75,119	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
29,111	2,776	51,788	-	41,781	10,007	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
480	-	1,194	15	411	783	מרווח מפעילות מתן אשראי
73	44	260	-	260	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
14	-	36	-	1	35	אחר
567	44	1,490	15	672	818	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

סך הכל	פעילות חו"ל					
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
4,333	219	4,114	101	14	289	149
1,559	56	1,503	517	285	152	32
2,774	163	2,611	(416)	(271)	137	117
-	(53)	53	511	333	126	26
2,774	110	2,664	95	62	263	143
146	4	142	142	-	-	-
804	12	792	132	18	70	43
950	16	934	274	18	70	43
3,724	126	3,598	369	80	333	186
175	1	174	(3)	(3)	28	16
1,997	39	1,958	182	32	56	33
-	-	-	2	27	42	29
1,997	39	1,958	184	59	98	62
1,552	86	1,466	188	24	207	108
531	29	502	64	8	71	37
1,021	57	964	124	16	136	71
-	-	-	-	-	-	-
1,021	57	964	124	16	136	71
(41)	-	(41)	(18)	-	-	-
980	57	923	106	16	136	71
257,032	11,886	245,146	51,064	1,122	17,048	6,933
32	-	32	32	-	-	-
197,559	3,477	194,082	-	1,122	17,048	6,933
202,342	3,996	198,346	-	1,104	17,307	7,307
1,120	-	1,120	-	156	233	98
1,463	-	1,463	-	-	-	-
241,078	11,431	229,647	29,937	39,255	27,364	8,300
201,792	5,270	196,522	-	39,255	27,364	8,300
205,188	4,760	200,428	-	41,731	25,943	8,301
154,857	4,213	150,644	6,579	2,280	22,645	7,977
158,626	4,053	154,573	7,296	1,650	24,079	8,464
437,595	-	437,595	13,953	305,664	27,727	6,576
2,072	57	2,015	-	9	217	115
495	6	489	-	52	36	24
207	47	160	95	1	10	4
2,774	110	2,664	95	62	263	143

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
מסקי בית הלוואות	אחרים	מזה: כרטיסי אשראי	סך הכל	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים		
							לדיר
899	245	10	1,144	-	272	הכנסות ריבית מחיצוניים	
-	119	-	119	39	25	הוצאות ריבית מחיצוניים	
899	126	10	1,025	(39)	247	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
(435)	191	(1)	(244)	58	30	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
464	317	9	781	19	277	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
37	135	30	172	2	99	סך עמלות והכנסות אחרות	
37	135	30	172	2	99	סך הכנסות שאינן מריבית	
501	452	39	953	21	376	סך הכנסות	
53	44	-	97	1	83	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי	
154	418	15	572	14	194	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
-	(34)	(3)	(34)	2	(19)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
154	384	12	538	16	175	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
294	24	27	318	4	118	רווח (הפסד) לפני מיסים	
100	8	9	108	1	40	הפרשה למיסים על הרווח	
194	16	18	210	3	78	רווח (הפסד) לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	
194	16	18	210	3	78	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	(12)	(1)	(12)	-	(1)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
194	4	17	198	3	77	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
139,364	20,183	2,864	159,547	149	22,121	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
139,364	20,183	2,864	159,547	149	22,121	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
140,388	21,062	3,535	161,450	129	23,079	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
68	90	-	158	-	649	יתרת חובות פגומים	
1,432	27	-	1,459	-	50	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
-	98,374	2,864	98,374	15,731	31,721	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
-	95,510	-	95,510	15,731	31,721	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
-	96,329	-	96,329	16,002	33,539	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
80,483	19,609	3,142	100,092	26	21,450	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
81,371	19,399	3,142	100,770	26	21,832	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
8,830	38,220	-	47,050	2,862	27,160	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
438	205	9	643	-	242	מרווח מפעילות מתן אשראי	
-	113	-	113	19	29	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
26	(1)	-	25	-	6	אחר	
464	317	9	781	19	277	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
1,740	60	1,680	45	10	130	79
417	10	407	103	58	49	14
1,323	50	1,273	(58)	(48)	81	65
-	-	-	25	74	51	6
1,323	50	1,273	(33)	26	132	71
76	-	76	76	-	-	-
399	8	391	55	11	31	21
475	8	467	131	11	31	21
1,798	58	1,740	98	37	163	92
270	5	265	(1)	4	74	7
950	17	933	99	16	25	13
-	-	-	1	15	20	15
950	17	933	100	31	45	28
578	36	542	(1)	2	44	57
196	12	184	-	1	15	19
382	24	358	(1)	1	29	38
-	-	-	-	-	-	-
382	24	358	(1)	1	29	38
(22)	-	(22)	(9)	-	-	-
360	24	336	(10)	1	29	38
286,270	17,176	269,094	60,216	1,186	18,174	7,701
31	-	31	31	-	-	-
212,217	3,339	208,878	-	1,186	18,174	7,701
216,538	3,810	212,728	-	2,240	18,417	7,413
1,390	-	1,390	-	123	311	149
1,501	-	1,501	-	-	(8)	-
268,451	16,319	252,132	27,269	39,707	29,492	9,838
226,752	4,753	221,999	-	39,707	29,492	9,838
231,784	4,847	226,937	-	42,179	28,695	10,193
169,996	4,570	165,426	7,269	2,789	25,341	8,459
170,992	4,594	166,398	7,114	2,478	25,798	8,380
439,388	-	439,388	2,572	338,106	18,382	3,256
1,093	28	1,065	-	8	111	61
203	1	202	-	18	15	8
27	21	6	(33)	-	6	2
1,323	50	1,273	(33)	26	132	71

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		מזה:			הלוואות	
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיור	
292	1	1,979	9	259	1,720	הכנסות ריבית מחיצוניים
41	61	239	-	239	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
251	(60)	1,740	9	20	1,720	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
36	82	(988)	(2)	317	(1,305)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
287	22	752	7	337	415	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
96	3	167	63	128	39	סך עמלות והכנסות אחרות
96	3	167	63	128	39	סך הכנסות שאינן מריבית
383	25	919	70	465	454	סך הכנסות
29	-	35	-	24	11	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
206	22	611	16	447	164	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(19)	2	(35)	(3)	(35)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
187	24	576	13	412	164	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
167	1	308	57	29	279	רווח לפני מיסים
58	-	107	20	10	97	הפרשה למיסים על הרווח
109	1	201	37	19	182	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
109	1	201	37	19	182	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(11)	(1)	(11)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
108	1	190	36	8	182	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
20,160	87	150,031	3,244	20,527	129,504	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
20,160	87	150,031	3,244	20,527	129,504	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
20,408	105	152,115	3,812	21,315	130,800	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
502	-	131	-	85	46	יתרת חובות פגומים
36	-	1,427	-	20	1,407	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
25,225	13,758	87,491	3,244	87,491	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25,225	13,758	84,247	-	84,247	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
25,357	14,179	84,917	-	84,917	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
19,669	28	92,687	3,267	18,701	73,986	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
19,253	28	93,803	3,268	18,684	75,119	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
29,712	2,943	52,651	-	42,481	10,170	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
244	-	602	8	205	397	מרווח מפעילות מתן אשראי
37	22	131	(1)	131	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6	-	19	-	1	18	אחר
287	22	752	7	337	415	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
2,647	106	2,541	34	7	147	81
1,104	27	1,077	437	196	86	17
1,543	79	1,464	(403)	(189)	61	64
-	(24)	24	594	219	70	11
1,543	55	1,488	191	30	131	75
89	2	87	87	-	-	-
395	6	389	63	9	30	21
484	8	476	150	9	30	21
2,027	63	1,964	341	39	161	96
99	-	99	(1)	(2)	23	15
1,011	19	992	92	16	29	16
-	-	-	2	14	21	15
1,011	19	992	94	30	50	31
917	44	873	248	11	88	50
318	15	303	86	4	31	17
599	29	570	162	7	57	33
-	-	-	-	-	-	-
599	29	570	162	7	57	33
(23)	-	(23)	(11)	-	-	-
576	29	547	151	7	57	33
257,252	11,115	246,137	50,558	1,155	17,016	7,130
32	-	32	32	-	-	-
199,109	3,530	195,579	-	1,155	17,016	7,130
202,342	3,996	198,346	-	1,104	17,307	7,307
1,120	-	1,120	-	156	233	98
1,463	-	1,463	-	-	-	-
241,010	10,649	230,361	28,870	40,049	26,642	8,326
203,273	5,026	198,247	-	40,049	26,642	8,326
205,188	4,760	200,428	-	41,731	25,943	8,301
156,470	4,193	152,277	6,898	1,893	22,958	8,144
158,626	4,053	154,573	7,296	1,650	24,079	8,464
464,160	-	464,160	14,260	330,667	27,122	6,805
1,049	28	1,021	-	5	109	61
247	3	244	-	25	17	12
247	24	223	191	-	5	2
1,543	55	1,488	191	30	131	75

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				הכנסות ריבית מחיצוניים
		מזה:			הלוואות לדירור	
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים		
1,157	2	4,975	36	961	4,014	הכנסות ריבית מחיצוניים
118	176	576	-	576	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,039	(174)	4,399	36	385	4,014	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
111	260	(1,355)	(6)	964	(2,319)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,150	86	3,044	30	1,349	1,695	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
387	11	686	149	526	160	סך עמלות והכנסות אחרות
387	11	686	149	526	160	סך הכנסות שאינן מריבית
1,537	97	3,730	179	1,875	1,855	סך הכנסות
166	2	143	-	99	44	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
809	85	2,413	62	1,762	651	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(75)	7	(134)	(12)	(134)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
734	92	2,279	50	1,628	651	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
637	3	1,308	129	148	1,160	רווח לפני מיסים
222	1	456	45	52	404	הפרשה למיסים על הרווח
415	2	852	84	96	756	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
415	2	852	84	96	756	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	-	(44)	(5)	(44)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
410	2	808	79	52	756	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
20,412	112	151,457	3,225	20,708	130,749	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
20,412	112	151,457	3,225	20,708	130,749	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,241	227	157,204	3,961	21,893	135,311	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
622	-	142	-	86	56	יתרת חובות פגומים
37	-	1,500	-	24	1,476	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
25,283	13,938	87,897	3,225	87,897	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25,283	13,938	84,672	-	84,672	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
26,725	14,839	86,076	-	86,076	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
19,517	26	93,839	3,349	19,016	74,823	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
20,250	25	97,939	3,426	19,749	78,190	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
29,648	2,687	52,521	-	42,576	9,945	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:						
984	-	2,453	30	831	1,622	מרווח מפעילות מתן אשראי
142	86	516	-	516	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
24	-	75	-	2	73	אחר
1,150	86	3,044	30	1,349	1,695	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
7,711	408	7,303	266	30	576	297
2,371	101	2,270	615	446	274	65
5,340	307	5,033	(349)	(416)	302	232
-	(93)	93	256	534	224	63
5,340	214	5,126	(93)	118	526	295
357	8	349	349	-	-	-
1,609	30	1,579	223	39	143	90
1,966	38	1,928	572	39	143	90
7,306	252	7,054	479	157	669	385
364	(4)	368	(3)	(6)	24	42
3,988	79	3,909	366	69	105	62
-	-	-	5	52	85	60
3,988	79	3,909	371	121	190	122
2,954	177	2,777	111	42	455	221
1,029	62	967	38	15	158	77
1,925	115	1,810	73	27	297	144
-	-	-	-	-	-	-
1,925	115	1,810	73	27	297	144
(83)	-	(83)	(34)	-	-	-
1,842	115	1,727	39	27	297	144
260,685	10,079	250,606	53,589	1,051	16,881	7,104
32	-	32	32	-	-	-
200,245	3,228	197,017	-	1,051	16,881	7,104
206,401	3,607	202,794	-	1,569	15,357	7,196
1,274	-	1,274	-	124	241	145
1,537	-	1,537	-	-	-	-
244,392	10,826	233,566	32,083	39,992	25,985	8,388
203,531	5,273	198,258	-	39,992	25,985	8,388
210,984	3,924	207,060	-	45,330	25,155	8,935
157,548	4,179	153,369	6,694	2,029	23,107	8,157
162,858	4,227	158,631	6,385	1,810	23,833	8,389
458,316	-	458,316	10,324	329,318	27,695	6,123
4,238	108	4,130	-	19	434	240
964	11	953	-	93	70	46
138	95	43	(93)	6	22	9
5,340	214	5,126	(93)	118	526	295

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ. לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר המפקח על הבנקים, ראה מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים לעיל.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליוני שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח הממונהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידיים גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנדילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
הכנסות ריבית נטו:							
332	1,507	(12)	393	104	422	(76)	2,670
475	(706)	52	67	17	75	20	-
807	801	40	460	121	497	(56)	2,670
הכנסות מימון שאינן מריבית							
3	-	1	2	-	18	116	140
278	77	111	167	31	127	137	928
1,088	878	152	629	152	642	197	3,738
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
95	114	-	127	28	246	5	615
830	304	56	306	74	191	206	1,967
163	460	96	196	50	205	(14)	1,156
56	158	33	67	17	70	(5)	396
107	302	63	129	33	135	(9)	760
רווח (הפסד) לאחר מיסים							
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס							
-	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי (הפסד):							
107	302	63	129	33	135	(9)	760
(24)	-	-	(2)	-	-	(17)	(43)
83	302	63	127	33	135	(26)	717
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾							
9.2%	8.1%	-	20.2%	10.1%	6.9%	-	9.0%
26,100	131,699	1,028	14,915	6,056	28,353	-	208,151
101,891	-	9,687	26,723	8,814	59,089	14,620	220,824
26,521	132,193	1,459	15,034	6,114	38,733	60,511	280,565
23,054	76,533	522	13,375	6,700	39,998	7,435	167,617

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	
240	2,318	(20)	334	99	315	(512)	2,774	הכנסות ריבית נטו:
574	(1,607)	70	92	17	188	666	-	מחיצוניים
814	711	50	426	116	503	154	2,774	בינמגזרי
2	-	1	1	-	12	130	146	סך הכל הכנסות ריבית נטו
263	78	28	162	28	121	124	804	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,079	789	79	589	144	636	408	3,724	עמלות והכנסות אחרות
49	18	(1)	59	20	33	(3)	175	סך הכנסות
845	310	66	312	76	193	195	1,997	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
185	461	14	218	48	410	216	1,552	הוצאות תפעוליות ואחרות
63	158	5	75	16	140	74	531	רווח לפני מס
122	303	9	143	32	270	142	1,021	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
122	303	9	143	32	270	142	1,021	רווח נקי:
(21)	-	-	(2)	-	-	(18)	(41)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
101	303	9	141	32	270	124	980	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
11.3%	8.6%	34.5%	24.6%	9.6%	15.1%	57.0%	13.3%	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
25,856	122,914	1,026	13,597	5,905	26,678	-	195,976	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
92,057	-	8,699	22,699	7,804	54,288	16,245	201,792	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
26,280	123,347	1,576	13,708	5,963	34,204	51,954	257,032	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
22,258	70,292	552	12,062	6,644	36,157	6,892	154,857	יתרה ממוצעת של נכסים
								יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
								הכנסות ריבית נטו:
1,323	(101)	209	52	187	(5)	823	158	מחיצוניים
-	84	36	9	38	22	(423)	234	בינמגזרי
1,323	(17)	245	61	225	17	400	392	סך הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
76	62	12	-	1	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
399	51	63	15	81	16	39	134	עמלות והכנסות אחרות
1,798	96	320	76	307	33	439	527	סך הכנסות
270	-	94	3	68	-	50	55	הוצאות בגין הפסדי אשראי
950	106	92	35	148	23	146	400	הוצאות תפעוליות ואחרות
578	(10)	134	38	91	10	243	72	רווח (הפסד) לפני מס
196	(2)	45	13	31	3	82	24	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח
382	(8)	89	25	60	7	161	48	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
								רווח נקי (הפסד):
382	(8)	89	25	60	7	161	48	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(22)	(9)	-	-	(1)	-	-	(12)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
360	(17)	89	25	59	7	161	36	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
								תשוואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
9.0%	-	9.0%	15.9%	18.9%	-	8.6%	8.0%	

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
הכנסות ריבית נטו:							
72	1,621	(12)	49	151	129	(467)	1,543
339	(1,259)	38	11	54	133	684	-
411	362	26	60	205	262	217	1,543
הכנסות מימון שאינן מריבית							
1	-	1	-	1	8	78	89
129	41	14	15	80	56	60	395
541	403	41	75	286	326	355	2,027
הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי							
25	11	-	16	23	26	(2)	99
428	155	34	39	157	98	100	1,011
88	237	7	20	106	202	257	917
31	82	2	7	37	70	89	318
57	155	5	13	69	132	168	599
רווח לאחר מיסים							
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס							
-	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי:							
57	155	5	13	69	132	168	599
(11)	-	-	-	(1)	-	(11)	(23)
46	155	5	13	68	132	157	576
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק							
תשוואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾							
11.1%	8.8%	31.2%	7.8%	23.6%	14.9%	-	15.8%

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר) סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
5,340	(510)	674	199	746	(36)	3,693	574	מחיצוניים
-	532	304	39	167	131	(2,231)	1,058	בינמגזרי
5,340	22	978	238	913	95	1,462	1,632	סך הכל הכנסות ריבית נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית								
357	322	26	1	1	2	-	5	עמלות והכנסות אחרות
1,609	216	235	59	334	60	159	546	
7,306	560	1,239	298	1,248	157	1,621	2,183	סך הכנסות
הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי								
364	(4)	44	39	148	(1)	42	96	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,988	390	387	152	620	128	619	1,692	רווח לפני מס
2,954	174	808	107	480	30	960	395	הפרשה למסים על הרווח
1,029	62	281	37	167	10	334	138	
1,925	112	527	70	313	20	626	257	רווח לאחר מיסים
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס								
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
1,925	112	527	70	313	20	626	257	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83)	(34)	-	-	(5)	-	-	(44)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,842	78	527	70	308	20	626	213	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾								
11.9%	11.6%	14.2%	10.3%	25.1%	36.9%	8.6%	11.5%	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
198,652	-	26,538	6,005	13,931	1,036	124,979	26,163	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
203,531	15,373	54,435	7,898	23,584	8,663	-	93,578	יתרה ממוצעת של נכסים
260,685	54,280	32,624	6,067	14,059	1,558	125,498	26,599	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾
157,548	6,958	36,689	6,698	12,332	534	71,771	22,566	

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות, ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
בנקים		אשראי לציבור				
סך הכל	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדירור	מסחרי	
2,068	3	2,065	293	731	1,041	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
270	(1)	271	45	53	173	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(135)	-	(135)	(41)	(2)	(92)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
56	-	56	17	1	38	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(79)	-	(79)	(24)	(1)	(54)	מחיקות חשבונאיות, נטו
2,259	2	2,257	314	783	1,160	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לטוף תקופה
169	-	169	16	-	153	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
1,684	2	1,682	265	651	766	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
99	(1)	100	24	11	65	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(100)	-	(100)	(39)	(2)	(59)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
36	-	36	15	-	21	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(64)	-	(64)	(24)	(2)	(38)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,719	1	1,718	265	660	793	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לטוף תקופה
104	-	104	10	-	94	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
1,813	1	1,812	273	674	865	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
615	1	614	84	118	412	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(261)	-	(261)	(76)	(10)	(175)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
92	-	92	33	1	58	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(169)	-	(169)	(43)	(9)	(117)	מחיקות חשבונאיות, נטו
2,259	2	2,257	314	783	1,160	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לטוף תקופה
169	-	169	16	-	153	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
1,677	4	1,673	263	644	766	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
175	(3)	178	51	19	108	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(210)	-	(210)	(81)	(4)	(125)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
77	-	77	32	1	44	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(133)	-	(133)	(49)	(3)	(81)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,719	1	1,718	265	660	793	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לטוף תקופה
104	-	104	10	-	94	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל
 (2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלות אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	בנקים		אשראי לציבור		
	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
58,245	10,453	47,792	637	68	47,087
168,746	-	168,746	18,841	140,547	9,358
142,364	-	142,364	-	140,547	1,817
226,991	10,453	216,538	19,478	140,615 ⁽²⁾	56,445
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
2,090	2	2,088	298	783	1,007
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
50,651	7,539	43,112	776	46	42,290
159,230	-	159,230	19,268	131,029	8,933
132,691	-	132,691	-	131,029	1,662
209,881	7,539	202,342	20,044	131,075	51,223
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
1,615	1	1,614	255	660	699
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
50,018	7,916	42,102	729	56	41,317
164,299	-	164,299	19,864	135,520	8,915
137,158	-	137,158	-	135,520	1,638
214,317	7,916	206,401	20,593	135,576 ⁽²⁾	50,232
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
1,694	1	1,693	264	674	755
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 8,315 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 7,365 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2019 - 7,696 מיליוני שקלים חדשים).
- (3) כולל יתרת ההפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 18 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2019 - 18 מיליוני שקלים חדשים) ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 569 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 459 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2019 - 475 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א.1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
20	8	13,880	110	67	13,703	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
36	1	4,836	61	363	4,412	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	1	5,907	133	2	5,772	שרותים פיננסיים
98	32	27,398	869	492	26,037	מסחרי - אחר
157	42	52,021	1,173	924	49,924	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 551	⁽⁷⁾ 1,432	140,336	68	⁽⁷⁾ 1,432	138,836	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66	27	19,366	90	140	19,136	אנשים פרטיים - אחר
774	1,501	211,723	1,331	2,496	207,896	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	570	-	-	570	בנקים בישראל
-	-	3	-	-	3	ממשלת ישראל
774	1,501	212,296	1,331	2,496	208,469	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,777	-	2	1,775	בינוי ונדל"ן
-	-	2,647	59	-	2,588	מסחרי אחר
-	-	4,424	59	2	4,363	סך הכל מסחרי
-	-	391	-	-	391	אנשים פרטיים
-	-	4,815	59	2	4,754	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	9,254	-	-	9,254	בנקים בחוץ לארץ
-	-	626	-	-	626	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	14,695	59	2	14,634	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
774	1,501	216,538	1,390	2,498	212,650	סך הכל ציבור
-	-	9,824	-	-	9,824	סך הכל בנקים
-	-	629	-	-	629	סך הכל ממשלות
774	1,501	226,991	1,390	2,498	223,103	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.13.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 62 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 71 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר החזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,976 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצת רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
14	5	13,867	124	46	13,697	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
9	-	3,563	20	376	3,167	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	4,492	170	2	4,320	שרותים פיננסיים
67	31	25,495	673	254	24,568	מסחרי - אחר
91	36	47,417	987	678	45,752	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 521	⁽⁷⁾ 1,407	130,736	46	⁽⁷⁾ 1,407	129,283	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
70	20	19,753	85	140	19,528	אנשים פרטיים - אחר
682	1,463	197,906	1,118	2,225	194,563	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	94	-	-	94	בנקים בישראל
-	-	1	-	-	1	ממשלת ישראל
682	1,463	198,001	1,118	2,225	194,658	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	1,799	2	-	1,797	מסחרי אחר
-	-	2,007	-	12	1,995	סך הכל מסחרי
-	-	3,806	2	12	3,792	אנשים פרטיים
-	-	630	-	-	630	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	4,436	2	12	4,422	בנקים בחוץ לארץ
-	-	6,825	-	-	6,825	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	619	-	-	619	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,880	2	12	11,866	סך הכל ציבור
682	1,463	202,342	1,120	2,237	198,985	סך הכל בנקים
-	-	6,919	-	-	6,919	סך הכל ממשלות
-	-	620	-	-	620	סך הכל
682	1,463	209,881	1,120	2,237	206,524	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.2.13.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 57 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 83 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר החדר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך 4,836 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
11	8	13,417	116	42	13,259	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
6	1	4,284	62	363	3,859	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	4,033	135	9	3,889	שרותים פיננסיים
100	28	24,840	782	342	23,716	מסחרי - אחר
118	37	46,574	1,095	756	44,723	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 637	⁽⁷⁾ 1,476	135,256	56	⁽⁷⁾ 1,476	133,724	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
108	24	20,476	86	145	20,245	אנשים פרטיים - אחר
863	1,537	202,306	1,237	2,377	198,692	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	110	-	-	110	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
863	1,537	202,416	1,237	2,377	198,802	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,847	1	-	1,846	בינוי ונדל"ן
-	-	1,811	36	25	1,750	מסחרי אחר
-	-	3,658	37	25	3,596	סך הכל מסחרי
-	-	437	-	-	437	אנשים פרטיים
-	-	4,095	37	25	4,033	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	7,150	-	-	7,150	בנקים בחוץ לארץ
-	-	656	-	-	656	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	11,901	37	25	11,839	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
863	1,537	206,401	1,274	2,402	202,725	סך הכל ציבור
-	-	7,260	-	-	7,260	סך הכל בנקים
-	-	656	-	-	656	סך הכל ממשלות
863	1,537	214,317	1,274	2,402	210,641	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 64 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 73 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר החזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,759 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצת רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

1. ב.

איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן ממוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור.

הלוואות לדיור

מצב הפיגור של הלוואות לדיור מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני. מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיור נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים. לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה ראה ביאור 3.ג.1. לעיל.

להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	51,114	138,288	18,874	629	9,824	218,729
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾	3,173	827	374	-	-	4,374
חובות בעייתיים שאינם פגומים	926	1,432	140	0	0	2,498
חובות פגומים	1,232	68	90	-	-	1,390
סך הכל	56,445	140,615	19,478	629	9,824	226,991

ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים ⁽²⁾	47,157	128,859	19,394	620	6,919	202,949
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾⁽²⁾	2,387	763	425	-	-	3,575
חובות בעייתיים שאינם פגומים	690	1,407	140	-	-	2,237
חובות פגומים	989	46	85	-	-	1,120
סך הכל	51,223	131,075	20,044	620	6,919	209,881

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי	46,799	133,145	19,959	656	7,260	207,819
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾⁽²⁾	1,520	899	403	-	-	2,822
חובות בעייתיים שאינם פגומים	781	1,476	145	-	-	2,402
חובות פגומים	1,132	56	86	-	-	1,274
סך הכל	50,232	135,576	20,593	656	7,260	214,317

(1) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
177	110	11	22	99	בינוי ונדל"ן - בינוי
73	61	8	3	53	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
144	133	6	8	127	שרותים פיננסיים
1,048	869	75	207	794	מסחרי - אחר
1,442	1,173	100	240	1,073	סך הכל מסחרי
73	68	64	2	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
108	90	51	23	39	אנשים פרטיים - אחר
1,623	1,331	215	265	1,116	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,623	1,331	215	265	1,116	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
61	59	-	39	59	מסחרי אחר
61	59	-	39	59	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
61	59	-	39	59	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
61	59	-	39	59	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,684	1,390	215	304	1,175	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,684	1,390	215	304	1,175	סך הכל
מזה:					
	1,334	199	300	1,135	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	405	66	45	339	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
199	124	5	20	119	בינוי ונדל"ן - בינוי
30	20	3	1	17	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
180	170	6	9	164	שרותים פיננסיים
755	673	68	131	605	מסחרי - אחר
1,164	987	82	161	905	סך הכל מסחרי
46	46	35	2	11	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
101	85	42	21	43	אנשים פרטיים - אחר
1,311	1,118	159	184	959	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,311	1,118	159	184	959	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
3	2	-	-	2	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
3	2	-	-	2	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
3	2	-	-	2	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
3	2	-	-	2	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,314	1,120	159	184	961	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,314	1,120	159	184	961	סך הכל
מזה:					
	1,035	152	183	883	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	366	81	27	285	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
191	116	13	23	103	בינוי ונדל"ן - בינוי
71	62	10	2	52	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
144	135	5	8	130	שרותים פיננסיים
944	782	53	181	729	מסחרי - אחר
1,350	1,095	81	214	1,014	סך הכל מסחרי
56	56	52	2	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
103	86	49	22	37	אנשים פרטיים - אחר
1,509	1,237	182	238	1,055	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,509	1,237	182	238	1,055	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
1	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
36	36	-	16	36	מסחרי אחר
37	37	-	16	37	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
37	37	-	16	37	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
37	37	-	16	37	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,546	1,274	182	254	1,092	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,546	1,274	182	254	1,092	סך הכל
מזה:					
	1,210	167	252	1,043	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	331	63	33	268	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. **מידע נוסף על חובות פגומים**
 ב. **יתרה ממוצעת והכנסות ריבית⁽⁴⁾**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)			30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1	1	136	1	1	106
-	-	22	-	-	56
-	-	170	-	-	133
2	2	628	2	2	879
3	3	956	3	3	1,174
-	-	52	-	-	69
2	2	85	2	2	89
5	5	1,093	5	5	1,332
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
5	5	1,093	5	5	1,332
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	2	-	-	-
-	-	2	-	-	57
-	-	4	-	-	57
-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	57
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	57
5	5	1,097	5	5	1,389
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
5	5	1,097	5	5	1,389

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 23 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 18 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית⁽⁴⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)			30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾ שנרשמו ⁽³⁾	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾ שנרשמו ⁽³⁾	הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
2	2	141	1	1	109
1	1	23	-	-	58
-	-	169	-	-	134
6	6	623	5	6	846
9	9	956	6	7	1,147
-	-	54	-	-	65
4	4	82	3	3	88
13	13	1,092	9	10	1,300
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
13	13	1,092	9	10	1,300
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	2	-	-	-
-	-	2	-	-	50
-	-	4	-	-	50
-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	50
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	-	50
13	13	1,096	9	10	1,350
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
13	13	1,096	9	10	1,350

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 48 מיליוני שקלים חדשים (ליום 30 ביוני 2019 - 38 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור סך הכל ⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
14	-	-	-	14
3	-	-	-	3
126	-	-	-	126
186	9	-	-	186
329	9	-	-	329
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
34	32	1	-	34
363	41	1	-	363
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
363	41	1	-	363
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ				
363	41	1	-	363
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
363	41	1	-	363
סך הכל				

ליום 30 ביוני 2020, קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף בסך של 4 מיליוני שקלים חדשים לחייבים שלאגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
22	8	-	-	14
1	-	-	-	1
161	-	-	-	161
119	12	-	-	107
303	20	-	-	283
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
63	26	1	-	36
366	46	1	-	319
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
366	46	1	-	319
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ				
366	46	1	-	319
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
366	46	1	-	319
סך הכל				

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
14	-	-	-	14
3	-	-	-	3
129	-	-	-	129
120	12	-	-	108
266	12	-	-	254
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
65	31	1	-	33
331	43	1	-	287
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
331	43	1	-	287
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
331	43	1	-	287
סך הכל ציבור				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
331	43	1	-	287
סך הכל				

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾					
שלווה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)			30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחור ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחור ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1	1	11	1	1	12
-	-	-	1	1	5
3	3	3	-	-	2
14	14	92	34	46	121
18	18	106	36	48	140
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
4	11	235	9	9	268
22	29	341	45	57	408
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
22	29	341	45	57	408
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ					
22	29	341	45	57	408
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
22	29	341	45	57	408
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)			30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב	יתרת חוב	רשומה לפני	יתרת חוב	יתרת חוב	רשומה לפני
מס' חוזים	מס' חוזים	ארגון מחדש	מס' חוזים	ארגון מחדש	ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
2	2	22	2	2	25
-	-	-	1	1	5
3	3	4	-	-	4
46	47	183	99	112	217
51	52	209	102	115	251
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
19	26	517	17	17	464
70	78	726	119	132	715
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
70	78	726	119	132	715
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ					
70	78	726	119	132	715
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
70	78	726	119	132	715
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)		30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)	
יתרת חוב רשומה			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
-	1	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
1	10	4	13
1	11	4	13
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
1	24	-	40
2	35	4	53
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-
-	-	-	-
2	35	4	53
סך הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ			
2	35	4	53
-	-	-	-
-	-	-	-
2	35	4	53
סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות** ⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום			
30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)		30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)	
יתרת חוב רשומה			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
			2
	3	-	-
	1	-	-
	1	-	-
	38	4	36
	3		
3	43	4	38
סך הכל מסחרי			
			-
			-
	54	2	89
1	97	6	127
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
			-
			-
			-
4	97	6	127
סך הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
			-
			-
			-
			-
-	-	-	-
סך הכל מסחרי			
			-
			-
			-
-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ			
			-
			-
			-
-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ			
			-
4	97	6	127
סך הכל ציבור			
			-
			-
-	-	-	-
סך הכל			
4	97	6	127

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽⁴⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
סיכון אשראי חוץ מאזני			יתרת הלוואות לדיור		
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
2,595	60,221	2,433	93,716	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
2,519	29,593	531	46,618	שיעור מעל 60%	
8,533	207	-	281	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
13,647	90,021	2,964	140,615	סך הכל	

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
2,765	57,229	3,007	88,419	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
2,007	27,335	539	42,366	שיעור מעל 60%	
5,940	208	3	290	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
10,712	84,772	3,549	131,075	סך הכל	

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
2,955	58,824	2,850	91,321	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
2,665	28,083	569	43,979	שיעור מעל 60%	
7,728	203	2	276	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
13,348	87,110	3,421	135,576	סך הכל	

(4) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. מידע בדבר מכירות ורכישות של חובות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
סך הכל	אחר	לדירור	מסחרי	סך הכל	אחר	לדירור	מסחרי
88	88	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	40	-	-	40

הלוואות שנרכשו

הלוואות שנמכרו

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019				לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
סך הכל	אחר	לדירור	מסחרי	סך הכל	אחר	לדירור	מסחרי
379	379	-	-	301	301	-	-
571	-	571	-	40	-	-	40

הלוואות שנרכשו

הלוואות שנמכרו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	לדירור	מסחרי
782	782	-	-
571	-	571	-

הלוואות שנרכשו

הלוואות שנמכרו

(4) לא כולל רכישת סיכון אשראי לממשלות זרות בהיקף של 38 מיליוני שקלים חדשים

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף הרבעון

30 ביוני 2020	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019
19,292	16,324	14,734	36	20	20
10,794	11,142	10,672	4	3	4
22,950	17,228	22,466	34	15	19
8,873	7,948	8,160	8	5	5
9,354	7,807	9,993	3	2	3
8,879	7,882	8,613	48	32	36
2,923	2,442	2,898	34	26	31
171	166	206	2	1	1

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות

- בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו

- ערבויות לרוכשי דירות⁽³⁾

- התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר

ועדיין לא ניתן⁽⁴⁾

- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו

- התחייבויות להוצאת ערבויות⁽³⁾

- ערבויות והתחייבויות אחרות⁽²⁾⁽³⁾

- ערבויות להבטחת אשראי⁽³⁾

- אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 75 מיליוני שקלים חדשים (ב-30 ביוני 2019 וב-31 בדצמבר 2019 סך של 28 מיליוני שקלים חדשים ו-7 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה).

(3) הבנק מספק ערבויות לצורך שיפור יכולת האשראי וביצוע עסקאות של לקוחותיו. יתרת התקופה לפירעון של ערבויות לרוכשי דירות היא בדרך כלל עד שלוש שנים.

(4) בגין ערבויות אלו וההתחייבויות להוצאתן, רכש הבנק פוליסת ביטוח לחשיפות אשראי. פוליסת הביטוח מכסה שיעור של 80% מתוך ערבויות והיא בתוקף מיום 31 בדצמבר 2016. יתרת התקופה של יתר הערבויות, ערבויות ביצוע וערבויות להבטחת אשראי, הינה בדרך כלל עד שנה.

(4) כולל השפעת הארכת תוקף אישור עקרונות להלוואות לדירור, מתקופה של 12 ימים לתקופה של 24 ימים, בהתאם לעדכון הוראה ניהול בנקאי תקין 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדירור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
61,532	-	196	303	8,986	-	52,047	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,440	133	-	239	2,665	1,010	4,393	ניירות ערך
51	-	-	-	-	2	49	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
214,450	-	1,523	3,338	5,770	58,233	145,586	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
629	-	-	189	437	3	-	אשראי לממשלות
30	(6)	-	-	-	-	36	השקעות בחברות כלולות
1,433	1,433	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,200	-	21	112	553	124	1,390	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,708	650	35	-	107	459	1,457	נכסים אחרים
291,560	2,297	1,775	4,181	18,518	59,831	204,958	סך כל הנכסים
התחייבויות							
231,784	-	2,072	4,032	35,424	14,333	175,923	פיקדונות הציבור
946	-	21	79	744	-	102	פיקדונות מבנקים
34	-	-	1	19	2	12	פיקדונות הממשלה
29,689	-	-	-	-	23,590	6,099	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,898	-	17	181	850	21	1,829	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,739	271	36	7	121	1,907	6,397	התחייבויות אחרות
274,090	271	2,146	4,300	37,158	39,853	190,362	סך כל ההתחייבויות
17,470	2,026	(371)	(119)	(18,640)	19,978	14,596	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(3,110)	3,110	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	160	(98)	19,261	(1,067)	(18,256)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(19)	12	(432)	-	439	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	10	145	234	-	(389)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
17,470	2,026	(220)	(60)	423	15,801	(500)	סך הכל כללי
-	-	(3)	(60)	598	-	(535)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	90	(154)	(1,137)	-	1,201	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	מטבע ישראל			במטבע חוץ ⁽¹⁾			סך הכל
	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
48,700	-	182	313	6,624	-	41,581	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,816	126	-	939	4,125	754	2,872	ניירות ערך
59	-	-	-	-	4	55	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
200,728	-	1,980	2,953	6,066	55,937	133,792	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
620	-	-	134	486	-	-	אשראי לממשלות
32	(3)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,375	1,375	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,117	-	32	83	205	357	1,440	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,689	65	43	2	66	453	1,060	נכסים אחרים
264,223	1,650	2,237	4,424	17,572	57,505	180,835	סך כל הנכסים
205,188	-	2,229	4,237	34,382	15,520	148,820	פיקדונות הציבור
554	-	25	60	352	3	114	פיקדונות מבנקים
36	-	-	-	21	2	13	פיקדונות הממשלה
31,596	-	-	-	-	23,401	8,195	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,276	-	28	125	340	123	1,660	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,091	253	23	8	100	1,267	6,440	התחייבויות אחרות
247,741	253	2,305	4,430	35,195	40,316	165,242	סך כל ההתחייבויות
16,482	1,397	(68)	(6)	(17,623)	17,189	15,593	הפרש
-	-	-	-	-	(2,818)	2,818	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(164)	(128)	17,535	(1,800)	(15,443)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות): מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	5	(21)	(393)	-	409	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	15	76	295	-	(386)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
16,482	1,397	(212)	(79)	(186)	12,571	2,991	סך הכל כללי
-	-	(62)	440	(7)	-	(371)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	334	(1,341)	(976)	-	1,983	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של אירו	ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
51,672	-	248	277	6,986	-	44,161	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,113	149	-	436	3,883	607	5,038	ניירות ערך
120	-	-	-	-	16	104	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
204,708	-	1,593	3,008	5,612	57,272	137,223	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
656	-	-	203	453	-	-	אשראי לממשלות
32	(4)	-	-	-	-	36	השקעות בחברות כלולות
1,457	1,457	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,578	-	137	96	234	345	1,766	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,821	53	26	-	88	531	1,123	נכסים אחרים
273,244	1,742	2,004	4,020	17,256	58,771	189,451	סך כל הנכסים
התחייבויות							
210,984	-	2,184	4,123	31,352	14,345	158,980	פיקדונות הציבור
714	-	24	117	395	-	178	פיקדונות מבנקים
29	-	-	-	19	2	8	פיקדונות הממשלה
33,460	-	-	-	-	25,166	8,294	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,686	-	124	142	358	76	1,986	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,566	266	46	7	102	1,287	6,858	התחייבויות אחרות
256,439	266	2,378	4,389	32,226	40,876	176,304	סך כל ההתחייבויות
16,805	1,476	(374)	(369)	(14,970)	17,895	13,147	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(3,458)	3,458	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	201	602	16,203	(1,024)	(15,982)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(22)	(212)	(1,133)	-	1,367	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(5)	(71)	325	-	(249)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
16,805	1,476	(200)	(50)	425	13,413	1,741	סך הכל כללי
-	-	(22)	981	921	-	(1,880)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	114	(2,042)	(2,495)	-	4,423	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נונתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(1) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים פיננסיים				
61,532	1,093	45,177	15,262	61,532
8,513	69	1,680	6,764	8,440
51	-	-	51	51
213,171	201,832 ⁽⁵⁾	9,752	1,587	214,450
630	630	-	-	629
30	30	-	-	30
2,200	1,045 ⁽²⁾	995	160	2,200
850	843	-	7	850
286,977	205,542	57,604	23,831	288,182⁽⁴⁾
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
234,086	159,130	73,369	1,587	231,784
946	565	381	-	946
37	37	-	-	34
30,173	1,941	-	28,232	29,689
2,898	1,523 ⁽²⁾	1,215	160	2,898
6,869	1,654	4,472	743	6,870
275,009	164,850	79,437	30,722	272,221⁽⁴⁾
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.

(3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של נירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.

(4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 79,294 מיליון שקלים חדשים ו-80,832 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.

(5) מזה נגזרים משבצים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך:

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽⁴⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
48,699	954	36,411	11,334	48,700
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
8,858	74	3,036	5,748	8,816
ניירות ערך ⁽³⁾				
59	-	-	59	59
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
201,274	⁽⁵⁾ 189,472	11,233	569	200,728
אשראי לציבור, נטו				
620	620	-	-	620
אשראי לממשלות				
32	32	-	-	32
השקעות בחברות כלולות				
2,117	⁽²⁾ 546	1,359	212	2,117
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
459	443	-	16	459
נכסים פיננסיים אחרים				
262,118	192,141	52,039	17,938	⁽⁴⁾261,531
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
206,449	146,452	59,428	569	205,188
פיקדונות הציבור				
554	285	269	-	554
פיקדונות מבנקים				
38	38	-	-	36
פיקדונות הממשלה				
32,651	1,905	-	30,746	31,596
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
2,276	⁽²⁾ 671	1,387	218	2,276
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
6,294	1,108	4,528	658	6,294
התחייבויות פיננסיות אחרות				
248,262	150,459	65,612	32,191	⁽⁴⁾245,944
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- (2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- (3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (4) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (5) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (6) מזה נכסים והתחייבויות בסך 66,299 מיליון שקלים חדשים ו- 61,139 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד" להלן.
- (7) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 5 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך:

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
51,672	848	38,978	11,846	51,672
				מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,174	66	2,537	7,571	10,113
				ניירות ערך ⁽³⁾
120	-	-	120	120
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
206,377	⁽⁵⁾ 194,709	10,887	781	204,708
				אשראי לציבור, נטו
657	657	-	-	656
				אשראי לממשלות
32	32	-	-	32
				השקעות בחברות כלולות
2,578	⁽²⁾ 701	1,662	215	2,578
				נכסים בגין מכשירים נגזרים
627	621	-	6	627
				נכסים פיננסיים אחרים
272,237	197,634	54,064	20,539	⁽⁴⁾270,506
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
212,989	147,289	64,919	781	210,984
				פיקדונות הציבור
714	399	315	-	714
				פיקדונות מבנקים
31	31	-	-	29
				פיקדונות הממשלה
34,740	1,990	-	32,750	33,460
				איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,686	⁽²⁾ 964	1,509	213	2,686
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,615	1,251	4,874	490	6,616
				התחייבויות פיננסיות אחרות
257,775	151,924	71,617	34,234	⁽⁴⁾254,489
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 72,028 מיליון שקלים חדשים ו- 67,968 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 8 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
1,197	1,513	-	2,710
של ממשלת ישראל			
1,169	-	-	1,169
של ממשלות זרות			
-	110	-	110
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
65	-	17	82
השקעות במניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
276	57	-	333
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
51	-	-	51
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
1,587	-	-	1,587
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
-	85	153	238
שקל מדד			
-	310	209	519
אחר			
40	483	567	1,090
חוזי מטבע חוץ			
120	114	113	347
חוזים בגין מניות			
-	3	3	6
חוזי סחורות ואחרים			
7	-	-	7
נכסים פיננסיים אחרים			
-	-	9	9
אחר			
4,512	2,675	1,071	8,258
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
1,587	-	-	1,587
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
-	77	23	100
שקל מדד			
-	497	307	804
אחר			
39	604	954	1,597
חוזי מטבע חוץ			
121	18	239	378
חוזים בגין מניות			
-	19	-	19
חוזי סחורות ואחרים			
743	-	-	743
התחייבויות פיננסיות אחרות			
-	-	16	16
אחר			
2,490	1,215	1,539	5,244
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 3)	לא נצפים משמעותיים (רמה 4)
סך הכל שווי הוגן			
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
512	2,729	-	3,241
של ממשלת ישראל			
2,028	-	-	2,028
של ממשלות זרות			
-	307	-	307
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
52	-	17	69
השקעות במניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
413	-	-	413
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
59	-	-	59
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
569	-	-	569
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	89	69	158
שקל מדד			
-	483	26	509
אחר			
53	754	407	1,214
חוזי מטבע חוץ			
158	33	39	230
חוזים בגין מניות			
1	-	5	6
חוזי סחורות ואחרים			
16	-	-	16
נכסים פיננסיים אחרים			
-	-	5	5
אחר			
3,861	4,395	568	8,824
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
569	-	-	569
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	64	46	110
שקל מדד			
-	724	33	757
אחר			
58	579	550	1,187
חוזי מטבע חוץ			
158	20	38	216
חוזים בגין מניות			
2	-	4	6
חוזי סחורות ואחרים			
658	-	-	658
התחייבויות פיננסיות אחרות			
-	-	1	1
אחר			
1,445	1,387	672	3,504
סך כל ההתחייבויות			

(4) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
1,187	2,175	-	3,362
של ממשלת ישראל			
1,440	-	-	1,440
של ממשלות זרות			
-	362	-	362
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
83	-	17	100
השקעות במניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
427	-	-	427
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
341	-	-	341
איגרות חוב של ממשלות זרות			
120	-	-	120
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
781	-	-	781
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
-	70	126	196
שקל מדד			
-	455	24	479
אחר			
47	1,037	485	1,569
חוזי מטבע חוץ			
167	97	63	327
חוזים בגין מניות			
1	3	3	7
חוזי סחורות ואחרים			
6	-	-	6
נכסים פיננסיים אחרים			
-	-	8	8
אחר			
4,600	4,199	726	9,525
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
781	-	-	781
פיקדונות בגין שאלות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
-	67	14	81
שקל מדד			
-	695	40	735
אחר			
44	717	771	1,532
חוזי מטבע חוץ			
168	29	135	332
חוזים בגין מניות			
1	1	4	6
חוזי סחורות ואחרים			
490	-	-	490
התחייבויות פיננסיות אחרות			
1,484	1,509	964	3,957
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)				שווי הוגן
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
(19)	(11)	52	46	6	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	-	51	51	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019		30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)				שווי הוגן
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019	רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
5	(2)	84	68	16	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	-	57	57	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				שווי הוגן
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
24	62	46	16	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(6)	49	49	-	-	-	השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾							שווי הוגן ליום 31 במרץ 2020	
	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות אל רמה 3 ⁽⁴⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד		
									נכסים
(1)	17	-	-	-	-	-	(1)	18	מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
102	153	26	(57)	-	4	-	(2)	182	אחר
260	209	-	(31)	-	-	-	31	209	חוזי מטבע חוץ
236	567	-	(1,213)	-	264	-	(123)	1,639	חוזים בגין מניות
-	113	-	(111)	-	33	-	(144)	335	חוזי סחורות ואחרים
-	3	-	(1)	-	-	-	-	4	אחר
-	9	-	-	-	-	-	1	8	
597	1,071	26	(1,413)	-	301	-	(238)	2,395	סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
(36)	23	13	(1)	-	-	-	-	11	אחר
346	307	-	(22)	-	-	-	(22)	351	חוזי מטבע חוץ
662	954	-	(623)	-	374	-	(61)	1,264	חוזים בגין מניות
-	239	-	(2)	-	50	-	(11)	202	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	(1)	-	-	-	-	1	אחר
-	16	-	-	-	-	-	(3)	19	
972	1,539	13	(649)	-	424	-	(97)	1,848	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(4) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2019	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾						שווי הוגן ליום 31 במרץ 2019	
	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	העברות אל רמה 3 ⁽⁴⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון		
-	17	17	-	-	-	-	-	נכסים
								מניות שאינן למסחר
								נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾
								חוזי ריבית:
								שקל מדד
127	69	21	(10)	-	-	-	(16)	74
								אחר
166	26	-	-	-	11	-	(1)	16
								חוזי מטבע חוץ
207	407	-	(336)	-	207	-	(8)	544
								חוזים בגין מניות
-	39	-	(25)	-	7	-	(76)	133
								חוזי סחורות ואחרים
-	5	-	(1)	-	-	-	1	5
								אחר
-	5	-	-	-	-	-	-	5
500	568	38	(372)	-	225	-	(100)	777
								סך כל הנכסים
								התחייבויות
								התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾
								חוזי ריבית:
								שקל מדד
(17)	46	-	(9)	-	3	-	20	32
								אחר
302	33	-	-	-	5	-	(2)	30
								חוזי מטבע חוץ
551	550	-	(281)	-	189	-	34	608
								חוזים בגין מניות
-	38	-	(51)	-	23	-	(104)	170
								חוזי סחורות ואחרים
-	4	-	-	-	-	-	2	2
								אחר
-	1	-	-	-	-	-	(1)	2
836	672	-	(341)	-	220	-	(51)	844
								סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(4) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020 ⁽⁴⁾	העברות אל רמה 3	טילוקים	מכירות	רכישות	רווח אחר בהון	רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
-	17	-	-	-	-	-	-	17	נכסים מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
102	153	51	(71)	-	12	-	35	126	שקל מדד
260	209	-	(31)	-	28	-	188	24	אחר
236	567	-	(1,213)	-	1,411	-	(116)	485	חוזי מטבע חוץ
-	113	-	(113)	-	150	-	13	63	חוזים בגין מניות
-	3	-	(1)	-	1	-	-	3	חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	-	-	-	-	1	8	אחר
598	1,071	51	(1,429)	-	1,602	-	121	726	סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
(36)	23	24	(14)	-	-	-	(1)	14	שקל מדד
346	307	-	(22)	-	77	-	212	40	אחר
662	954	-	(623)	-	1,123	-	(317)	771	חוזי מטבע חוץ
-	239	-	(4)	-	127	-	(19)	135	חוזים בגין מניות
-	-	-	(1)	-	1	-	(4)	4	חוזי סחורות ואחרים
-	16	-	-	-	-	-	16	-	אחר
972	1,539	24	(664)	-	1,328	-	(113)	964	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(4) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2019	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	העברות אל רמה 3 ⁽⁴⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	
						ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד		
-	17	17	-	-	-	-	-	-	נכסים
									מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
127	69	31	(33)	-	-	-	(4)	75	אחר
166	26	-	-	-	20	-	(3)	9	חוזי מטבע חוץ
207	407	-	(1,031)	-	460	-	(114)	1,092	חוזים בגין מניות
-	39	-	(61)	-	66	-	(122)	156	חוזי סחורות ואחרים
-	5	-	(2)	-	1	-	3	3	אחר
-	5	-	-	-	-	-	1	4	
500	568	48	(1,127)	-	547	-	(239)	1,339	סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
(17)	46	16	(14)	-	3	-	16	25	אחר
302	33	-	-	-	5	-	1	27	חוזי מטבע חוץ
551	550	-	(550)	-	346	-	170	584	חוזים בגין מניות
-	38	-	(53)	-	73	-	(188)	206	חוזי סחורות ואחרים
-	4	-	(1)	-	-	-	2	3	אחר
-	1	-	-	-	-	-	(7)	8	
836	672	16	(618)	-	427	-	(6)	853	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(4) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2019	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾							שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	העברות אל רמה 3 ⁽⁴⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד		
-	17	17	-	-	-	-	-	-	נכסים מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
114	126	72	(52)	-	24	-	7	75	שקל מדד
133	24	-	-	-	33	-	(18)	9	אחר
362	485	-	(1,490)	-	1,020	-	(137)	1,092	חוזי מטבע חוץ
-	63	-	(96)	-	68	-	(65)	156	חוזים בגין מניות
-	3	-	(4)	-	1	-	3	3	חוזי סחורות ואחרים
-	8	-	-	-	-	-	4	4	אחר
609	726	89	(1,642)	-	1,146	-	(206)	1,339	סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾⁽³⁾
									חוזי ריבית:
(36)	14	16	(20)	-	3	-	(10)	25	שקל מדד
244	40	-	-	-	23	-	(10)	27	אחר
731	771	-	(1,085)	-	1,159	-	113	584	חוזי מטבע חוץ
-	135	-	(86)	-	179	-	(164)	206	חוזים בגין מניות
-	4	-	(1)	-	-	-	2	3	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	-	-	-	(8)	8	אחר
939	964	16	(1,192)	-	1,364	-	(77)	853	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(4) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	מניות שאינן למסחר נכסים בגין מכשירים נגזרים:
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	17	חוזי ריבית - שקל מדד
0.20%	0.18% - 0.23%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	125	חוזים בגין מניות אחר
80.07%	53.31% - 82.27%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	1,728	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.75%	0.30% - 3.50%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	524	חוזי ריבית - שקל מדד
				23	אחר
0.19%	0.18% - 0.23%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	23	
1.78%	0.30% - 3.50%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	941	

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	מניות שאינן למסחר נכסים בגין מכשירים נגזרים:
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	17	חוזי ריבית - שקל מדד
1.15%	1.10% - 1.17%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	66	חוזים בגין מניות אחר
37.91%	36.95% - 38.63%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	246	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.71%	0.30% - 2.85%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	239	חוזי ריבית - שקל מדד
				39	אחר
1.12%	1.10% - 1.17%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	39	
1.78%	0.30% - 2.90%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	633	

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	מניות שאינן למסחר נכסים בגין מכשירים נגזרים:
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	17	חוזי ריבית - שקל מדד
0.84%	0.82% - 0.93%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	123	חוזים בגין מניות אחר
41.26%	40.86% - 41.49%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	300	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.66%	0.30% - 2.90%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	286	חוזי ריבית - שקל מדד
				14	אחר
0.89%	0.82% - 0.93%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	14	
1.76%	0.30% - 3.10%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	950	

ה. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

לא היו העברות מרמה 2 ורמה 3 לרמה 1 במהלך תקופת הדיווח.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

לימים 30 ביוני 2020 ו-30 ביוני 2019 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.

ליום 31 בדצמבר 2019 הבנק בחר בחלופת השווי ההוגן לעניין ניירות ערך שסווגו כניירות ערך למסחר, למרות שלא נרכשו למטרות מסחר. לפרטים נוספים ראה ביאור 15ד.

רווחים בגין שינויים בשווי ההוגן לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	ניירות ערך זמינים למכירה
2	341	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

ביאור 16 – עניינים אחרים

ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 8 ביוני 2020, הצעת כתבי אופציה, למנהל הכללי של הבנק עבור שנת 2019 וכן לנושאי משרה בבנק (למעט המנהל הכללי והדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2020, בהתאם לסעיף 15 ב(1)(א) לחוק ניירות ערך, כמפורט בדיווח מידי שפרסם הבנק ביום 22 ביוני 2020, אסמכתא מספר: 2020-01-056299 (להלן: "מתאר הצעה לעובדים" או "המתאר").

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 22 ביוני 2020 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:

למנהל הכללי של הבנק עבור שנת 2019:

- תוכנית אופציה 1 - 22,148 כתבי אופציה 1 הניתנים למימוש עד ל-22,148 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת.

למנהלים נוספים בבנק עבור שנת 2020:

- תוכנית אופציות א' - עד 343,527 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-343,527 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

- תוכנית אופציות ב' - עד 199,500 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-199,500 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

- תוכנית אופציות ג' - עד 517,700 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד שמונה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שישה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-517,700 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

- תוכנית אופציות ד' - עד 779,930 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ושישה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים ושבעה מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-779,930 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

- תוכנית אופציות ה' - עד 1,454,530 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,454,530 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתבי האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 110 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד לשער הידוע במועד המימוש.

כמון כן, יובהר כי במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שיונפקו על שם הנאמן עבור המנהל הכללי, על פי תוכנית אופציה 1 יהיו ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מיום ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

כתבי האופציה שיונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א', ב' או ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2023 ו-(3) 1 באפריל 2024, וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שיונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ייחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שיונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.10 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ביאור 16 – עניינים אחרים – המשך

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיונפקו על פי כל אחת מהתוכניות הינו 70.88 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום אישור דירקטוריון הבנק את הנפקת כתבי האופציה לניצעים ועד למדד הידוע ביום המימוש של כתב האופציה על ידי הניצע. מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, ניצע לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית וכמות מניות המימוש שתונפק בפועל לניצע.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של הנפקת כתבי האופציה על ידי הדירקטוריון, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון התנאים של תוכניות האופציות וכן הנתונים וההנחות שפורטו במתאר.

על בסיס ההנחות, שפורטו במתאר, השווי ההוגן של כל כתב אופציה שיוענק על פי כל אחת מתוכניות האופציות, ליום האישור של הנפקת כתבי האופציה על ידי הדירקטוריון, הינו כדלקמן:

-	כתבי אופציה 1	כ-10.61 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה א'	כ-9.97 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ב'	כ-10.00 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ג'	כ-9.89 שקלים חדשים;
-	כתבי אופציה ד' ו-ה'	כ-10.41 שקלים חדשים.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-32 מיליוני שקלים חדשים.

ערך המנה התיאורטי ייפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2020 ועד לתום השנה.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

יתר פרטי התוכנית ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם, וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדיווח מידי מיום 22 ביוני 2020 (אסמכתא מספר: 2020-01-056299). איזכור זה מהווה הכללה על דרך הפניה של כל המידע שפורט בדוח המידי הנזכר לעיל.

ביאור 17 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

משבר הקורונה הפוקד את העולם כולו וישראל בתוכו מוביל להשלכות כלכליות, ריאליות ופיננסיות, תוך ירידה חדה בהיקף הפעילות המשקית, עלייה משמעותית בשיעור הבטלה ותנודתיות בשווקים ופיננסיים. כתוצאה מאירועים אלו חלה עלייה בסיכון האשראי במשק הישראלי ובעולם כולו. העלייה ברמת סיכון האשראי, נבעה בעיקרה מהמגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים, בעקבות הירידה בפעילות המשקית.

לפרטים בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות, ודיווח לציבור לאור משבר הקורונה ראה ביאור 1.3.a לעיל.

לפרטים בדבר פרסום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות הוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" ראה ביאור 9.

ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה כוללת אומדן בגין השפעת משבר הקורונה, שבא לידי ביטוי בעיקר בהפרשה הקבוצתית. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, מיישם הבנק שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר, החל משנת 2011, והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלבנטיים. גורמים אלה כוללים בין היתר: מגמות בהיקפי אשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מאקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענפי משק, שינויים בנפח ומגמה של יתרות בפיגור, שינויים במדיניות הבנק למתן אשראי ועוד. בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקוד דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי למחצית הראשונה ולרבעון השני של שנת 2020 מסתכמות ב-615 ו-270 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, לעומת 175 ו-99 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד, גידול של 440 ו-171 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה בביאורים 6 ו-13.

בנק מזרחי טפחות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

תוכן עניינים

186	ממשל תאגידי
186	הדירקטוריון וההנהלה
186	המבקרת הפנימית
186	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
187	בעלי השליטה
187	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
189	דירוג האשראי של הבנק
189	מגזרי פעילות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 קיים דירקטוריון הבנק 16 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 34 ישיבות של ועדות הדירקטוריון ו-2 השתלמויות דירקטוריון.

להלן השינויים שאירעו מיום 1 בינואר 2020 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים:

ביום 24 בדצמבר 2019 אישר דירקטוריון הבנק את המינויים והשינויים בחברות בועדות להלן אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2020:

- מינוי מר יואב אשר נחשון כדירקטור בבנק, וכן כחבר בועדות אשראי וטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
- מינוי גברת חנה פאייר ליושבת ראש ועדת התגמול.
- מינוי מר יוסף פלוס ליושב ראש ועדת הביקורת.
- מינוי מר יוני קפלן כחבר ועדת אשראי והפסקת חברותו בועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
- מינוי מר אלי אלרואי כחבר בועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
- הפסקת חברותו של מר רון גזית בועדת אשראי.

ביום 24 בפברואר 2020 חדל מר משה וידמן לכהן כיושב ראש ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית אך הוא ממשיך לכהן כחבר בועדה.

ביום 24 בפברואר 2020 החל מר גלעד רבינוביץ לכהן כיושב ראש ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

ביום 19 בפברואר 2020 הודיע המנהל הכללי של הבנק, מר אלדד פרשר, על כוונתו לסיים את כהונתו.

ביום 24 בפברואר 2020 מינה דירקטוריון הבנק ועדת דירקטוריון לאיתור מועמדים לתפקיד המנהל הכללי של הבנק, בראשות מר משה וידמן.

ביום 8 ביוני 2020 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ את המלצתה של ועדת האיתור ולמנות את מר משה לארי לתפקיד המנהל הכללי הבא של הבנק, בתוקף החל מיום 16 בספטמבר 2020.

ביום 2 ביולי 2020 התקבלה בבנק הודעת המפקח על הבנקים כי אין לו התנגדות למינויו של מר משה לארי לתפקיד המנהל הכללי של הבנק.

ביום 31 בדצמבר 2019 פרשה לגמלאות גברת ריטה רובינשטיין אשר שימשה כמנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל. במקומה מונה מר ניסן לוי לתפקיד מנהל חטיבת הון אנושי, משאבים ותפעול.

ביום 29 בפברואר 2020 פרשה לגמלאות גברת מאיה פלר אשר שימשה כמזכיר הבנק. במקומה מונה מר עופר הורביץ לתפקיד מזכיר הבנק ומנהל מטה הבנק.

ביום 20 ביולי 2020 החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר עדי שחף כמנהל החטיבה הפיננסית בבנק במקומו של משה לארי, בתוקף החל מיום 16 בספטמבר 2020.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקרת נכללו בפרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוח השנתי לשנת 2019.

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה התאימה הביקורת הפנימית, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, את מתכונת הפעילות במטרה לצמצם נוכחות פיזית של עובדים ולשמור על היכולת לסקור את הסיכונים המרכזיים.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

ביום 25 במרץ 2020, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול והדירקטוריון, את התקשרות הבנק בפוליסה לביטוח אחריות הדירקטוריון ונושאי המשרה האחרים, ובהם בעלי שליטה בבנק וקרוביהם, המכונים מעת לעת (ובכללם אלה שימונו בעתיד) או שניהנו כדירקטוריון בבנק, לרבות נושאי משרה שלבעל שליטה בבנק, עניין אישי בביטוח אחריותם, לתקופה של שניים עשר חודשים, שתחל ביום 1 באפריל 2020, שלא על פי מדיניות התגמול לנושאי משרה.

לפרטים נוספים ראה דיווחים מיוחדים מיום 19 בפברואר 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-017409 ומספר אסמכתא: 2020-01-017415) ומיום 25 במרץ 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-029814).

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

בעלי השליטה

ביום 1 ביולי 2020 הגדילה ליון (אחזקות) בע"מ את החזקותיה בבנק לכ-22.54% באמצעות רכישה של 790,000 מניות במסגרת המסחר בבורסה. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 1 ביולי 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-062383).

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

ביום 22 במרץ 2018 פורסם החוק אשר מבצע מספר תיקוני חקיקה. בין היתר, תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. התיקון לחוק עוסק במעבר לקוחות מבנק לבנק.

ביום 30 ביוני 2020, אישרה ועדת הכלכלה של הכנסת את בקשת שר האוצר לדחות בשישה חודשים את יום תחילתו של פרק ב' בחוק, והוא צפוי להיכנס לתוקף ביום 22 בספטמבר 2021, אלא אם כן המועד יידחה בשנית (שתי דחיות אפשריות של עד חצי שנה כל אחת).

על פי התיקון לחוק במקרה ומבקש לקוח (יחיד או לקוח שהוא תאגיד מסוג שקבע הנגיד בכללים), להעביר את הפעילות הפיננסית (כהגדרתה בכללים שיקבע הנגיד) לבנק אחר, יבצעו הבנק המקורי של הלקוח והבנק הקולט את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך העברת הפעילות הפיננסית כאמור, בתוך שבעה ימי עסקים או בתוך מועד אחר שקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר.

לגבי התקופה שעד כניסתו לתוקף של החוק נקבע, כי במקרה וביקש לקוח לסגור את חשבונו בבנק, לא יבטל אותו בנק, רק בשל בקשת הסגירה, את ההטבות וההנחות שלהן היה זכאי הלקוח במסגרת ניהול חשבונו, במועד מוקדם מהמועד שנקבע לעניין זה בהסכם בין הבנק ובין הלקוח, ואם לא נקבע מועד, במשך שלושה חודשים לפחות.

ביום 17 בדצמבר 2019 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התש"ף-2019, בהם קבע נגיד בנק ישראל את סוגי החשבונות והפעילויות הפיננסיות עליהם יחול החוק.

ליישום תיקון החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019 פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן: "חוק שירותי תשלום") שרובו עתיד להיכנס לתוקף ביום 14 באוקטובר 2020, מיעוטו של החוק (סעיף 77 (ב) ו-(ג)) עתיד להיכנס לתוקף ביום 9 בינואר 2022.

הוראות החוק מבוססות בעיקר על האסדרה המקבילה באירופה (דירקטיבת ה-PSD2 ואופן יישום הוראות הדירקטיבה במדינות אירופיות מרכזיות) ועל הסדרים שמקורם בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, שאותו מבטל ומחליף חוק שירותי תשלום.

מטרתו העיקרית של חוק שירותי תשלום, היא מתן הגנה צרכנית ללקוחות (משלמים או מוטבים) שיקבלו בעתיד "שירותי תשלום" מ"נותני שירותי תשלום" (לרבות בנקים, חברות כרטיסי אשראי, אפליקציות תשלומים ועוד), הגברת אמון הציבור ב"אמצעי התשלום" השונים, ויצירת תשתית ראשונית להגברת התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל.

החוק קובע שני סוגים של שירותי תשלום:

א. "שירותי תשלום למוטב", הכוללים ניהול חשבון תשלום עבור מוטב וכן סליקה של פעולת תשלום עבור מוטבים (בתי עסק); ו-

ב. "שירותי תשלום למשלם", הכוללים ניהול חשבון תשלום עבור המשלם והנפקה של "אמצעי תשלום" למשלם.

הגדרת המונח "אמצעי תשלום" בחוק החדש, מתנתקת מהמימד הפיזי של אמצעי התשלום כרכיב הכרחי. כך, בעוד חוק כרטיסי חיוב חל על כרטיסי חיוב פיזיים בלבד, חל חוק שירותי תשלום על כל "אמצעי תשלום" – קיים, עתידי, פיזי ושאינו פיזי. כלומר, ההגנות הצרכניות שבחוק שירותי תשלום, יחולו לא רק על ביצוע עסקאות ותשלומים בכרטיסי חיוב, אלא גם על ביצוע העברות, הפקדות ומשיכות כספים מחשבון העובר-ושב הבנקאי, על הרשאות לחיוב חשבון, על פעולות באמצעי תשלום מתקדמים, כגון ארנקים דיגיטליים ואפליקציות תשלומים, ועל נותני שירותי תשלום זרים הפועלים או העשויים להיכנס לפעילות בישראל.

בעוד חוק כרטיסי חיוב מתייחס למערכת היחסים המשפטית שבין מנפיק כרטיס החיוב לבין מחזיק הכרטיס בלבד, מסדיר חוק שירותי תשלום גם את החובות החלות על נותן שירותי התשלום למוטב (למשל, הסולק) כלפי המוטב (למשל, בית העסק).

הבנק נערך ליישום הוראות החוק. ליישום החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח בליבור

היערכות להפסקת השימוש בליבור

בהתאם לפרסום של הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) ושל SEC (U.S. Securities and Exchange Commission) מחודש יולי 2017, הוחלט להפסיק את השימוש בליבור באופן הדרגתי עד סוף שנת 2021. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית.

להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השלכות רוחביות על הבנק כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות.

הבנק החל בתהליך בחינת ההשפעה הצפויה של הפסקת פרסום הליבור, לרבות בחינה של חלופות אפשריות בכל אחד מהמטבעות המפורטים לעיל, השלכות פיננסיות שעשויות להיגרם מהמעבר לשימוש במדדי הריבית החלופיים כאמור וההיערכות הנדרשת הן בפן העסקי והן בפן ניהול הסיכונים.

הבנק בוחן חלופות של שיעורי הריבית אשר עשויות להחליף את הליבור. יחד עם זאת, בשלב זה, לאור העדר הנחיות לגבי אופן יישום המעבר, לא ניתן להעריך את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

הטבלה להלן מפרטת חוזים שיש לבנק המושפעים מריבית הליבור בגין חוזים שיימשכו מעבר לשנת 2021:

ליום 30 ביוני 2020	
היקף עסקאות (במיליוני שקלים חדשים)	
6,038	אשראי לציבור (כולל משכנתאות)
-	פיקדונות הציבור
893	נגזרים נטו (ערך נקוב)

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים יוצרים לבנק סיכונים שונים, הבנק זיהה את הסיכונים, בין היתר, באמצעות מיפוי של כל החוזים והחשיפות הרלוונטיות.

בשנת 2019 החל הבנק בהיערכות לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור. כחלק מהיערכות זו, הבנק הקים וועדת היגוי וצוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, בחינת ההשפעות של כל סיכון, וניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורים אליהם. העדכונים הועברו להנהלה ולדירקטוריון הבנק. יצוין כי הבנק עדכן את לקוחותיו בדבר אפשרות לביטול הליבור בסוף שנת 2021.

השלכות חשבונאיות צפויות

להפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות במספר תחומים, אשר הינם, בין היתר:

- חשבונאות גידור – תידרש בחינה מחדש של תנאי הגידור החשבונאי ושל האפקטיביות שלו, ועדכון של מסמכי התייעוד, לאור המעבר למדד ריבית חלופי. צפוי כי ההשפעות העיקריות יהיו בגידור סיכון שיעור הריבית.
- הסכמי חוב (debt modification) – הסכמי חוב שלא כוללים התייחסות ל-fallback עשויים לחייב תיקון, ובחינה האם תיקונים אלו יטופלו כגרעיה של החוזים הקיימים והכרה לראשונה בחוזים החדשים, עם השפעה אפשרית על דוח רווח והפסד, או לחילופין כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים באמצעות עדכון שיעור הריבית האפקטיבית.
- שיעורי היוון – מעבר למדדי ריבית חלופיים עשוי להביא לשינויים בשיעורי ההיוון המשמשים כנתון (input) במודלים שונים לצורך הערכה (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון: מכשירים פיננסיים, הכירות, נגזרים, ירידות ערך לנכסים לא פיננסיים.
- מדרג השווי ההוגן – חלק ממדדי הריבית החלופיים, כדוגמת שיעור ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate) ושיעור ה-€STR (Euro Short-Term Rate) פורסמו לאחרונה, ועל כן לא קיים בהם שוק פעיל. על כן, צפוי כי חוזים המתייחסים למדדי הריבית החלופיים הללו יסווגו ברמה 2 או 3 במדרג השווי ההוגן.

בהקשר זה יודגש כי, בחודש אוקטובר 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2018-16 בדבר הוספת שיעור ה-SOFR לרשימת שיעורי ריבית העוגן (benchmark) בארצות הברית הכשירים לשימוש למטרות גידור חשבונאי. כמו כן, בחודש מרץ 2020 פרסם ה-FASB הצעה לתיקון בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריבית הייחוס על הדיוח הכספי, אשר כוללת, בין היתר, הקלות הקשורות לשינויים בחוזים, לחשבונאות גידור ואיגרות חוב מוחזקות לפדיון. הבנק בוחן את השפעת ההקלות על הדוחות הכספיים.

יצוין כי החל מסוף חודש יולי 2020 מסלקת LCH (London Clearing House) החלה לעשות שימוש בעקום €STR (עקום העוגן ביורו), וכן החל מחדש אוקטובר תחל לעשות שימוש גם בריביות העוגן בדולר לפי עקום SOFR.

כרטיסי חיוב

ביום 9 בינואר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 (כרטיסי חיוב) ולהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 (סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב). על פי החוזר, וכדי לעודד את השימוש והאימוץ של תקן EMV (טכנולוגיה של קריאת שבב על גבי כרטיס האשראי) וכדי לשפר את חויית הלקוח, נקבעה תקופת מעבר שתאפשר החדרה מדורגת של כרטיסים התומכים בביצוע עסקאות ללא מגע. כמו כן נקבע כי לאור הגידול בהונאות במכשירים למשיכת מזומן הנובעים מהעובדה שמכשירים אלו אינם תומכים בתקן החכם ומאפשרים משיכה בכרטיסים מזויפים, נקבע איסור על תאגיד בנקאי לחבר למערכותיו מכשירים שאינם פועלים בתקן EMV. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסום החוזר מלבד מספר חריגים אשר יכנסו באופן מדורג.

הבנק מיישם את הסעיפים שנכנסו לתוקף ונערך ליישום יתר הוראות החוזר. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ביום 24 בפברואר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 (יישום תקן בנקאות פתוחה). החוזר מתאר את התפתחות הבנקאות הפתוחה בעולם והסטנדרטים שגובשו ומפרט את גיבוש החקיקה בישראל שהוביל את הפיקוח על הבנקים לקדם פרויקט בנקאות פתוחה ולקבוע הוראה בנושא. ההוראה כוללת הנחיות לגבי יישום התקן של בנקאות פתוחה, כללים לרמת שירות והסכמת לקוח והנחיות לגבי ארכיטקטורה ואבטחת מידע. ההוראה חלה על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי בפעילותם בישראל ביחס לחשבונות של יחידים. ההוראה קובעת גם הנחיות לגבי ממשל תאגידי ובכלל זה מפרטת את תחומי האחריות של הדירקטוריון וההנהלה הבכירה בגיבוש מדיניות, הקצאת משאבים נאותים ופיקוח על יישום המסגרת לניהול הבנקאות הפתוחה. תחילתה של ההוראה ביום 31 בדצמבר 2020 למעט מידע אודות כרטיסי חיוב שמועד תחילתו ביום 1 ביולי 2021 ומידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך שיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021.

ביום 7 באפריל 2020 פרסם בנק ישראל חוזר על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה עם מועדי תחילה מעודכנים להוראה מספר 368. תחילתה של ההוראה עודכנה ליום 31 במרץ 2021, תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב עודכן ליום 10 באוקטובר 2021 ותחילתו של מידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך עודכן ליום 31 במרץ 2022.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)

ביום 19 במרץ 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה). החוזר מפרט שורה של צעדים מקלים שגובשו להוראת שעה על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל. ההתאמות בהוראה נועדו לאפשר לבנקים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו. התאמות נוספות להוראה פורסמו בחוזרים מימים 31 במרץ 2020, 1 באפריל 2020, 7 באפריל 2020, 27 באפריל 2020, 5 במאי 2020, 20 במאי 2020, 1 ביוני 2020 ו-23 ביוני 2020. הבנק מיישם חלק מההקלות המפורטות בהוראה וכן הקלות נוספות על פי החלטות עסקיות של הבנק ובכלל זה:

- השתיית הגבלה של חשבונות ובעליהם בשל שיקים שסורבו מחמת אין כיסוי מספיק החל מיום 4 במרץ 2020.
 - הנפקת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב ומושכים את הקצבה בסניפים.
 - יישום הנחיות הנוגעות לצמצום בפתיחת סניפים וכן צמצום הפעילות והתנועה במרחב הציבורי. הנחיות אלו בוטלו בהדרגה בהמשך לאור ההקלות שפרסמה הממשלה.
 - הקלות במגבלות למתן אשראי להלוואות לדיור ובמועדים להנפקת מכתבי כוונת ואישורי סילוק.
 - הקלות בתחום בנקאות בתקשורת ומתן הוראות טלפוניות וקדימות בתור לאזרחים ותיקים.
 - דחיית תשלומי הלוואות מסחריות והלוואות לדיור.
- ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 23 ביוני 2020 פרסם בנק ישראל חוזר עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432. על פי החוזר, כדי לשפר את תהליך הגשת בקשה להעברת תיק ניירות ערך, נקבע כי ככלל הגשת בקשה על ידי הלקוח תתאפשר באמצעים מקוונים למעט במקרים בהם קיים נימוק סביר לסירוב. תחילתו של התיקון 6 חודשים ממועד פרסומו.

הבנק נערך ליישום את הוראות החוזר. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 21 ביולי 2020 אישרה S&P GLOBAL RATINGS MAALOT LTD (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "יציבה". לדברי סוכנות הדירוג: "תחזית הדירוג היציבה של בנק מזרחי משקפת את הערכתנו כי במהלך 24 החודשים הקרובים הכרית ההונית של הבנק תאפשר לו לספוג את הפגיעה ברווחיות עקב השלכות התפרצות נגיף הקורונה".

שטרי ההון הנדחים (הון משני עליון) של הבנק, וכתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III, מדורגים ilAA.

ביום 1 באוגוסט 2019 אישרה חברת מדרוג בע"מ (אשר הוקמה בשיתוף עם חברת מודיס העולמית המחזיקה ב-51% מהבעלות) (להלן: "מדרוג") את דירוגי הבנק. דירוג פיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק הינו Aaa.il באופק יציב. שטרי ההון הנדחים (הון משני עליון) מדורגים ilAa2 באופק יציב.

כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III מדורגים ilAa3 באופק יציב.

ביום 30 ביוני 2015 אישרה חברת הדירוג Moody's את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 והעלתה את אופק הדירוג ל"יציב" מ"שילי", ומאז נותר הדירוג ללא שינוי.

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות הכספיים לשנת 2019.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
ב-%			ב-%		
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
5.28	2,482 ⁽⁷⁾	191,700	3.27	1,651 ⁽⁷⁾	204,320
6.85	59	3,531	5.75	47	3,340
5.31	2,541	195,231	3.31	1,698	207,660
אשראי לממשלה					
-	-	134	18.22	10	234
6.71	8	489	4.59	5	443
5.24	8	623	9.16	15	677
פיקדונות בבנקים					
1.23	3	983	0.52	2	1,548
1.99	1	203	1.91	1	211
1.36	4	1,186	0.68	3	1,759
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.21	19	36,981	0.10	11	46,234
2.41	33	5,530	0.10	3	11,796
0.49	52	42,511	0.10	14	58,030
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	82	-	-	50
-	-	-	-	-	-
-	-	82	-	-	50
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
1.83	36	7,918	0.35	6	6,886
2.94	4	550	1.84	3	657
1.90	40	8,468	0.48	9	7,543
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
3.38	2	240	1.12	1	360
-	-	-	-	-	-
3.38	2	240	1.12	1	360
4.33	2,647	248,341	2.54	1,740	276,079
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
		3,708			3,352
		5,107			5,076
		257,156			284,507
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
4.14	105	10,303	1.44	59	16,447

ראה הערות להלן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת
ב-%			ב-%		
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
4.25	3,997 ⁽⁷⁾	190,243	3.18	3,203 ⁽⁷⁾	202,875
6.96	119	3,477	6.02	96	3,236
4.29	4,116	193,720	3.23	3,299	206,111
אשראי לממשלה					
1.45	1	138	8.88	10	230
6.66	16	488	5.42	12	449
5.51	17	626	6.59	22	679
פיקדונות בבנקים					
1.37	8	1,168	0.46	3	1,319
1.75	2	230	0.98	1	204
1.44	10	1,398	0.53	4	1,523
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.20	37	36,460	0.15	34	44,775
2.39	73	6,138	0.51	24	9,457
0.52	110	42,598	0.21	58	54,232
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	88	-	-	49
-	-	-	-	-	-
-	-	88	-	-	49
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה					
1.57	68	8,697	0.88	33	7,489
2.50	9	724	2.14	7	657
1.64	77	9,421	0.98	40	8,146
איגרות חוב למסחר					
2.52	3	240	1.17	3	513
-	-	-	-	-	-
2.52	3	240	1.17	3	513
3.52	4,333	248,091	2.54	3,426	271,253
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
		3,643			3,571
		5,102			5,514
		256,836			280,338
סך כל הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
4.00	219	11,057	2.01	140	14,003

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	
		%-ב			%-ב	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
בישראל						
0.37	24	25,874	0.01	1	30,802	לפי דרישה
2.10	626	120,085	0.99	316	128,632	לזמן קצוב
מחוץ לישראל						
-	-	468	-	-	637	לפי דרישה
2.21	25	4,555	1.17	12	4,115	לזמן קצוב
1.80	675	150,982	0.80	329	164,186	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
בישראל						
-	-	40	-	-	71	
מחוץ לישראל						
-	-	-	-	-	-	
-	-	40	-	-	71	סך הכל
פיקדונות מבנקים						
בישראל						
0.81	2	987	0.81	2	992	
מחוץ לישראל						
-	2	2	-	-	3	
1.63	4	989	0.81	2	995	סך הכל
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
בישראל						
-	-	-	-	-	-	
מחוץ לישראל						
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
בישראל						
6.11	423	28,319	1.16	85	29,400	
מחוץ לישראל						
-	-	-	-	-	-	
6.11	423	28,319	1.16	85	29,400	סך הכל
התחייבויות אחרות						
בישראל						
3.19	2	254	0.87	1	460	
מחוץ לישראל						
-	-	-	-	-	-	
3.19	2	254	0.87	1	460	סך הכל
2.47	1,104	180,584	0.86	417	195,112	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית						
50,614			62,341			
3,826			3,501			זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
5,929			6,428			התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
240,953			267,382			סך כל התחייבויות
16,203			17,125			סך כל האמצעים ההוניים
257,156			284,507			סך כל התחייבויות והאמצעים ההוניים
1.86			1.69			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
בישראל						
2.48	1,465	238,038	1.98	1,276	259,632	
מחוץ לישראל						
3.06	78	10,303	1.15	47	16,447	
2.51	1,543	248,341	1.93	1,323	276,079	סך הכל
סך התחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל						
2.17	27	5,025	1.01	12	4,755	

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הוצאה (הכנסה) ממוצעת	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת
%-ב			%-ב		
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
					בישראל
0.28	35	24,849	0.05	7	30,194
					לפי דרישה
1.60	968	121,360	0.96	605	126,374
					לזמן קצוב
		529			מחוץ לישראל
-	-		-	-	לפי דרישה
2.25	53	4,739	1.44	29	4,048
					לזמן קצוב
1.40	1,056	151,477	0.80	641	161,217
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
		41			בישראל
-	-		-	-	מחוץ לישראל
		41			54
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.81	4	991	0.75	4	1,064
					בישראל
-	2	1	-	-	מחוץ לישראל
1.21	6	992	0.75	4	1,068
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר					
					בישראל
-	-		-	-	מחוץ לישראל
					סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים					
3.44	494	28,959	0.71	110	30,865
					בישראל
-	-		-	-	מחוץ לישראל
3.44	494	28,959	0.71	110	30,865
סך הכל					
התחייבויות אחרות					
2.73	3	221	0.46	1	437
					בישראל
-	-		-	-	מחוץ לישראל
2.73	3	221	0.46	1	437
סך הכל					
1.72	1,559	181,690	0.78	756	193,641
סך הכל התחייבויות נושאות ריבית					
		49,379			פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,712			זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		6,101			התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		240,882			סך כל ההתחייבויות
		15,954			סך כל האמצעים ההוניים
		256,836			סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.80			1.76		פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית					
2.21	2,610	237,034	2.00	2,559	257,250
					בישראל
2.99	164	11,057	1.59	111	14,003
					מחוץ לישראל
2.25	2,774	248,091	1.98	2,670	271,253
סך הכל					
2.10	55	5,269	1.25	29	4,653
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	
%-ב			%-ב			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.94	1,232	169,728	2.73	1,280	189,717	סך נכסים נושאי ריבית
(0.84)	(251)	119,251	(0.75)	(251)	133,720	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.10			1.98			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
8.95	1,206	55,665	2.21	326	59,528	סך נכסים נושאי ריבית
(7.95)	(692)	35,852	(0.80)	(71)	35,657	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.00			1.41			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
3.33	104	12,645	2.92	75	10,387	סך נכסים נושאי ריבית
(2.65)	(134)	20,456	(1.59)	(83)	20,980	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.68			1.33			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
4.34	2,542	238,038	2.62	1,681	259,632	סך נכסים נושאי ריבית
(2.48)	(1,077)	175,559	(0.85)	(405)	190,357	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.86			1.77			פער הריבית

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.93	2,443	167,751	2.83	2,622	186,679	סך נכסים נושאי ריבית
(0.82)	(491)	120,062	(0.75)	(502)	133,340	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.11			2.08			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
5.27	1,449	55,701	1.65	488	59,543	סך נכסים נושאי ריבית
(4.23)	(751)	35,867	(0.17)	(31)	37,006	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.04			1.48			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
3.30	222	13,582	3.22	176	11,028	סך נכסים נושאי ריבית
(2.57)	(262)	20,492	(2.09)	(194)	18,642	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.73			1.13			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.50	4,114	237,034	2.57	3,286	257,250	סך נכסים נושאי ריבית
(1.71)	(1,504)	176,421	(0.77)	(727)	188,988	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.79			1.80			פער הריבית

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 30 ביוני 2020

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019			שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019		
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
כמות	מחיר	שינוי נטו	כמות	מחיר	שינוי נטו
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
102	(933)	(831)	199	(993)	(794)
(3)	(9)	(12)	(7)	(16)	(23)
99	(942)	(843)	192	(1,009)	(817)
נכסים נושאי ריבית אחרים					
5	(35)	(30)	12	(46)	(34)
6	(40)	(34)	13	(69)	(56)
11	(75)	(64)	25	(115)	(90)
110	(1,017)	(907)	217	(1,124)	(907)
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
27	(360)	(333)	40	(431)	(391)
(1)	(12)	(13)	(4)	(20)	(24)
26	(372)	(346)	36	(451)	(415)
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
4	(343)	(339)	8	(394)	(386)
-	(2)	(2)	-	(2)	(2)
4	(345)	(341)	8	(396)	(388)
30	(717)	(687)	44	(847)	(803)

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מדגרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019, לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019, נוכחה / נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (4) מיליוני שקלים, 20 מיליוני שקלים, 16 מיליוני שקלים ו-(18) מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019, לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019, נוכחה / נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך 17 מיליוני שקלים, בסך 4 מיליוני שקלים, בסך 15 מיליוני שקלים ובסך 2 מיליוני שקלים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 91, 74, 224 ו-145 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו בימים 30 ביוני 2020 ו-2019, ושישה חודשים שהסתיימו בימים 30 ביוני 2020 ו-2019, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי ריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי במחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים:

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל וו.
	VAR - מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכוני שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.
	PD (Probability Of Default) - ההסתברות באחוזים שלוהה יכנס לכשל בתוך זמן מוגדר.
	LGD (Loss Given Default) - שיעור ההפסד מהאשראי במידה והלקוח יכנס לכשל.
ב	באזל - באזל וו / באזל ווו - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ג	EVE - Economic Value of Equity - גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווי ההון של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רוברד 1, הכולל הון עצמי רוברד 1 והון רוברד 1 נוסף והון רוברד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
כ	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מ	מבחינה מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדיקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדיקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל וו המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. הפיקוח על הבנקים יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל וו אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - CVA - הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההון של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.
ש	שיעור המימון (LTV) - היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

א	אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים.
ח	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין. חוב שבטייתו מותנת בביטחון - חוב פגום אשר פירעונו צפוי להתבצע ממימוש הביטחונות שהועמדו להבטחתו. חוב בארגון מחדש - חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב. חוב נחות - חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים. חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיוור. חובות בעייתיים - חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
מ	מכשיר פיננסי - חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת. משך חיים ממוצע - מח"מ - אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.
נ	נגזר - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתיד.
ס	סינדיקציה - מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.
ש	שוק פעיל - שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע באופן שוטף על תמחור הנכסים וההתחייבויות.

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק ה-FATCA האמריקאי קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).
	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילות לתקופה של חודש קדימה.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2020

אינדקס

ס	C
סיכון אסטרטגי, 7, 16, 51, 77	Cost-Income Ratio , 8, 28
סיכון אשראי, 8, 9, 16, 27, 31, 35, 36, 50, 53, 55, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 106, 107, 108, 125, 126, 144, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 163, 162, 161, 160, 197	א
סיכון חוצה גבולות, 7, 16, 51, 76	אשראי לציבור, 30, 31, 68, 106, 107, 108, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 188
סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון, 16, 51, 77	ד
סיכון מוניטין, 7, 16, 51, 77	דיבידנד, 15, 20, 29, 35, 36, 37, 38, 54, 90, 91, 98, 113, 180
סיכון מימון, 75	ה
סיכון נזילות, 7, 16, 51, 75	ההון העצמי, 8, 13, 18, 29, 35, 49, 54
סיכון ציות ורגולציה, 7, 16, 51, 76	הון, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 20, 27, 29, 35, 36, 37, 50, 51, 54, 55, 76, 77, 90, 91, 94, 111, 112, 113, 180, 181, 197
סיכון ריבית, 16, 51, 73, 74	הון עצמי, 8, 15, 16, 29, 35, 36, 50, 96, 197
סיכון שוק, 7, 8, 16, 35, 37, 73, 75, 197	הוצאות ריבית, 26, 97, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196
סיכון תפעולי, 7, 16, 35, 71, 77, 197	הכנסות ריבית, 9, 74, 97, 149
	הלבנת הון, 51, 76, 77
ע	הלואות לדיר, 9, 20, 22, 31, 36, 39, 40, 41, 57, 70, 71, 95, 96
עמלות, 41, 43, 46, 74, 115, 198	הליכים משפטיים, 18, 20, 76, 77, 118, 119
ענפי משק, 9, 19, 33, 39, 40, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 68, 127, 181	הפרשה להפסדי אשראי, 8, 9, 20, 31, 35, 57, 60, 78, 96, 106, 107, 108, 198
פ	י
פיקדונות הציבור, 8, 13, 15, 16, 34, 49, 75, 76, 97, 109, 188	יחס המינוף, 8, 15, 29, 37, 95
ש	יחס כיסוי נזילות, 76, 113
שווי הוגן, 9, 27, 29, 32, 33, 49, 74, 96, 98, 102, 103, 104, 105, 112, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 197	כ
ת	כתבי התחייבות נדחים, 17, 34, 197
תשואה, 12, 16, 24, 28, 49, 50, 75	ל
תשואה על ההון, 12, 16, 24	מגזרי פעילות, 8, 25, 27, 30, 34, 39, 44, 48, 127, 128, 130
תשלום מבוסס מניות, 35, 90, 91, 181	132, 134, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199
	מדיניות חשבונאות, 95, 96
	מדיניות חשבונאית, 7, 23, 78, 94
	מימון, 9, 27, 37, 54, 58, 61, 70, 74, 75, 76, 98, 174, 175, 176, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199
	נ
	נגזרים, 12, 27, 31, 37, 42, 47, 68, 97, 98, 121, 122, 123, 124
	125, 126, 127, 138, 179, 188, 198
	ניירות ערך, 10, 18, 20, 27, 32, 33, 37, 41, 43, 46, 47, 49, 62, 72, 75, 78, 102, 103, 104, 105, 127, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199
	נכסי סיכון, 8, 35, 36, 94, 197

